

Lier kommune

Årsrapport 2020

Årets rapport

Rapporteringen til kommunestyret for året 2020 skjer gjennom to dokumenter:

- **Regnskapet** med noter redegjør detaljert for kommunens økonomiske resultat. Budsjett for 2020 ble vedtatt som del av handlingsprogrammet, og justert ved behandlingen av tertialrapportene.
- **Årsrapporten** redegjør for samfunn, tjenester, medarbeidere og økonomi.

Årsrapporten gjelder bare de funksjonene kommunedirektøren har ansvaret for. Dokumentet omfatter derfor kun politiske styringsorganer og selskaper/foretak i den grad disse påvirker kommunens økonomi. Det vises til egne årsrapporter, som behandles i selskaps-/foretaksorganene.

Med utgangspunkt i standard for noter og årsberetning defineres kapitlene «Økonomi», «Kjønnsbalanse, likestilling og mangfold», «Helse, Miljø og Sikkerhet», «Internkontroll» og «Etikk og antikorrupsjon» i denne årsrapporten til å være kommunens årsberetning samt rapportering på det enkelte tjenestoområdet for økonomi, politiske oppdrag og måltall slik dette er vedtatt i HP 20-23. Årsrapporten for øvrig er tilleggsinformasjon.

I henhold til regelverket går **finansrapporten** som egen sak.

Innhold

Kommunedirektørens oppsummering.....	Side 1
Forslag til vedtak.....	Side 4
Politisk organisering og eierskap.....	Side 5
Planer, Befolkning og Samfunn.....	Side 8
Tjenestene.....	Side 20
Oppvekst.....	Side 21
Helse, Omsorg og Velferd.....	Side 30
Infrastruktur – Bygg, Va, Vei.....	Side 40
Steds- og Samfunnsutvikling.....	Side 44
Organisasjon og Utvikling.....	Side 55
Fellesområdet.....	Side 60
Medarbeidere, HMS og Internkontroll.....	Side 62
Økonomi.....	Side 73
Vedlegg 1 – Kjønnsbalanse.....	Side 105
Vedlegg 2 – Investeringsstatus LVVAKF.....	Side 108
Vedlegg 3 – Investeringsstatus LEKF.....	Side 110
Vedlegg 4 – Investeringsstatus basis.....	Side 111
Vedlegg 5 – Konsulentkostnader.....	Side 112

Kommunedirektørens oppsummering

Annerledesåret 2020 er et år alle ansatte i Lier kommune vil huske. Det er det året da pandemien førte til store endringer i hverdagen til alle våre ansatte. På kort tid måtte vi omstille hele virksomheten til å håndtere en krise ingen hadde oversikt og erfaring med.

Innen helse og omsorg har de jobbet i fullt smittevernsutstyr, mens de innen oppvekst har stått i førstelinja og nettopp møtt alle barn og unge uten smittevernsutstyr. Andre ansatte har blitt omdisponert til stadig nye oppgaver da tiltak mot pandemien krevde det. Og i likhet med mange andre så har også mange ansatte jobbet hjemmefra. Lier kommunes ansatte har tatt utfordringene på strak arm og levert gode tjenester til liungene til tross for de utfordringene som pandemien har gitt oss. Vi har klart å håndtere løpende driftsoppgaver, tjenesteproduksjon og krisehåndtering – samtidig. Jeg er svært imponert og takknemlig for den innsatsen hver og en av medarbeiderne har bidratt med!

I 2020 har kommunen etablert to midlertidige enheter.

- Lierlegene, testklinikken på Lier stasjon
- Smittesporingsteamet

Begge enhetene er svært viktige for å håndtere pandemien. I desember startet vi arbeidet med å etablere den tredje midlertidige enheten, vaksinerings. Tiltakene og oppgavene videreføres i 2021.

Økonomisk har 2020 vært preget av usikkerhet og uforutsigbarhet. I likhet med mange kommuner rundt oss har 2020 blitt et godt år resultatmessig, men gjennom året har det vært mange forhold som vi ikke har kunne forutsett eller ant sluttresultatet av. Dette gjelder for eksempel kommunens skatteinntekter, pensjonskostnader, finansinntekter- og kostnader og utbytte fra ulike selskaper kommunen har eierskap i. I tillegg har kommunen hatt ekstraordinære inntekter ved salg av aksjene i Eidos AS og økonomisk sluttoppgjør etter avviklingen av VIVA IKS. Dette er forhold vi har begrenset kontroll og myndighet til å styre. Vi har derfor vært ekstra opptatt av å ha kontroll og styring på budsjett og kostnader i vår egen tjenesteproduksjon. Vi trenger å ha stadig økonomisk kontroll for å sikre at alle våre tjenester skal ha mest mulig forutsigbare rammer å drive innenfor. Det vil igjen medføre at vi klarer å fullføre de oppdrag som kommunestyret har gitt oss.

Alle kostnadene som kommunen har hatt relatert til pandemien er merket og rapportert til Statsforvalteren (tidligere fylkesmannen). Gjennom året har vi redegjort for de tiltakspakker og den kompensasjonen som kommunen har fått. Som rapporten her viser har våre kostnader vært høyere enn det vi har fått kompensert gjennom de ulike tiltakspakkene.

Lier kommune har nå nådd sine tre økonomiske hovedmål i 2020. Dette betyr at vi går inn i fremtiden med de beste forutsetninger for å fortsatt ha handlingsrom til å styre og utvikle Liersamfunnet i den retningen vi ønsker. Vi vet at Lier, og hele kommune-Norge, står foran store utfordringer knyttet til å kunne tilby de tjenester som forventes av våre innbyggere i fremtiden. Liers befolkningen blir stadig eldre og kravene fra våre omgivelser øker. Jeg er

sikker på at vi vil være i en «evig» omstilling fremover, både som organisasjon, som tjenestetilbyder og som samfunnspåvirker.

Pandemirelaterte utfordringer preger det meste som skjedde i 2020. Her-og-nå blikket har derfor vært fremtredende i den krisehåndtering og usikkerhet vi har levd i. Jeg innrømmer at dette har erstattet mye av fremtidsblikket og utviklingsperspektivet. Det er derfor viktig at vi klarer å hente dette inn igjen i 2021, selv om vi fortsatt står i en utfordrende og krevende situasjon.

I så måte vil jeg også trekke frem det jeg opplever og erfarer er positive effekter av pandemien. Kommuneorganisasjonen har fått erfaring i å omorganisere og samordne virksomheter under stort tids- og ressurspress. Mange nye, men også erfarende ledere har fått unike utfordringer og utviklingsmuligheter. Og vi har vel alle kjent på det betydelige digitale løftet som det å ikke kunne møtes fysisk har gitt oss. Som tjenesteprodusent har vi fått testet vår endringsvilje og problemløsningsevne og vi har også fått bekreftet at kommunen er en svært sentral aktør for effektiv håndtering av en krise i Liersamfunnet.

Både varslingssaken ved Fosshagen og klagesaken ved Hundremeterskogen har vært alvorlige saker som det har vært nødvendig å prioritere høyt. Kommunestyret har iverksatt en gransking. Men parallelt med granskingen har kommunedirektøren et ansvar i å iverksette tiltak underveis.

Avslutningsvis vil jeg nevne at denne årsrapporten også vil peke på utfordringer, mål og ambisjoner vi ikke har nådd. Det er også en kjensgjerning at kommunedirektøren ikke har hatt kapasitet til å videreutvikle årsrapporten, slik planen var. Spesielt oppfølgingen av handlingsdelen av kommuneplan må det jobbes ytterligere med frem til neste år.

Bente Gravdal

Kommunedirektør Bente Gravdal

Forslag til vedtak:

Drift:

1. Kommunedirektørens årsrapport for 2020 tas til etterretning.
2. Følgende disponering godkjennes i forbindelse med over- og underskuddsordningen:

Etter reglene for over- og underskuddsordningen reduseres fondet med 502 000 kroner. reduksjonen i over- /underskuddsfondet justeres mot kommunens generelle disposisjonsfond.

3. Disponering av disposisjonsfond

Deler av overskuddet er knyttet til ubrukte midler til formål som vil ha utgifter i kommende år. I disposisjonsfondet avsettes 7 886 000 kroner til konkrete formål. Se side 95

Bruk av øremerket disposisjonsfond påvirker netto driftsresultat negativt det året midlene benyttes.

Investering:

1. Ubrukte investeringsmidler pr. 31.12.2020 for prosjekter som ikke er avsluttet bevilges opp på de respektive prosjekt i 2021. Beløpet utgjør i alt kr 318 926 542, og finansieres mot 173 637 022 kr lån, 29 365 574 kr salg av fast eiendom, 69 200 000 kr i statlige overføringer og 46 723 946 kr i refusjon merverdiavgift.
2. Avslutning av investeringsprosjekter
 - a) Det avsluttes investeringsprosjekter med et netto mindreforbruk på 13 019 554,29 kroner (se liste side 91)
 - b) Av ubrukte midler på avsluttede prosjekter overføres 4 839 357,32 kroner til ubundet fond. Dette grunnet mulig dekning av fremtidige garantier.
 - c) Resterende 8 180 196,97 kroner avsettes til ubundet kapitalfond som kan benyttes til senere investeringer.

Kommunestyrets vedtak:

Årsrapport og regnskap 2020 vedtas.

Kommunelovens § 14-7 c) synes ikke oppfylt hva angår forhold avdekket på Fosshagen ressurscenter og Hundre-meterskogen. Forannevnte bestemmelse har til formål å sørge for en årsberetning som gir en dekkende beskrivelse av de faktiske forhold.

POLITISK ORGANISERING OG EIERSKAP

Politisk organisering

Lier kommune er politisk organisert etter formannskapsmodellen. Kommunestyret er øverste politiske organ.

Fordelingen av representanter på de ulike partiene etter kommunevalget er som følger:

Parti	Etter valget 2019
Høyre	15
Arbeiderpartiet	11
Senterpartiet	4
Fremskrittspartiet	4
Miljøpartiet de Grønne	3
Sosialistisk Venstreparti	2
Kristelig folkeparti	1
Venstre	1
Totalt antall representanter	41

Lier kommune har obligatoriske politiske utvalg, nemnder og råd i henhold til kommuneloven. I tillegg er følgende politiske utvalg opprettet for valgperioden 2019-2023:

- Formannskapet (FSK)
- Miljø- og planutvalget (MPU)
- Landbruksutvalget (LBU)
- Oppvekst-, kultur- og idrettsutvalget (OKI)
- Helse-, omsorg- og velferdsutvalget (HOV)
- Eierutvalget (EIU)

Politisk reglement ble endret i 2020. Kommunestyret vedtok endringer i bestemmelsene om bestilling av sak, spørsmål til møteleder, innkalling og saksliste. Nummereringen av bestemmelsene ble justert som følge av endringene.

Selskaper, foretak og interkommunale samarbeid (eierstyring)

I 2020 eide Lier kommune 100 % av aksjene i tre selskaper, og var deleier i fire. Lier kommune hadde to kommunale foretak og inngikk i fem interkommunale samarbeid, men trådte ut av Kommunenes opplæringskontor i Buskerud i løpet av året.

Eierskapsoppfølgingen i 2020 er gjennomført i tråd med fastsatt møteplan. Eierorganet har avholdt generalforsamling for heleide aksjeselskaper på våren og eiermøter med KF-ene samme dag. Eierseminaret skulle etter planen avholdes fysisk i november, men ble flyttet til 2021 og avholdt digitalt på grunn av covid-19.

Eierinteressene er fulgt opp i tråd med kommunestyrets vedtatte prinsipper for eierskap- og selskapsstyring, og resultatene av eierskapet er lagt frem til politisk behandling.

Kommunereformen trådte i kraft 1.1.2020. Flere av Lier kommunes nabokommuner har gjennomført kommunesammenslåinger. Dette har hatt betydning for Liers deleide interkommunale selskaper, foretak og samarbeid på ulike måter med virkning fra ikrafttredelsesdatoen.

- Legevakta i Drammensregionen IKS ble avviklet og avviklingsoppgjør gjennomført. Lier kommune har inngått vertskommuneavtale med Drammen om Drammen Legevakt.
- Drammensregionens interkommunale krisesenter opphørte ved årsskiftet og ble en del av Drammens basisorganisasjon. Kommunestyret i Lier vedtok i 2020 å inngå vertskommunesamarbeid med Asker og Bærum krisesenter med virkning fra 2021.
- Felles lønningskontor for Lier, Øvre Eiker og Nedre Eiker ble i henhold til kommunestyrets vedtak i desember 2019 erstattet med kommunalt oppgavefellesskap mellom Øvre Eiker, Modum og Lier kommuner. Lønningskontoret har vært operativt i hele 2020.
- Antallet deltakere er redusert og deltakernes andeler endret både i Glitrevannverket IKS, Drammensregionens brannvesen IKS og Renovasjonsselskapet IKS.
- Det er også endringer på deltakersiden i Tilsynskontoret for små avløpsanlegg, hvor Lier kommune er vertskommune.

Andre endringer - eierstyring

- Eiersammensetningen i Eidos AS ble endret i 2020 da Drammensregionens interkommunale havnevesen solgte sine aksjer i selskapet. Både Lier kommune og Bane Nor Eiendom AS benyttet forkjøpsretten. Lier kommune solgte 22,5 % av det totale antall aksjer i selskapet til Fabritius Gruppen AS. Lier kommune eier 55 % av aksjene i Eidos AS.
- Kontrollutvalgssekretariatet i Viken (Vikus) ble opprettet i 2020.
- Lier kommune trådte ut av Kommunenes opplæringskontor i Buskerud (KOB)
- Kommunestyret vedtok i 2020 å innlemme Alier AS i LEKF fra og med 1.1.2021.
- Lier kommune solgte sine aksjer i Filmparken AS til selskapet.
- Kommunestyret vedtok fremdriftsplan for eierstrategisk prosess for Drammensregionens interkommunale havnevesen. Prosessen skal i henhold til planen ferdigstilles i løpet av 2021.

PLANER, BEFOLKNING OG SAMFUNN

Det kommunale plansystemet

Kommuneplanen består av en samfunnsdel, arealdel og en handlingsdel. I Lier utgjør økonomiplanen kommuneplanens handlingsdel. Handlingsdelen viser kommunens hovedprioriteringer i kommende budsjettperiode.

Kommuneplanens samfunnsdel

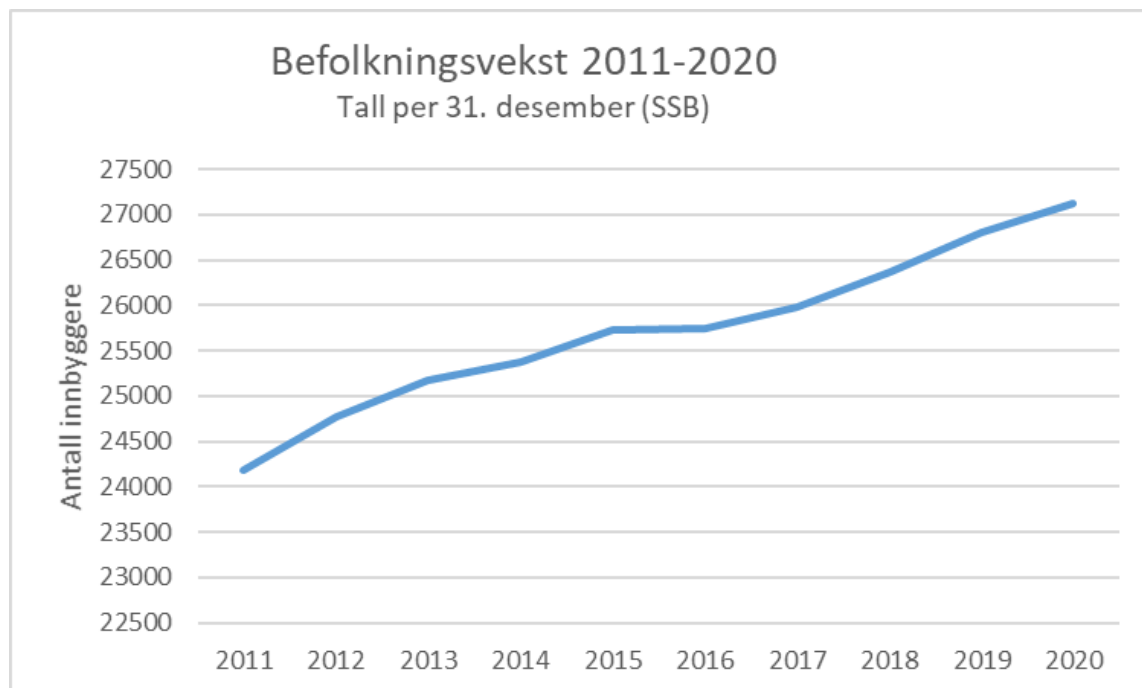
Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsdokument. Samfunnsdelen tar stilling til utviklingstrekk, og fastlegger langsiktige mål og innsatsområder for kommunesamfunnet og kommuneorganisasjonen. Samfunnsdelen består av seks samfunns mål som peker ut de områdene som skal gis særlig oppmerksomhet og ressurstilgang i planperioden.

Kommuneplanens arealdel

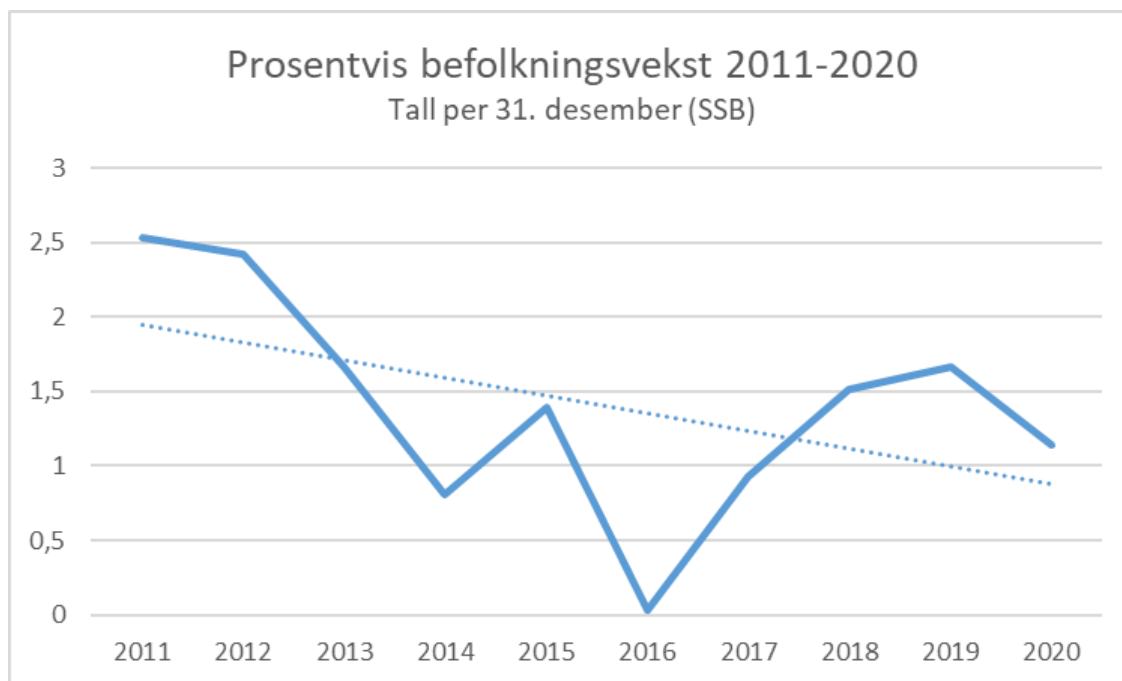
Arealdelen angir hovedtrekkene i kommunens arealdisponering, og gir rammer og betingelser for arealbruk som kan settes i verk. Kommuneplanens arealdel skal vise sammenhengen mellom ønsket samfunnsutvikling og kommunens arealbruk.

Befolkningsdata

Liers befolkning økte i 2020 med 307 personer til totalt 27 118 innbyggere. Dette utgjør en vekst på 1,1 %. Befolkningsveksten har i snitt ligget på 350 personer i siste tiårsperiode, noe som betyr at veksten i 2020 lå litt under dette snittet. Fødselsoverskuddet var i 2020 på 99 personer. Dette er noe høyere enn snittet siste ti år, som ligger på 85 personer. Den resterende veksten er en følge av innenlandsk innflytting og innvandring.

Figur 1 Lier kommunes befolkningsvekst fra 2011 til 2020 - tall hentet fra SSB

Figur 2 - Prosentvis endring - tall hentet fra SSB

Tabellen under viser at antall innbyggere i aldersgruppene under 20 år holder seg relativt stabilt. Den største differansen finner vi hos 0-åringene, som økte med 17 personer i 2020 sammenliknet med året før. Det er en økning i alle aldersgruppene fra 20 år og oppover. Veksten i antall innbyggere er størst i aldersgruppen 20-66 år. Den prosentvise veksten er imidlertid høyest for aldersgruppen 80-89 år.

Befolkningstall per 31.12	2016	2017	2018	2019	2020	Endring siste år	i %	Endring fra 2016 til 2020	i %
0 - åringene	238	264	263	278	295	17	6,1 %	57	23,9 %
Barnehage (1-5 år)	1 591	1 549	1 539	1 539	1 534	-5	-0,3 %	-57	-3,6 %
Grunnskole (6-15 år)	3 425	3 470	3 507	3 543	3 545	2	0,1 %	120	3,5 %
Videregående (16-19 år)	1 326	1 298	1 308	1 333	1 326	-7	-0,5 %	0	0,0 %
Voksne (20-66 år)	15 560	15 684	15 943	16 208	16 423	215	1,3 %	863	5,5 %
Eldre (67-79 år)	2 723	2 822	2 865	2 939	2 988	49	1,7 %	265	9,7 %
Eldre (80-89 år)	721	731	770	799	833	34	4,3 %	112	15,5 %
Eldre (90 år og eldre)	156	162	178	172	174	2	1,2 %	18	11,5 %
Innbyggere i alt	25 740	25 980	26 373	26 811	27 118	307	1,1 %	1 378	5,4 %

Tabell 1 Befolkningstall SSB

Energi og klima

Hovedmålet i Energi- og klimaplan for Lier kommune (2017-2020) er et klimanøytralt Liersamfunn innen 2030 og at Lier kommunes drift skal være klimanøytral innen 2025. Det er i 2020 jobbet med tiltak på flere områder for å nå disse målsettingene. Den årlige rapporten på energi- og klimaplanen, som viser status for liersamfunnet og Lier kommunes drift, ble lagt frem i september 2020.

Prosjektet «Klimaomstilling i matnæringen» startet opp i 2020. Dette er et samarbeidsprosjekt med hele matnæringen i Lier for å redusere klimagassutslipp. Prosjektet har en varighet på 3 år (ut 2022).

I 2020 ble det vedtatt en strategi for mer grønn mobilitet i hele Lier og en temaplan for elbilladepunkt. Fra 1.1.2020 gikk kommunen inn i en avtale om kjøp av strøm med opprinnelsesgaranti.

Fjordbyen

I 2010 ble kommunene Lier og Drammen enige om en avtale om plansamarbeid for Lierstranda og Brakerøya om felles utvikling av en fjordby. Planprogram for områderegulering Fjordbyen ble vedtatt i april 2018, og planprogrammet for kommunedelplan kollektivknutepunkt og samferdsel ble vedtatt i februar 2019.

Arbeidet med begge planene har pågått gjennom hele 2020, med hovedvekt på konsekvensutredninger i tråd med de vedtatte planprogrammene. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt, og pågår videre inn i 2021.

En av de største utfordringene knytter seg til bilbasert transport, da området rundt fjordbyen allerede i dag er trafikkbelastet. Planarbeidet har derfor i stor grad hatt fokus på dette, og kommet opp med mange gode plangrep for å dempe den bilbaserte delen og få denne transporten over på alternative transportmåter som gange/sykkel/kollektiv (buss/tog) – grønn mobilitet. Siste halvår har det vært lagt opp til en møterekke med transportetatene, herunder SVV, Viken FK, og Jernbaneverket. Det har vært behov for å revidere allerede gjennomførte trafikkanalyser, for å se effektene av ulike forslag til tiltak.

Planarbeidet er omfattende og har tatt lengre tid enn fremdriften som det ble lagt opp til i planprogrammene.

Eidos har i forbindelse med sitt oppdrag presentert ett mer ferdig bykonsept, hvor en ser for seg at fjordbyen får flere sjøfronter gjennom en kanalstruktur. De har også fokus på gode transportårer for grønn mobilitet.

Gullaug

Arbeidet med kommunedelplanen for Gullaug er tatt opp igjen, og det har i 2020 vært gjennomført to større folkemøter knyttet til informasjon til befolkningen og ønske om medvirkning (ett i januar og ett i august). Dette arbeidet har tatt lengre tid enn planlagt på grunn av covid-19, men de to folkemøtene har trukket mye folk, så interessen er stor. Arbeidet med kommunedelplan vil fortsette i 2021. Dialogen med utvikler av området er god.

Transport og samferdsel

E134 Dagslett – E18

Planprogrammet for kommunedelplanen (KDP) ble vedtatt i kommunestyret rett før årsskiftet, men kommunestyret tok ikke SVV forslag om utredning av 4 korridorer (Jensvoll-, Vitbank-, Huseby- og Vikeralternativene) til følge og vedtok kun utredning av Vikar. Dette medførte at SVV sendte saken via Vegdirektoratet til Samferdselsdepartementet da de mener at vedtaket ikke samsvarer med deres bestilling. Saken ligger fortsatt til behandling i departementet.

Planprogrammet beskriver formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere og hvilke alternativer og tema Statens vegvesen skal utrede i kommunedelplanen.

Buskerudbyen

Buskerudbysamarbeidet har som ambisjon å jobbe for å løse felles utfordringer innen transport, miljø og arealutvikling med tiltak knyttet til kollektivtransport, sykkel og gange. I 2020 fikk Lier kommune gjennom Buskerudbysamarbeidet midler til gang-, sykkel- og kollektivtiltak. Disse midlene ble blant annet brukt til en ytterligere oppgradering av jernbanelinja (hovedsykkelveien mellom Lierbyen og Drammen), fortsatt styrking av busstilbudet, oppgradering av enkelte snarveier rundt Lierstasjon, låsbare sykkelbokser i Lierbyen (ved kollektivknutepunktet) og nye pendlerparkeringsplasser på Kjellstad.

Landbruk og miljø

Virksomhet for Landbruk og miljø har ansvar for landbruk- og miljøforvaltning. Virksomheten har en egen avdeling som jobber med tilsyn av små avløpsanlegg i 6 kommuner. Dette er organisert som et vertkommunesamarbeid (Tilsynskontoret for små avløpsanlegg). Tilsynskontoret leverer egen årsrapport og omtales ikke videre her.

På miljø- og vassdragsområdet har det vært fokus på blant annet forurensning langs vassdrag og vannkvalitet. Handlingsplan mot plastforurensning er vedtatt og det arbeides aktivt med oppfølging og kontroll av deponier, oppfølging av akuttforurensning m.m. Arbeidet med ny tiltaksplan for Liervassdraget pågår og arbeidet med Ren Drammensfjord fortsetter.

I landbruket vektlegges det blant annet oppfølging av ulovligheter, klimaarbeid gjennom klimasatsprosjektet «Klimatiltak i matnæringen», vegetasjonssoner m.m.

Skogbruksplanarbeidet for Lier kommune er nesten ferdigstilt, og nye strategier for kommuneskogen er vedtatt.

Covid-19 skapte mye usikkerhet i landbruksnæringen, spesielt i løpet av første halvår. I forbindelse med behov for sesongarbeidere og smittevernplaner på landbrukseiendommene, har det vært et godt samarbeid med NAV og med kommuneoverlegen. Det ble også løpende lagt ut og oppdatert informasjon på kommunens hjemmeside.

Kultur og fritid

2020 ble et svært annerledes driftsår for virksomheten Kultur og fritid, og for frivilligheten og foreningsliv i Lier. Restriksjoner som følge av covid-19, og nedstengninger og tilpasning til skiftende regler for å ivareta smittevernhensyn, preget virksomheten.

Noen større arrangementer og prosjekter ble gjennomført; Ung kultur møtes (UKM) tidlig i mars, etablering av Rommet i Husebyhaugen og St.Hallvard-runden med åpning 13. september og Queen-konsert med dyktige ungdomsartister på Lier kulturscene 31. oktober og 1. november, var blant disse. Flere større planprosjekter ble fulgt opp, både knyttet til Tranby og Lierbyen stedsutvikling og Fjordbyen.

Likevel ble mye avlyst som følge av covid-19; Frivilligbørs, mange arrangementer og aktivitetstilbud. Det meste av tilbudene for innbyggere over 20 år, og mange gode tilbud i regi av foreninger ellers. Svømmehallen ble stengt for publikum, og i perioder ble også øvrige aktivitetslokaler og anlegg stengt for bruk.

Det som har vært opprettholdt tilnærmet normalt gjennom hele året, og som har vært et viktig bidrag til trivsel og folkehelse, er tilrettelegging for aktivitet og rekreasjon utendørs via drift av idrettsanlegg, friområder, nærmiljøanlegg og skiløyper. BUA (Barn-Unge-Aktivitet) utlån ble utvidet med filial på Tranby og har også opplevd stor pågang. BUA Lierbyen og BUA Tranby holdt åpent med strenge smitteverntiltak siden april. Biblioteket har også kunnet holde mye åpent - først med «takaway»-løsning og deretter med åpne lokaler, også her med strenge smitteverntiltak. Aktivitetstilbudene for barn og unge har vært prioritert holdt åpne store deler av året, med noen restriksjoner.

Det er brukt mye tid på å gjøre aktuelle tilbud tilgjengelige, og finne nye muligheter for gode opplevelser gjennom året. Innbyggerne er forsøkt nådd gjennom kommunikasjon i ulike digitale kanaler og ved å ta i bruk nye digitale formidlingsløsninger for noen av våre arrangementer. På denne måten har virksomheten klart å opprettholde kontakten mellom ansatte, ulike brukergrupper og samarbeidsparter gjennom de nedstengte periodene.

Året er oppsummert digitalt på 15 minutter her: [Kultur og Fritid Lier 2020](#)

Kulturskolen

Kulturskolen, er som alle andre merket av covid-19, både hva angår økonomi og i forhold til kvalitet i tjenesten. Søkerantall og elevantall til kulturskolen har fått en nedgang i 2020. 10 %

av Liers barn og unge går i kulturskolen, mot et mål om 30 %. Arbeidet med å utvikle fordypningsprogrammet og breddeprogrammet i kulturskolen ble også satt på vent som følge av covid-19.

Kulturskolen har undervist i underkant av 700 elever i alderen 3-20 år på åtte ulike arenaer i løpet av året. Det har også blitt avholdt enkeltarrangementer når det har vært forsvarlig. Det har vært mye nytt å sette seg inn i for ansatte, og i lange perioder har lærerne levd i en utfordrende hverdag da de har vekslet mellom digital og fysisk undervisning. Likevel har nærværet holdt seg høyt. En del oppgradering av rom og utstyr har vært nødvendig for å møte den nye hverdagen. Dette har vært mulig uten at det har gått utover et balansert budsjettresultat grunnet økonomiske grep tatt av kulturskolens ledelse.

Tross covid-19 har samarbeidet om folkehelse blitt utviklet i 2020 og kulturskolen er nå en aktiv bidragsyter på institusjonene, på skolene og på biblioteket. I tillegg til at kulturskolen er samarbeidspartner på Ung Kultur Møtes og Den kulturelle skolesekken. Kulturskolen har i løpet av 2020 jobbet mye med kvalitet og det profesjonelle læringsfellesskapet, tillit og samskaping.

Stedsutvikling og planarbeid

Stedsutvikling

Kommunedirektøren har i 2020 videreført arbeidet knyttet til stedsutvikling i Lierbyen. I 2020 ble det gjennomført 2 mulighetsstudier hvor kommunestyrets føringer er lagt til grunn. Mulighetsstudiene ble presentert på et kveldsmøte (folkemøte) på Haugestad, som også ble overført via kommunens hjemmeside. Arbeidet med områdeplanen er igangsatt og vil pågå gjennom hele 2021.

Arbeidet med stedsutviklingsprosjektet på Tranby er noe forsinket, men det ble i 2020 inngått et samarbeid med Oslo arkitektthøyskole hvor de høsten 2020 gjennomførte en semesteroppgave knyttet til deres forslag til utvikling av Tranby. 80 studenter deltok, og arbeidet ble presentert via kommunens hjemmeside i desember.

God stedsutvikling betyr mye for næringsutvikling, et steds konkurransekraft, folks trivsel, trygghet og tilgjengelighet til viktige tilbud og tjenester i hverdagen.

Arbeid med planer

Det har i 2020 vært jobbet med en rekke planer utover de som er nevnt over.

Av overordnede planer nevnes: Strategi for grønn mobilitet, Temaplan for elbilladepunkt og handlingsdelen til Folkehelsestrategien.

Av reguleringsplaner nevnes: oppgradering av Årkvislaveien og utvidelse av Strandveien senter.

Det er også igangsatt planarbeid for en rekke nye boligområder: Ekeberg Nord, Øverbyåsen, Linnebakken, boligprosjekt på Sjøstad og Haugerudbråtan.

Plansaker som er igangsatt knyttet til næring nevnes: Skansen næringspark, Egge massedeponi, Toverud massedeponi og nytt hovedrenseanlegg på Gullaug.

Videre har det vært jobbet med, og fremlagt for politisk behandling, flere prinsippavklaringer, eksempelvis etablering av et næringsavfallsmottak på Lyngås grustak og oppfylling av Opsahl ravinen.

Utover dette ble planstrategien utarbeidet og vedtatt høsten 2020. Denne gir føringen for hvilke planer som skal prioriteres i innværende kommunestyreperiode.

Folkehelse

Lier kommune kan vise til gode resultater i folkehelsemålinger. Skal resultatene opprettholdes, må det jobbes systematisk med tiltak som sikrer at det tas tak i folkehelseutfordringene. På bakgrunn av dette, ble det høsten 2019 vedtatt en ny Folkehelsestrategi som ble fulgt opp med en handlingsdel våren 2020. Folkehelsearbeidet er påvirket av den pågående pandemien, noe som betyr at en del planlagte fysiske aktiviteter har måttet settes på vent til vi har en endret smittesituasjon. Folkehelsekoordinator har i perioder av året blitt omdisponert til arbeid med covid-19, men har til tross for dette fått gjennomført en god del aktiviteter både fysisk og digitalt.

Bygg og geodata

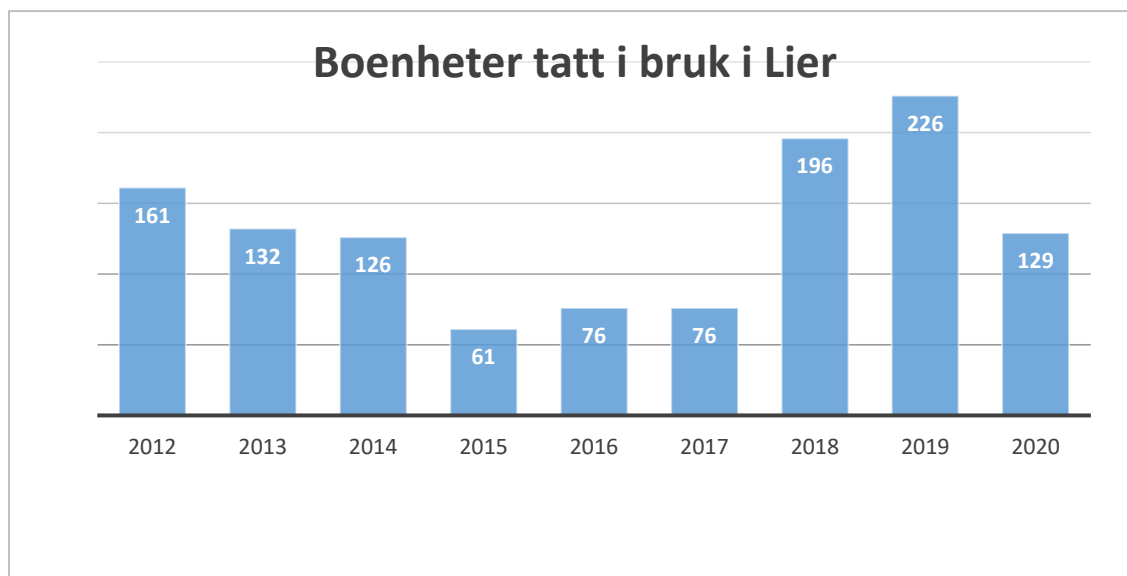
2020 har vært et utfordrende år for virksomheten Bygg og Geodata. Dette skyldes både stor saksmengde, til tider manglende kapasitet og utstrakt bruk av hjemmekontor som følge av covid-19.

Dyktige ansatte har dessverre blitt hentet av andre arbeidsgivere. Saksmengden er økende, samtidig som flere saker har krevd større saksbehandlingskapasitet. I tillegg jobbet flere av saksbehandlerne mer eller mindre på fulltid med implementeringen av et nytt saksbehandlingssystem (eByggesak) i 1,5-2 måneder. Til tross for dette klarte vi i stor grad å overholde gjeldende saksbehandlingsfrister i 2020, blant annet gjennom bruk av overtid. Vi forventer imidlertid en økning i antall saker fremover, og at dette vil bli utfordrende i 2021.

Oppmåling og Geodata har over tid hatt utfordringer med kapasiteten innenfor oppmåling, noe som har resultert i at flere eldre saker har blitt liggende. Nye saker ble imidlertid i stor grad håndtert innenfor gitte frister i 2020. Fra og med juli 2021 har vi styrket bemanningen innenfor oppmåling med ett årsverk, noe som skal gi tilstrekkelig kapasitet til å håndtere saksmengden. På sikt er det også ønskelig å styrke kapasiteten innenfor Geodata, slik at kommunen i større grad kan benytte intern GIS-kompetanse i stedet for innleide konsulenter.

Boligutbygging

I 2020 ble det gitt midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest for i alt 129 boenheter i Lier. Dette tilsvarer gjennomsnittet i måleperioden, men er betydelig lavere enn i 2019.

Tabell 2 Kommunens egne tall - bygg og geodata

Digitalisering

Samtlige byggesaker fra 2008 og tidligere ble digitalisert i 2019, og dette prosjektet ble ferdigstilt i 2020. Arkivet er nå tilgjengelig for intern bruk, noe som gjør behandlingen av innsynsforespørsler betydelig mer effektiv. I tillegg har arkivet blitt screenet for personsensitive opplysninger, slik at det skal være klargjort for å bli tilgjengelig for publikum. Det har imidlertid ikke vært kapasitet til å fullføre sistnevnte del av prosjektet.

Byggesak tok i oktober 2020 i bruk et nytt saksbehandlingssystem (eByggesak). Dette systemet er spesialtilpasset byggesaker, og vil forhåpentligvis på sikt bidra til bedre og mer effektiv saksbehandling. Samtidig er systemet klargjort for integrasjon mot felles søknadsløsninger i markedet som kundene kan benytte.

Boligpolitikk

Eneboliger

2020

6019

Leiligheter

2020

2120

2020 var første hele driftsår for Boligkontor. Erfaringene med å samle boligarbeidet i et boligkontor er så langt vellykket. Noen forsinkelser er det i arbeidet med å etablere rutiner etc.

Det har vært mindre pågang med å fremskaffe boliger til flyktninger da kommunen bosetter færre. I 2020 har vi hatt en jevn pågang av gjeldssaker og brukere som ber om økonomisk

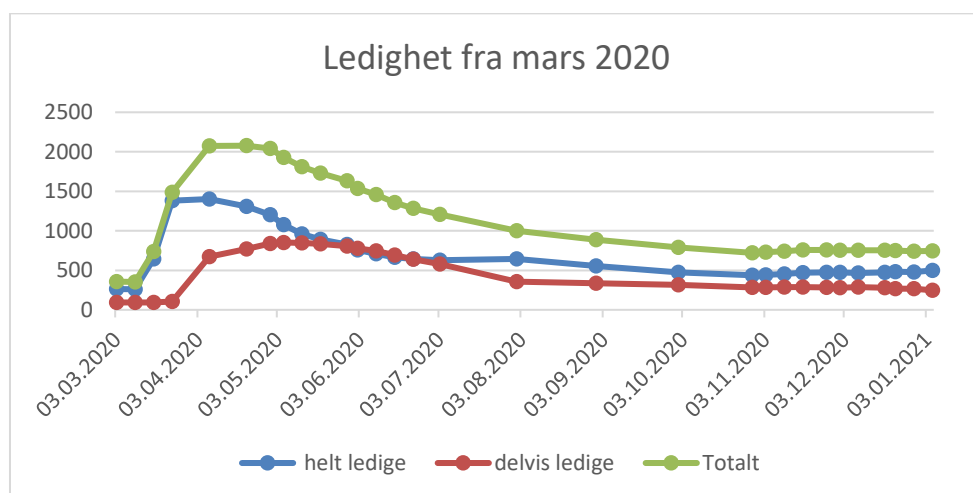
råd og veiledning. Det har imidlertid ikke vært økning av gjeldssaker i 2020, men som en konsekvens av økt arbeidsledighet må vi ha oppmerksomhet på dette i 2021.

Det var en liten økning i antall søknader på ca. 5 % fra innbyggere som søker bolig. Søkermassen har i hovedsak bestått av søkere med omfattende behov innen rus og psykisk helse, personer med nedsatt funksjonsevne og eldre med ønske om tilrettelagt bolig. I tillegg var det flere barnefamilier med 3 eller flere barn, som søkte bolig i 2020.

Ferdigstillelsen av Glitre bofelleskap har gitt 8 nye leiligheter for personer med nedsatt funksjonsevne, og oppstarten av Vestsidenveien 100 har gitt tilbud til 8 brukere med utfordringer innen rus og psykiatri. Vi opplever imidlertid at vi fortsatt har mangler i boligmassen. Spesielt behovet for småhus for mennesker med utfordringer innen rus/psykisk helse.

I 2020 var det totalt 34 husstander som fikk startlån til å kjøpe bolig eller refinansiere lån. I tillegg var det 11 husstander som ved årets slutt hadde forhåndsgodkjenning til å kjøpe bolig. Av de totalt 45 husstandene var det 7 innenfor «leie til eie». «Leie til eie» i Lier innebærer husstander som søker eller bor i kommunale bolig, vurderes for mulighet til å kjøpe bolig ved hjelp av startlån og tilskudd i stedet for å leie kommunal bolig. Av de 34 som fikk lån til kjøp eller refinansiering var det 27 barnefamilier.

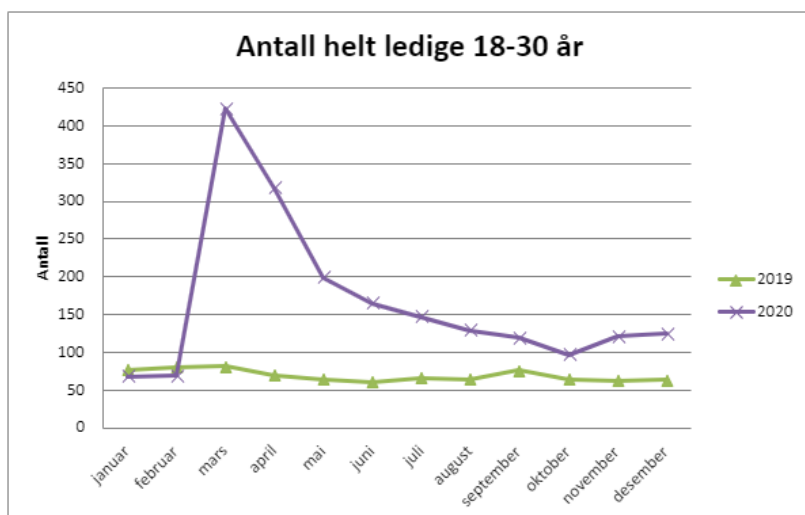
Arbeidsledighet

Tabell 3 Arbeidsledighet Lier kommune, kilde NAV

Arbeidsledigheten i Lier kommune har vært ustabil i 2020 og svingningene har fulgt smitteverntiltakene. Andelen helt ledige var i snitt på 4,9 % av arbeidsstyrken for 2020, til sammenligning var dette 2,1 % i 2019.

Vi ser også at antall helt ledige i ungdomsgruppen 18-30 år har økt sammenliknet med 2019:

Tabell 4 Antall helt ledige, kilde NAV

Oversikt fra desember viser at det er flest ledige innenfor kontor, butikk og salgsarbeid, bygg og anlegg, serviceyrker og reiseliv og transport. Det er 264 helt ledige menn og 208 helt ledige kvinner. Sammenliknet med året før er det en økning i ledige kvinner med 103 personer (+ 98,1 %), mens det blant menn er en økning på 113 personer (+74,8 %) sammenliknet med samme periode året før.

Kommunikasjon

Strategisk kommunikasjon er et verktøy som skal bidra til at kommunen når sine overordnede mål, at innbyggerne og andre interessenter kjenner sine plikter og rettigheter og at kommunen etterlever verdiene om å være åpen, tilgjengelig og etterrettelig.

Nettsidene www.lier.kommune.no er kommunens viktigste eksterne kommunikasjonskanal. Her kan innbyggere, ansatte, folkevalgte, frivilligheten, næringslivet, pressen og øvrige interessenter finne svar på det de lurte på.

Nettsidene til kommunen hadde, i første halvdel av 2020, 103.000 besøk. Fordi mange klikker seg videre til undersider, ble det registrert 426.000 sidevisninger i samme periode. Til sammenligning hadde vi 94.000 besøkende og 391.000 sidevisninger for tilsvarende periode i 2019. Det tilsvarer en 10 % økning i både besøkende og sidevisninger.

Det er naturlig å anta at en stor del av økningen skyldes covid-19 og et økt behov for informasjon, da de mest besøkte sidene første halvdel i 2020 var koronarelaterte. Til sammenligning ga normaltrafikken for samme periode i 2019 flest innganger til «Jobb i Lier», «Skole og barnehage», «Kontakt oss» og «Byggesak».

Vi har per dato ikke tall for 2. halvdel 2020, men vi forventer at tallene viser en vesentlig økning i den perioden også.

Covid-19, men også satsingen på aktiv nyhetsformidling, har gjort at vi har økt informasjonsfrekvensen betydelig fra 92 publiserte nyhetssaker i 2019 til 196 i 2020.

Det har også vært en betydelig økning i antall faste følgere på kommunens Facebook-side i 2020. Per 31. desember 2020 var tallet 7117 mot 6135 samme tidspunkt året før.

Fra januar til mars 2020 hadde Lier kommune ett årsverk på kommunikasjon ute i permisjon. Fra mars og ut året har betydelige deler av de to årsverkene på kommunikasjon gått med til arbeid knyttet til covid-19. Dette har medført at den planlagte revideringen av kommunikasjonsstrategien er skjøvet til 2021, og at det ikke er startet på arbeidet med å vurdere behov for en ny intern samhandlingsplattform eller nye nettsider.

TJENESTENE

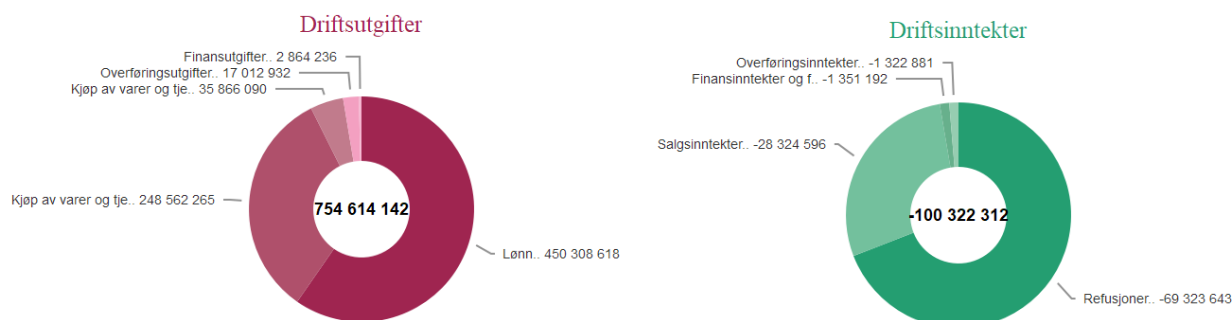

Oppvekst

Økonomisk resultat:

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	448 202	450 309	422 517	-27 791	-6,6 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	41 059	35 866	35 784	-82	-0,2 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	221 528	248 562	245 612	-2 951	-1,2 %
Overføringsutgifter	16 648	17 013	5 117	-11 896	-232,5 %
Finansutgifter	1 992	2 864	750	-2 115	-282,1 %
Sum Driftsutgifter	729 430	754 614	709 779	-44 835	-6,3 %
Salgsinntekter	-32 971	-28 325	-27 458	867	-3,2 %
Refusjoner	-77 426	-69 324	-34 125	35 199	-103,1 %
Overføringsinntekter	-453	-1 323	-200	1 123	-561,4 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 465	-1 351	-1 149	202	-17,6 %
Sum Driftsinntekter	-112 315	-100 322	-62 932	37 391	-59,4 %
Netto resultat	617 115	654 292	646 847	-7 444	-1,2 %

Lønn utgjør i 2020 60 % av driftsutgiftene til Oppvekst.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon utgjør 33 % av driftsutgiftene. Dette er i hovedsak kommunalt tilskudd/kjøp av tjenester fra private barnehager.

Overføringsutgifter har stort sett med Barnevern å gjøre (fosterhjemsplasseringer).

Salgsinntekter er for det meste foreldrebetaling i SFO og barnehage.

Refusjoner består blant annet av 19 millioner kr i syke-, fødsels- og omsorgspenger, 14 millioner kr i refusjoner fra andre kommuner (barn i barnehager, elever, fosterhjem) og 29 millioner kr i refusjoner fra staten (tilskudd fra IMDI, fra Helsedirektoratet, ulike tilskudd til skoler og barnehager).

Kommentar økonomi

Oppvekst har et merforbruk på 7,4 millioner kr (tilsvarende 1,2 %). Dette fordeler seg med 4,4 millioner kr for skolene og 3,8 millioner kr for barnehageområdet. De øvrige virksomhetene, PPT, Barnevern, Helsetjenesten og Voksenopplæringen har kun mindre avvik.

Det er Høvik skole som har det største merforbruket med 5 millioner kr i avvik mot budsjett. Dette avviket ville ha vært mer enn halvert dersom skolen hadde mottatt forventede inntekter fra IMDI (2,3 millioner kr) og blitt kompensert for alle utgiftene ført på prosjektet for covid-19 (0,4 millioner kr). Øvrige skoler som har et merforbruk er Egge (5,9 %), Hegg (1,9 %), Tranby (1,6 %) og Heia (1,1 %). Det vises for øvrig til tabell side 85 nedenfor.

Barnehageområdets merforbruk på 3,8 millioner kr skyldes i hovedsak at kommunalt tilskudd til private barnehager ble 4,9 millioner kr høyere enn budsjettet (utgjør 2,5 %). Det skjer mange endringer av barnetall i løpet av året, og vi hadde en økning i antall små barn (0-3 år) som var høyere enn forventet. Det var også en økning av antall barn som bor i Lier, men som går i barnehage i andre kommuner. Dette utgjorde rundt 2 millioner kr i merforbruk. Øvrige tjenester på området, samt de kommunale barnehagene, hadde et positivt avvik.

Annet

Skolebehovsplan:

Gjennom 2019 og 2020 har det vært jobbet med skolebehovsplan. Denne skal gi en samlet oversikt over skolestruktur, lokalisering av nye skoler, arealbehov og investeringsbehov i lierskolen for perioden 2021-2040. Planen utarbeides med utgangspunkt i de samme grunnlagsdata som kommuneplanens samfunnsdel. Den skal være oppdatert blant annet når det gjelder boligbygging, befolkningsutvikling, stedsutvikling og infrastruktur. Siste del av planen som omhandler kapasitetsutfordringene i ytre Lier legges frem til politisk behandling i april. Deretter sendes planen ut på høring før endelig politisk behandling høsten -21.

Lærernorm

Lærernormen tilsier at det skal være én lærer per 15 barn på 1.-4. trinn og én lærer per 20 barn på 5.-10. trinn. Det var 7 skoler som ikke var innenfor normen høsten 2020, mens det ved slutten av året var 4 skoler som fortsatt ikke oppfylte denne. Det mangler totalt ca. 6 lærerårsverk i lierskolen for at vi skal oppfylle normen.

1:1-dekning ipad:

1:1-dekning ipad er innført på alle skolene i Lier. Det gjennomføres nå en evaluering av verktøyet.

Nye læreplaner

Nye nasjonale læreplaner ble innført fra august 2020. Lierskolen har utarbeidet felles lokale læreplaner for alle trinn med dybdeområder som skal sikre at elevene kan jobbe på tvers av fag og gå i dybden på lærestoffet.

Status politiske vedtak

HP Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 19 2.16 Utarbeide kvalitetsplan i barnevernet	HP 19 2.16 Rådmannen har i 2018 igangsatt et eget arbeid med å analysere barnevernstjenesten for å vurdere vedtakene og nivået på disse. En egen kvalitetsplan utarbeides, og nødvendige tiltak gjennomføres i 2019.	Iht. plan	Kvalitetsplanen ses i sammenheng med barnevernsreformen som innføres fra 1.1.2022.
HP 19 2.19 Intensivering av arbeidet med å søke om tilskudd og støtte	HP 19 2.19 Rådmannen intensiverer arbeidet med å søke om tilskudd og støtte til ulike tiltak. Dette gjelder både sentralt og regionalt. Økt bemanning i helsestasjon og skolehelsetjenesten – øremerket tilskudd. Tilskuddsordning forbygge og redusere fattigdom blant barn og unge – øremerket tilskudd. Utgifter til skoleturer i regi av «Hvite busser». Tilskudd til svømmeopplæring – barn 4-6 år i barnehage.	Ferdigstilt	Det er i 2019/2020 søkt om tilskudd til en rekke ulike prosjekter og tiltak. De fleste tilskuddene retter seg mot tidlig innsats barn og unge og tilskudd til psykisk syke/rus. - Helsetjenesten barn og unge fikk 2, 5 mill. kroner i 2019. Mye av disse pengene går til å dekke inn allerede fast ansatte som er lønnet på tilskuddsmidler, men vi har økt opp med 30 prosent engasjement på Helsestasjonen. Vi har også søkt og fått 500 000 fra Helsedirektoratet til seksuell helse. I tillegg har vi fått penger fra BUF dir, kr. 500 000 i 2019 til foreldrestøttene tiltak. Her har vi har ansatt en fagperson i ett års engasjement med spesiell kompetanse innen sorg/kriser og adferds utfordringer. -Kultur og fritid og kulturskolen disponerer 400.000,- til tiltak rettet mot barn fra lavinntektsfamilier. I tillegg arrangerer BUA åpne gratistilbud til alle. -Det har ikke vært mulig å finne tilskuddsordninger som kan dekke «Hvite busser». -Det er innvilget tilskudd til svømmeopplæring for barnehagebarn og opplæringen er gjennomført. Barn fra barnehager med mange flerspråklige har vært målgruppen.

HP 20 2.07 Innføring av lærernorm 2020/2021	Innføring av lærernormen fremskyndes med et år, dvs iverksetting fullt ut fra skoleåret 2020/21.	Ferdigstilt	Lærernormen var beregnet oppfylt fra august 2020 men tall fra GSI viser at det mangler ca. 6 årsverk for å oppfylle normen.
HP 20 2.08 Øke helsesykepleierdekningen	Økt helsesykepleierdekning med en 100 % stilling med fokus på ungdomstrinnet/ helsesykepleier «på hjul» fra 01.04.20.	Ferdigstilt	Stillingen var tiltenkt "Helsesykepleier på hjul" men søknad om midler til kjøp av bil ble avslått fra Helsedirektoratet. Stillingen blir nå brukt til lønnsmidler i en stilling på barnetrinnet som tidligere var dekket av tilskuddsmidler. Melding lagt frem for OKI mai 2020.
HP 20 2.09 Etablering av mobbeombud	Det opprettes et eget mobbeombud i 20 % stilling fra 01.07.2020. Ses i sammenheng med beredskapsteamet mot mobbing og kan være en kombinert stilling.	Ferdigstilt	Sak lagt frem i OKI mai -20. Beredskapsteamet mot mobbing er styrket med en 20% stilling.
HP 20 2.10 Dambråtan barnehage og oppfølging barnehagebehovsplan	Dambråtan barnehage videreføres for å sikre et tilstrekkelig barnehagetilbud i Sylling. I arbeidet med barnehagebehovsplanen må lokale hensyn ivaretas og brukere og ansatte sikres god medvirkning.	Forsinket	Kommer til behandling høst 2021 grunnet kapasitetsutfordringer.
HP 20 2.11 Tilrettelegge for elever med dysleksi og dyskalkuli	Forventes å komme til politisk behandling i 2. eller 3. kvartal Lierskolen og PP-tjenesten følger opp anbefalinger fra fagmiljøer i arbeidet med å tilrettelegge for elever med dysleksi og dyskalkuli, ref. GBK vedtak i sak 45/17. Det utarbeides en plan for sertifisering av skolene i Lier i løpet av 1. halvår 2020.	Iht. plan	

Status mål

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
3.1 Lier skal ha helsefremmende og inkluderende barnehager og skoler som gir de beste muligheter for læring og sosial utvikling.	Barn i Lier barnehagen er robuste, mestrer hverdagen og er rustet for fremtidige utfordringer.	HP. Antall barnehager med i SAL	88,0 %	88,0 %	92,0 %	
		HP. Foreldreundersøkelsen: Barnas trivsel	4,45	4,70	4,70	
		HP. Foreldreundersøkelsen: Relasjon mellom barn og voksen		4,40	4,50	
	Elevene i Lierskolen er robuste barn og ungdommer som takler hverdagen og er rustet for fremtidige utfordringer.	HP. Helse og livsmestring i dybdelæringsundersøkelsen	3,66	3,70	3,66	
	Elevene i Lierskolen opplever tilhørighet i et inkluderende fellesskap preget av trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. De er robuste barn med et godt selvbilde som takler motgang og mestrer livene sine. Gjennom å utvikle kunnskap, ferdigheter og holdninger bidrar de til et samfunn preget av toleranse, respekt, åpenhet og inkludering.	HP. Andel skoler som oppfyller lærernorm.	7	9	8	
		HP. Grunnskolepoeng	43,70	43,80	44,10	
		HP. Mobbing	4,81	5,00	4,73	
		HP. Motivasjon	3,80	3,86	3,72	
		HP. Trivsel	4,30	4,30	4,27	
	Helsetjenesten skal være en synlig og tydelig aktør inn i det helsefremmende arbeidet i skole og	HP. Andel skoler som gjennomfører	har ikke tall	100		Har ikke tall grunnet covid-19

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
	barnehage. Helsetjenesten skal bidra til et godt tverrfaglig arbeid rundt barn og unge som har behov for hjelpetjenester	tverretatlige møter i følge rutinen				
	Lierskolen skal gi den enkelte elev de beste muligheter for faglig og sosial utvikling.	HP. Gjennomføring av videregående skole etter 5 år (SSB)	82,0 %	82,0 %	81,5 %	
	PP-tjenesten samarbeider med barnehagene om å videreutvikle en barnehage som gir barna gode forutsetninger for lek, læring og livsmestring.	HP. Andel barn med spesialpedagogisk hjelp (barnehage)	3,1 %	3,2 %	3,1 %	
	PP-tjenesten samarbeider med skolene om å videreutvikle et godt faglig og inkluderende psykososialt læringsmiljø for elevene, <u>og med</u> barnehagene om å videreutvikle en barnehage som gir barna gode forutsetninger for lek, læring og livsmestring.	HP. Andel elever med spesialundervisning	7,5 %	7,8 %	8,0 %	
3.2 Liunger skal gis muligheter for utdanning, jobb eller annen meningsfull aktivitet.	Voksenopplæringen skal bidra til deltakernes samfunnsforståelse og livsmestring gjennom at opplæringstilbudet er tilpasset gruppen.	HP. Lese (A2 eller høyere)	60,0 %	80,0 %	78,0 %	
		HP. Lytte (A2 eller høyere)	77,0 %	90,0 %	87,0 %	
		HP. Muntlig (A2 eller høyere)	94,0 %	90,0 %	92,0 %	
		HP. Skriftlig (A2 eller høyere)	78,0 %	80,0 %	83,0 %	
3.3 Liunger som trenger bistand skal tilbys tjenester på riktig nivå i alle livets faser.	Helsetjenesten skal være en synlig og tydelig aktør inn i det helsefremmende arbeidet i skole og barnehage. Helsetjenesten skal bidra til et godt tverrfaglig arbeid rundt barn og unge som har behov for hjelpetjenester	HP. Hjemmebesøk fra sykepleier innen 14 dager etter hjemkomst	100,0 %	100,0 %	99,0 %	

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
		HP. Antall gravide med svangerskapsjournal	195	210	249	
		HP. Vaksinasjonsdekning MMR	94,0 %	95,0 %		Ikke tilgjengelige tall enda
		HP. Økning i antall gjennomførte tverrfaglige konsultasjoner 0-26	1	5	6	
	Med tidlig innsats vil vi redusere behovet for omfattende tjenester på lang sikt	HP. 0-22 år: Andel barn med barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet per 31.12	4	7		1 barn plassert, totalt 36 barn under omsorg på Bvl. §4-12.
		HP. 0-22 år: Andel barn med barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet i løpet av året	64	125	96	Som har hjelpetiltak hjemme etter Bvl. §4-4.
		HP. Andel barn med tiltak som ikke er plassert utenfor hjemmet, sammenliknet med antall innbyggere 0-17 år	har ikke måltall			har ikke måltall
3.5 Kommunen skal bidra til bedre helse og livssituasjon for Liunger med oppfølgingsbehov.	Med satsing på kompetanse og rekruttering vil vi sikre forsvarlige tjenester	HP. Andel saker i barnevernstjenesten med avvikende saksbehandlingstid, jf. Barnevernloven	1,3%	0	2%	4 meldinger over frist (rot med posten under korona) 3 undersøkelser over 3 mnd frist
4.3 Lier kommune skal ta en aktiv rolle i å stimulere innbyggere og næringsliv til klimatiltak.	Bærekraftig utvikling er ett av tre tverrfaglige tema i de lokale læreplanene i fagfornyelsen	HP. Antall miljøsertifiserte skoler		12	12	
		HP. Antall skoler med hjertesone		4	2	

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
6.1 En attraktiv og nyskapende organisasjon med gjennomføringskraft.	HP felles - Høyt nærvær blant kommunens ansatte	HP Felles Nærværprosent		95,5 %	92,7 %	
	Organisasjonsutvikling	HP Felles Mestringsklima (annethvert år)	4,1	4,2		Ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2020
		HP Felles Mestringsorientert ledelse (annethvert år)	4,1	4,1		Ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2020
		HP. Felles Etablere tilbakemeldingskultur, øke meldte avvik	242	2 500	351	

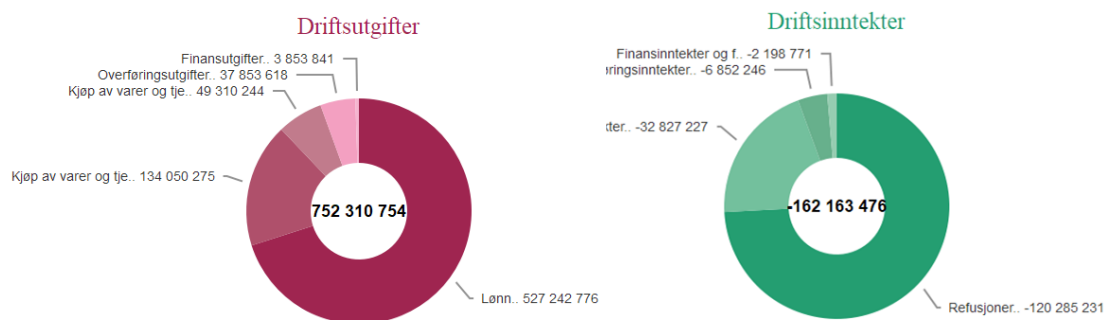

Helse, omsorg og velferd (HOV)

Økonomisk resultat:

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	515 106	527 243	485 454	41 788	-8,6 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	44 753	49 310	75 949	26 639	35,1 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	112 823	134 050	126 156	-7 894	-6,3 %
Overføringsutgifter	41 291	37 854	33 759	-4 095	-12,1 %
Finansutgifter	6 981	3 854	0	-3 854	0,0 %
Sum Driftsutgifter	720 954	752 311	721 318	30 993	-4,3 %
Salgsinntekter	-34 769	-32 827	-32 996	-169	0,5 %
Refusjoner	-122 942	-120 285	-94 455	25 830	-27,3 %
Overføringsinntekter	-8 069	-6 852	-6 041	811	-13,4 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 378	-2 199	0	2 199	0,0 %
Sum Driftsinntekter	-168 158	-162 163	-133 492	28 671	-21,5 %
Netto resultat	552 796	590 147	587 825	-2 322	-0,4 %

Utgiftene består av:

Lønn som utgjør 70 % av driftsutgiftene til Helse, omsorg og velferd.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon utgjør 7 % av driftsutgiftene. Dette er utgifter som mat fra kjøkkenet, medisinsk forbruksmateriell og medikamenter, kurs, drivstoff, husleie, inventar og utstyr, leasingsbiler og renhold.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon utgjør 18 % av driftsutgiftene. Dette er tjenester som kjøpes og leveres av eksterne aktører (egne foretak

og interkommunale selskap regnes ikke som eksterne). Brukerstyrt personlig assistenter fra konsesjonærer, kjøp av plasser hos eksterne, driftstilskudd leger og fysioterapeuter.

Overføringsutgifter utgjør 5 % av driftsutgiftene, og inneholder tilskudd og overføringer som ikke er knyttet til kjøp eller avtale om produksjon av konkrete tjenester. Dette er hovedsakelig økonomisk sosialhjelp.

Inntektene består av:

Salgsinntekter som utgjør 20 % av driftsinntektene, og består stort sett av brukerbetaling for tjenester (27 millioner kr).

Refusjoner som utgjør 74 % av driftsinntektene, og består først og fremst av 74 millioner kr for tilskudd for særlig resurskrevende brukere. I tillegg er det 23 millioner kr i syke-, fødsels- og omsorgspenger, 14 millioner kr i refusjoner fra staten og 8 millioner kr er mva refusjon.

Overføringsinntekter som utgjør 4 % av driftsinntektene, og består hovedsakelig av integreringstilskuddet knyttet til enslige mindreårige flyktninger på 6,4 millioner kr.

Finansinntekter og finansieringstransaksjoner er 2,2 millioner kr som er avsatt til fond og ubrukte tilskuddsmidler i 2020.

Kommentar økonomi

Tjenesteområdet har samlet hatt mye ekstraordinære kostnader grunnet covid-19. Samlet sett er det registrert 22,7 millioner kr i kostnader på ordinære tjenester og 11,5 millioner kr på smittetesting og smittesporing. Utgiftene har i hovedsak vært vikarbruk grunnet karantene, smittevernsutstyr og kjøp av institusjonsplasser. 7,5 millioner kr av koronarelaterte utgifter ble ikke kompensert.

Virksomheter som har hatt et merforbruk har til sammen brukt 16 millioner kr mer enn budsjett. En del av merforbruket har sammenheng med koronapandemien. Samtidig er det virksomheter som har hatt mindreforbruk på til sammen 13,8 millioner kr, halvparten av dette er inntekter som må settes av til kostnader senere år.

Samlet endte området med et merforbruk på 2,3 millioner kr (-0,4 %).

Mangfold og Mestring

Virksomheten hadde et mindreforbruk på 8,7 millioner kr. 5 millioner kr av dette er ekstraordinære inntekter i 2020 som foreslås avsatt på disposisjonsfondet for bruk senere år. I tillegg er det brukt mindre på kjøp av rusplasser og planlagt utvikling av tjenestetilbudet. Ambulant team er ikke startet opp, det forventes oppstart i 2021.

3 millioner kroner fra flyktningetjenesten er mertilskudd som er inntektsført i 2020, mens utgiftene kommer i 2021. Kommunedirektøren foreslår å avsette midlene på disposisjonsfondet til formålet.

Den nyetablerte tjenesten på Vestsidveien fikk endringer i forutsetningene for drift da det ble vedtatt et maksimalt antall på beboere. Budsjettet var delvis etablert med tilskudd som bortfaller med endret drift. Kommunedirektøren foreslår at netto mindreforbruk i 2020 avsettes på fond for å dekke lavere forventet tilskudd i 2021.

Institusjonstjenestene

Det har samlet sett vært et økt behov for institusjonsplasser i 2020. Lavere antall dødsfall gir færre fristilte plasser til nye beboere. Beboerne som er på institusjonene har også i gjennomsnitt vært sykere og med økt behov for stell og omsorg. Det har vært et behov for å omdisponere plasser på Nøstehagen til pasienter med påvist Covid 19. Kommunen har også hatt utfordringer med en økning av pasienter som har blitt liggende på sykehuset etter at de er utskrivningsklare. Dette medfører betalingsplikt for kommunen, og behov for i perioder å kjøpe institusjonsplasser fra private aktører. Det har også blitt benyttet mulighet for dobbeltrom for noen korttidsopphold ved kommunale sykehjem.

Alle institusjoner har i tillegg hatt et høyere fravær enn normalt grunnet covid-19. Lav terskel for å være hjemme ved luftveissymptomer har vært viktig for å redusere smittefare. Fravær i påvente av testsvar refunderes ikke.

Fosshagen har hatt særskilte utfordringer med fravær som man antar må sees i sammenheng med varslingsaken. Det totale fraværet har medført økt bruk av overtid. De har også hatt en økning av beboere med uro/utagerende adferd som har medført en til en bemanning, samt en ekstra nattevakt. Virksomheten endte med et overforbruk på 2,7 millioner kr.

Liertun har et merforbruk på 1,4 millioner kr. Også her må merforbruket sees i sammenheng med store utfordringer med mer krevende beboere, samt økt sykefravær relatert til covid-19.

Nøstehagen har fortsatt utfordring med å tilpasse seg sin ramme og har et merforbruk på 1,5 millioner kr.

Samlet sett har institusjonene et merforbruk på 5,6 millioner kr. Noe av dette dekkes av felles avsatt pott for kjøp av eksterne plasser.

Hjemmetjenesten

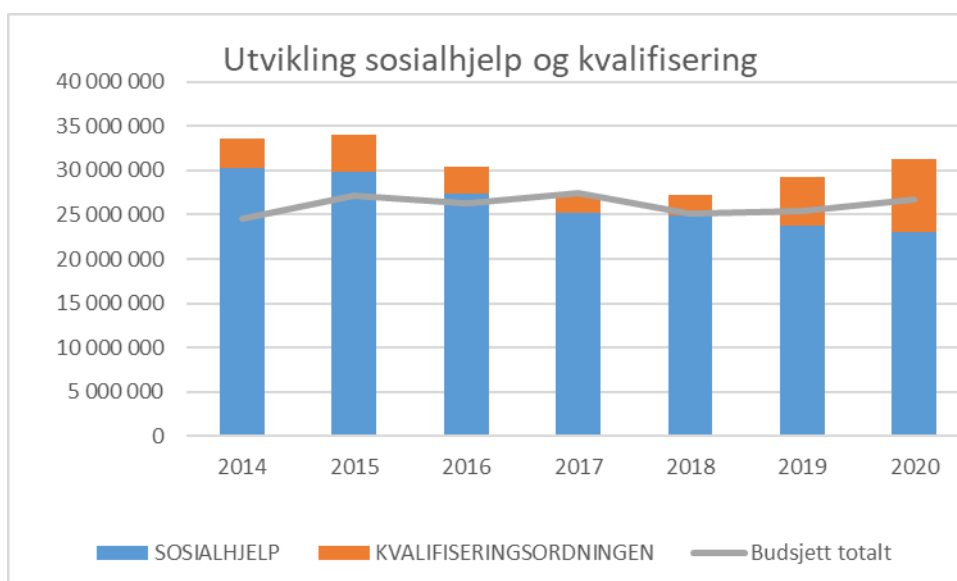
Tjenesten endte totalt med et mindreforbruk på 2,4 millioner kr. Dette er i hovedsak midler som var satt av til ambulerende team, som ikke ble startet opp i 2020.

Personer med nedsatt funksjonsevne (voksne)

Virksomheten hadde merforbruk på 2,3 millioner kr i 2020. Tjenesten har hatt en netto økning i vedtak, og ca. 0,6 millioner kr i merkostnader knyttet til covid-19.

NAV

NAV endte med et merforbruk på 2,3 millioner kr som skyldes økning i kvalifiseringsordningen.

Tabell 5 Utvikling sosialhjelp - kilde NAV

Sentralkjøkken med seniorsentrene og vedtakskontor har et mindreforbruk. Hovedansvaret (Felles omsorg og Felles velferd totalt) har et overforbruk på 3,2 millioner kr som i hovedsak er relatert til økt behov for kjøp av plasser i sammenheng med covid-19.

Annet

Omdisponering av personell har medført at en del planlagte aktiviteter og utviklingsarbeid ikke er blitt gjennomført. Helhetlig boligplan og aktiviteter knyttet til «Leve hele livet» har ikke kunnet bli gjennomført grunnet restriksjoner tilknyttet smittevern. Planarbeidet er derfor forsinket.

Status politiske vedtak**HP Verbalvedtak**

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 20 2.12 Statlig finansiering av omsorgstjenester	Ordningen med statlig finansiering av omsorgstjenester er planlagt utvidet fra 2021 med søknadsfrist 01.02.2020. Rådmannen utarbeider en egen sak om dette til møterunden i januar 2020.	Ferdigstilt	Saken vært oppe i HOV utvalget og KS i februar (1. runde 2020)
HP 20 2.14 Statusrapport om resultatet av introduksjonsprogrammet	Årlig skal det ifm behandling av spørsmål om bosetting flyktninger legges frem en statusrapport om resultatet av introduksjonsprogrammet knyttet til bolig, barnehage, skole og utdanning, kvalifisering og deltakelse i arbeid samt bruk av ytelser fra NAV. Oversikter som viser utvikling over tid, 5 - 10 år utarbeides. Spesielt fokus rettes mot å hindre drop-outs fra utdanning og arbeid i tiden etter endt introduksjonsprogram. Det vises også til HP 2019 – 22, punkt 2.17 om nødvendig organisatorisk og økonomisk tilpasning.	Ferdigstilt	Denne rapporten sammenfatter introduksjonsprogrammets arbeid gjennom året, er levert i desember
HP 20 2.26 Prøveordning med registrering av avvik i pleie- og omsorgssektoren.	I løpet av 2020 etableres det en prøveordning med registrering av avvik i pleie- og omsorgssektoren og tilbud til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det vises til Kongsberg kommune som har etablert en slik ordning. Det legges opp til at dette kan gjøres av brukere og pårørende elektronisk på kommunens hjemmeside, men også på papir. Det er avklart teknisk løsning, det er påbegynt arbeid med rutiner for innkommende meldinger hvor personvern og taushetsplikt ivaretas. Iverksettelse er utsatt grunnet fravær knyttet til pandemisituasjonen	Forsinket	
HP 20 2.27 Videreføring av avtalen om aktivitetsplikt/kurs med ASVO	Avtalen mellom NAV Lier og Lier ASVO om å tilby aktivitetsplikt/kurs for sosialhjelpsmottagere videreføres. Melding lagt frem for HOV utvalget, Formannskapet og KS i mai/juni	Ferdigstilt	Avtalen har vært løpende gjennomført gjennom 2020

Status mål

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
2.2 Lier skal være blant Norges fremste frivillighetskommuner.	Helse-, omsorg og velferd fremstår som et tjenestoområde der frivillige gis mulighet til bidra på egne premisser i samspill med virksomheten. Frivillig innsats verdsettes og skaper merverdi i tjenesten.	HP. Antall frivillige i helse omsorg og velferd.	147		90	Svært redusert grunnet covid-19. Flere virksomheter har hatt samarbeidsmøter med Frivilligsentralen.
2.4 By- og stedsutvikling skal bygge på Lier sin identitet.	Helse, omsorg og velferd bidrar i kommunal planlegging for by- og stedsutvikling der det er ønsket.	HP. Egenevaluering av bidrag i kommunal planlegging for by- og stedsutvikling.				Boligkontoret har god kjennskap til de ulike brukergruppene boligbehov, og har oversikt over boligsosiale virkemidler. Kunnskapen blir brukt inn i arbeidet med Helhetlig boligplan, hvor boligkontoret er med i prosjektgruppa.
2.5 Lier sine innbyggere skal leve i trygge lokalsamfunn.	Helse-, omsorg og velferd har sikkerhet og forutsigbarhet som fokus i alle virksomheter.	HP. Alle virksomheter har ROS analyser som vurderer fare for voldsutøvelse i tjenesten	100,0 %		100,0 %	
2.7 Innbyggerne skal ha tilgang på attraktive arenaer for sosialt samvær og aktivitet	Helse-, omsorg og velferd etablerer og drifter attraktive arenaer som gir ulike brukergrupper mulighet for sosialt samvær og aktivitet	HP. Antall arenaer og aktiviteter for sosialt samvær og aktivitet - Økning med minst 1 ny i året	Måltall starter 2021		14	Totalt 14 arenaer, noen reduserte muligheter grunnet covid-19.
3.2 Liunger skal gis muligheter for utdanning, jobb eller annen meningsfull aktivitet	Helse, omsorg og velferd har aktiviteter og arbeidsmetoder som bidrar til meningsfylte dager for utsatte grupper	HP. Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	34,8 %		35,7 %	

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
	Helse, omsorg og velferd har arbeidsmetoder som gir flere sosialhjelpsmottakere mulighet for selvforsørgelse	HP. Antall deltakere på ulike tiltak	Måltall starter 2021			Måltall tilgjengelig først fra 2021
3.3 Liunger som trenger bistand skal tilbys tjenester på riktig nivå i alle livets faser.	Alle brukere som er i behov av bistand fra helse, omsorg og velferd får nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester for å mestre egne utfordringer og leve et, så lang mulig, selvstendig liv	HP. Antall klager på tjenesteutøvelse som har fått medhold	0		1	
	Helse, omsorg og velferd har samarbeidsarenaer og arbeidsmetodikker som sikrer rett tjenestenivå til alle brukere	HP. Andel saker hvor vedtak fattes innen en måned	79,0 %		75,0 %	Prosentandelen har ligget jevnt mellom 70 og 80%. Årsaken er dels at det har tatt tid å innhente dokumentasjon, dels at brukere ber om at sakene blir liggende og dels kronarelatert. Slik året 2020 ble er det likevel god grunn til å være fornøyd med dette selv om målet ligger under det vi siktet mot.

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
3.4 Lier skal ha tilrettelagte boforhold for de som trenger det.	Helse, omsorg og velferd bidrar med kunnskap, planarbeid, tildeling og oppfølging som sikrer riktig tilrettelegging.	HP. Antall som står på venteliste for bolig over 3 måneder	1			For de ordinære kommunale boligene gis det enten avslag eller søkere får tildelt bolig. For personer som søker om tilrettelagt bolig, med og uten bemanning, er det en oppfølgingsliste for de som fyller vilkår. En venteliste, eller oppfølgingsliste, gir ikke et uttrykk for det reelle behovet, og måltallet tas derfor ut for 2020 og i fremtidige rapporteringer
3.5 Kommunen skal bidra til bedre helse og livssituasjon for Liunger med oppfølgingsbehov.	Helse, omsorg og velferd skal gi nødvendige og forsvarlige helse- og habiliteringstjenester for alle som er i behov av dette for en periode eller gjennom hele livet	HP. Andel hjemmeboende over 80 år som mottar hjemmetjenester (prosent)	31,0 %		27,7 %	
4.4 Lier kommunes egen virksomhet skal være klimanøytral i 2025.	Helse, omsorg og velferd tar klimavennlige valg	HP. Andel klimasertifiserte virksomheter	88,0 %		100,0 %	
5.4 Lier skal tilrettelegge for kompetansebaserte arbeidsplasser.	Helse, omsorg og velferd bidrar til heltidskultur.	HP. Andel virksomheter med plan	Måltall starter 2021		0	Ingen virksomheter med konkrete planer, men det jobbes med å sikre heltid og tilstrebe en heltidskultur i virksomhetene.

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
	Helse, omsorg og velferd tilrettelegger praksisplasser for studenter og elever og bidrar med arbeidstrening for andre som er i behov av dette.	HP. Egenevaluering - tilrettelegging for praksisplasser og arbeidstrening				Det tas imot elever og studenter i virksomhetene, samt tilrettelegges for arbeidstrening. Covid-19 har satt noen begrensninger for dette.
6.1 En attraktiv og nyskapende organisasjon med gjennomføringskraft.	Gode og tilgjengelige tjenester til våre innbyggere	PLO Andel vedtak om hjemmetjeneste som iverksettes innen 15 dager			100,0 %	Tall knyttet til hjemmesykepleie
		PLO Årsverk av ergoterapeut pr 1000 innbygger over 80 år			2	1,7 årsverk per 1000 innbyggere.
		PLO Årsverk av geriatrisk sykepleier pr 1000 innbygger over 80 år			3	KOSTRA-tall.
		Sosial Mottakere med individuell plan, målt mot mottakere som går mer enn 6 måneder på sosialhjelp,	4 %		4 %	
		Sosial Gj. snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 – 66 år,	4,7		4,6	
		Sosial Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 måneder på sosialhjelp.	26 %		34 %	Andel sosialhjelpsmottakere var synkende i 2020 sammenlignet med 2019. Teknisk beregning av måltallet forbedres til HP 21. Denne målingen er misvisende.
	HP felles - Høyt nærvær blant kommunens ansatte	HP Felles Nærværspersent		94,0 %	89,5 %	

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
	Organisasjonsutvikling	HP Felles Mestringsklima (annethvert år)	4,1	4,2		Ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2020
		HP Felles Mestringsorientert ledelse (annethvert år)	4,0	4,1		Ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2020
		HP. Felles Etablere tilbakemeldingskultur, øke meldte avvik	2 059	2 500	2 305	

INFRASTRUKTUR
– BYGG, VANN, AVLØP OG VEI

Økonomisk resultat:*Beløp i 1000*

	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	0	0	0	0	0,0 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 440	0	125	125	100,0 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	82 602	106 845	106 720	-125	-0,1 %
Overføringsutgifter	64	3	0	-3	0,0 %
Finansutgifter	0	0	0	0	0,0 %
Sum Driftsutgifter	84 106	106 848	106 845	-3	0,0 %
Salgsinntekter	0	0	0	0	0,0 %
Refusjoner	-1 504	-3	0	3	0,0 %
Overføringsinntekter	0	0	0	0	0,0 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0	100,0 %
Sum Driftsinntekter	-1 504	-3	0	3	0 %
Netto resultat	82 602	106 845	106 845	0	0,0 %

Kommentar økonomi

Investering og drift av vei, vann og avløp ligger til Lier Vei, Vann og Avløpsselskap KF.

Investering og drift av formålsbygg og boliger ligger til Lier eiendomsselskap KF. For 2020 er investeringene aktivert i kommunen sin egen balanse med unntak av boligene.

KF-ene avlegger eget regnskap, årsrapport og årsberetning. Politiske oppdrag (verbalvedtak) og måltall rapporteres i kommunen sin årsrapport. Økonomien svares ut i KF-ene sine egne årsrapporter.

Fremtidig drift og samhandling mellom Lier kommune, Lier eiendomsselskap KF og Lier vei vann og avløp KF er fortsatt i utredningsfasen. Nytt av 2020 er at det er innført en overheadmodell (fordeling av administrative kostnader i kommunens basisorganisasjon som fordeles ut på kommunens virksomheter samt de to KF-ene). Overheadmodellen er fakturert ut for det som gjelder vann og avløp for å tilfredsstille selvkostforskriften. Det er vedtatt at vann og avløp i Lier kommune skal være 100 % selvkostfinansiert.

Annet

I 2020 ble det vedtatt at kommunen skulle innføre internhusleie på kommunale bygg. Fra og med 2021 er det innført internhusleiemodell for Lier Eiendomsselskap KF.

Status politiske vedtak

HP Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 20 2.16 Vurdering av solselspaneler på tak ved nybygg og rahabilitering	Ved nybygg og rehabilitering av gamle bygg, vurderes solcellepaneler på tak.	Ferdigstilt	Med bakgrunn i Lier kommunes miljømål, energi og klimaplan samt verbalforslag, har LEKF innarbeidet rutiner for oppfyllelse av TEK 17 § 9.1. <i>«For å begrense belastningen på ytre miljø, er det viktig å vurdere miljøpåvirkningen ved oppføring og drift av bygget allerede tidlig i prosessen. På bakgrunn av denne vurderingen utarbeides miljømål. Miljømål og miljøtiltak må følges opp jevnlig i prosjektet, på lik linje med funksjonelle, tekniske og økonomiske hensyn.»</i> LEKF vurderer egenproduksjon av energi som et aktuelt tiltak både ved rehabilitering av eksisterende bygg og ved nybygg. Dette gjelder både solceller, solfangere og varmepumper. Nybygg. Ved oppstart av idefase for prosjekt , står våre miljø- og energivalg sentralt. Dette slik at prosjektets potensial skal kunne realiseres. - Prosjekt Glitre bofellesskap, solcelle system i drift. - Prosjekt Kjelstad Gård omsorg/utleieboliger, solcelle system i prosjekteringsfase. - Prosjekt Egge skole, solcelle system i prosjekteringsfase. Eksisterende bygg. LEKF har kartlagt potensial for de fleste av kommunens eksisterende bygninger og solenergi vurderes som eget prosjekt eller inkludert ved større ombygginger. Dette både som solcelle system og solvarme system. Utbygning sees i forhold til tildelte midler. Prosjekt HP 8565 Lierbyen skole utskiftning av varmepumpe utføres 2021, prosjektet klargjøres for ettermontering av solvarmesystem.
HP 20 2.20 Oppgradering og rehabilitering av baneveien fremskyndes	Arbeidet med oppgradering og rehabilitering av Baneveien fremskyndes og utføres i 2020/21. Strekningen fra Åmotveien frem til Brurberveien med tilhørende sideveier prioriteres.	Ferdigstilt	Sak om samordning av anleggsprosjekter behandlet i Kommunestyret 09.06.2020 (sak 68/2020) og melding i Kommunestyret 16.06.2020 (melding 36/2020).

Status mål

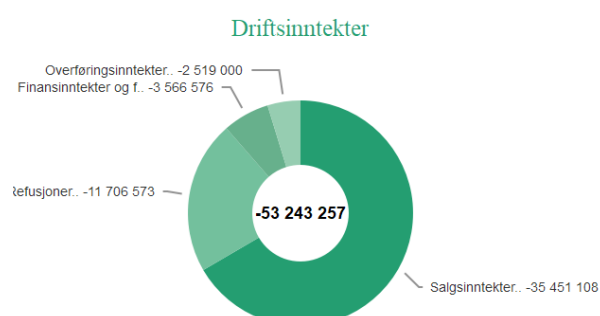
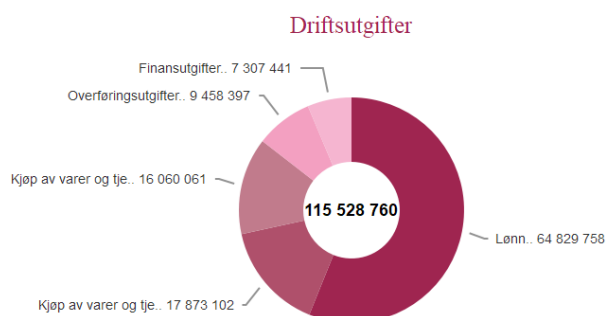
Innsatsområde	Delmål	Statusbeskrivelse delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
6.1 En attraktiv og nyskapende organisasjon med gjennomføringskraft.	Organisasjonsutvikling		HP Felles Mestringsklima (annethvert år)		4,2		Ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2020
			HP Felles Mestringsorientert ledelse (annethvert år)		4,1		Ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2020
			HP. Felles Etablere tilbakemeldingskultur, øke meldte avvik	20	2 500	105	

Steds- og samfunnsutvikling

Økonomisk resultat:

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	67 855	64 830	61 021	-3 809	-6,2 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	19 508	17 873	19 720	1 847	9,4 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	18 401	16 060	2 161	-13 899	-643,3 %
Overføringsutgifter	8 106	9 458	4 108	-5 351	-130,3 %
Finansutgifter	5 784	7 307	0	-7 307	0,0 %
Sum Driftsutgifter	119 654	115 529	87 009	-28 520	-32,8 %
Salgsinntekter	-40 946	-35 451	-17 030	18 421	-108,2 %
Refusjoner	-12 692	-11 707	-2 813	8 894	-316,2 %
Overføringsinntekter	-670	-2 519	0	2 519	0,0 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 411	-3 567	0	3 567	0,0 %
Sum Driftsinntekter	-56 720	-53 243	-19 843	33 400	-168,3 %
Netto resultat	62 934	62 286	67 166	4 880	7,3 %

Lønn utgjør 56 % av driftsutgiftene til Steds- og samfunnsutvikling.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon utgjør 14 % av driftsutgiftene. Det meste relaterer seg til spredt avløp som er et eget selvkostområde. Avviket her er fordi selvkostområdet ikke har budsjettposter, men med inntekter går området går i 0.

Overføringsutgifter har stort sett med tilskudd i kultursektoren å gjøre.

Salgsinntekter er gebyrinntekter selvkostområdene spredt avløp, plansaksbehandling, Kart og oppmåling og Bygg og Geodata.

Refusjoner og overføringsinntekter består av syke-, fødsels- og omsorgspenger, refusjoner fra staten og spillemidler og tilskudd fra Viken.

Finansinntekter består av bruk av bundne driftsfond fra 2019, altså tilskudd som skal rapporteres på.

Kommentar økonomi

Tjenesteområdet endte med et samlet mindreforbruk på 4,8 millioner kr. Dette skyldes i utsettelse av mange planlagte tiltak, arrangementer og aktiviteter i kultursektoren, ubesatte stillinger innenfor Geodata og forsinkelser i planarbeidsprosjekter hos stedsutvikling og plan. Noen forsinkelser skyldes covid-19 situasjonen. I tillegg er det noe sykefravær uten erstatning eller innleie av vikar.

Status politiske vedtak

HP Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 17 2.19 Tiltak for bedre tilgjengelighet rundt Lier stasjon	HP 17 2.19 Tilbudet rundt Lier stasjon må bli bedre. I regi av og i samarbeid med Buskerudbyen gjennom BBP1 må tiltak for bedre tilgjengelighet rundt Lier stasjon iverksettes. Økt parkeringskapasitet, egen parkering for el-biler, sikker sykkelparkering og prøveprosjekt med matebusser må gjennomføres snarest.	Iht. plan	Arbeidet med etablering av flere parkeringsplasser pågår, geotekniske undersøkelser er utført og dialogen med Bane Nor gjenopptatt. Sykkelparkering er på plass. Matebussordningen er utprøvd, både fra Lierbyen og fra Engersand, men bruken av ordningen har vært for lavt til en videreføring. Bane Nor krever før de nå går videre må det avklares med Viken (tidligere SVV) at avkjøringsstillatelse til nytt parkeringsareal vil bli gitt og at det må gjennomføres trafiksikkerhetstiltak i området (nytt fotgjengerfelt og redusert hastighet forbi selve stasjonsområdet).
HP 18 2.11 Helhetlig plan for området rundt Meierigården, inkludert godslageret i samarbeid med private grunneiere	HP 18 2.11 Rådmannen gis i oppdrag å utrede en helhetlig plan for området rundt Meierigården, inkludert godslageret i samarbeid med private grunneiere. Området bør videre vurderes ut fra sin historiske verdi sett opp mot tettstedsutvikling i Lierbyen.	Iht. plan	Dette arbeidet inngår i det pågående planarbeidet knyttet til Lierbyen 2030, hvor parallelloppdraget nå er avsluttet og ute på høring. Dette som grunnlag for det videre planarbeidet.
HP 18 2.18 Utrede mulighet for et energilagringsteknologiprojekt for landbruket	HP 18 2.18 Det foreligger et initiativ fra Foss gård om å utrede mulighet for et energilagringsteknologiprojekt for landbruket. Kommunen ønsker å bidra som samarbeidspartner, ref. vedtak i sak FS 94/2017.	Ferdigstilt	I og med at Stiftelsen Foss Gård har bestemt seg for å selge eiendommen faller grunnlaget for dette oppdraget bort.
HP 19 2.06 Arbeidet med støyskjermingstiltak intensiveres	HP 19 2.06 Støy fra E18, E134, jernbanen og andre hovedveier gjennom Lier, er en stor utfordring for mange innbyggere i kommunen. Arbeidet med støyskjermingstiltak intensiveres gjennom tettere oppfølging av Statens vegvesen og Jernbanedirektoratet.	Forsinket	Statens vegvesen vedtok å reduserer hastigheten på E134 mellom Husebysletta og Tuverudveien fra 80 km/t til 70 km/t.

HP 19 2.07 Utrede flytting av biblioteket i Lierbyen ned på gateplan	HP 19 2.07 Utrede flytting av biblioteket i Lierbyen ned på gateplan og inkludere dette i pågående stedsutviklingsprogram for Lierbyen.	Iht. plan	Inngår i stedsutviklingsarbeidet for Lierbyen Dette ble fulgt opp gjennom en konseptvalgutredning for fremtidens bibliotek som ble lagt frem politisk tidlig høsten 2020 og i mulighetsutredninger for stedsutviklingsprosjektet senere på høsten 2020.
HP 19 2.08 Mulighetsstudie/prosjekt for lokalsenterutvikling for Tranby	HP 19 2.08 Det igangsettes et mulighetsstudie/prosjekt for lokalsenterutvikling for Tranby med hovedfokus på fremtidig utvikling innen området som omfatter skole/idrett/senter/torv/omsorg. Prosjektet skal ha som mål å skape aktive og gode sosiale møteplasser for et mangfold av befolkningen og gjennomføres i samarbeid med ulike aktører innen idrett, FAU, næringsliv, frivillige organisasjoner, velforeninger og andre aktører. Tranby-befolkningen og andre som sogner til Tranby sikres bred medvirkning.	Iht. plan	Arbeidet er igangsatt og plan for gjennomføring av prosjektet ble behandlet politisk i januar 2021. Høsten 2020 gjennomførte Oslo arkitektthøyskole en semesteroppgave for 3. klasse studentene, med fokus på Tranbyområdet og noen av de ideene er tenkt videreført inn i Tranbyprosjektet
HP 19 2.09 Rådmannen reviderer og oppdaterer Lier kommunes sykkelplan	HP 19 2.09 Rådmannen reviderer og oppdaterer Lier kommunes sykkelplan i tråd med nye målsetninger og behov som fremkommer av Kommuneplan for Lier frem mot 2028 i løpet av 2019. Ulike brukergrupper sikres medvirkning.	Forsinket	Dette arbeidet er omtalt i planstrategien og foreslås noe utsatt pga. kapasitet. I planstrategien er den foreslått i 2022/2023.
HP 19 2.26 Ladepunktstrategi for elbiler	HP 19 2.26 I forbindelse med gjennomføringen av klima- og energiplanen, er en Ladepunktstrategi for elbiler under utarbeidelse i tillegg til tiltak for elsykler. Investeringene på dette området samles i en sekkepost som benyttes etter nærmere vedtak.	Ferdigstilt	Vedtatt i utvalget for Miljø og Plan 27.05.2020
HP 20 2.13 Utredning om deltagelse i ordningen fritidskort	Rådmannen utreder om Lier kan delta som forsøkskommune i ordningen for innføring av fritidskort for barn mellom 6 – 18 år som kan benyttes til å dekke faste, organiserte deltageravgifter på fritidsaktiviteter.	Iht. plan	Melding til kommunestyret er laget pr. april 2020.
HP 20 2.15 Rapportering i henhold til Energi- og klimaplan og klimabudsjett	Rapportering i henhold til Energi- og klimaplan 2017-20 videreutvikles. Fra 2021 utarbeides det klimabudsjett og klimaregnskap for konkret oppfølging av enkelttiltak som gir lavere klimagassutslipp.	Iht. plan	Sak fremlagt, og klimabudsjett vil bli utarbeidet fra og med 2022 og klimaregnskap er lagt frem for 2019 i KS 08.09.2020.
HP 20 2.17 Prøveprosjekt - returplast fra landbruket	Det startes et prøveprosjekt for mottak og håndtering av returplast fra landbruket i løpet av 2020.	Ferdigstilt	Det er tidligere innmeldt at dette oppdraget faller bort da det eksisterer en gratis innsamlingsordning av plast fra landbruket allerede.

HP 20 2.21 Etablering av investeringsstilskudd for samfunnshus og private forsamlingslokaler	Det etableres en egen ordning med investeringsstilskudd for samfunnshus og private forsamlingslokaler. Hus med dokumentert aktivitet og stor lokal dugnadsinnsats prioriteres. Kommunen bidrar med veiledning slik at ulike tilskuddsordninger kan benyttes i tillegg	Ferdigstilt	Ordningen ble kunngjort og søknader behandlet via politisk sak høsten 2020.
HP 20 2.23 Forlengelse av fjordstien i Sylling	I forbindelse med Gatebruksplan Sylling vurderes muligheten av å forlenge Fjordstien i Sylling fra p-plass Svangstrand mot Skjæret og opp mot vanninntaket til Asker.	Forsinket	Har vært dialog med grunneier, men har ikke vært befaring enda.
HP 20 2.24 Intensjonsavtale med Lier IL om bygging av ny hall på Tranby	Det inngås en intensjonsavtale med Lier IL om bygging av ny hall på Tranby. Dette må også ses i sammenheng med Stedsutvikling Tranby som omfatter skole/idrett/senter/torv/omsorg, ref. HP 2019-22, punkt 2.8.	Ferdigstilt	Intensjonsavtale 1 ble inngått vinteren 2020 via vedtak i formannskapet. Kommunens behovsklargjøring ble meldt Lier IL høsten 2020 og intensjonsavtale 2 ble da vedtatt for neste fase inn mot påske 2021..
HP 20 2.25 Utarbeidelse av en samlet plan med prioritering av lysløyper	Det utarbeides en samlet plan med prioritering av lysløyper i forbindelse med rullering av anleggsplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet. Det legges vekt på samarbeid med idrettslag, velforeninger og andre med lokalt engasjement og dugnadsinnsats.	Iht. plan	Kartlegging av status er ferdig. Legges fram som del av politisk sak vedr. prioriterte spillemiddelprosjekter og anleggsutviklingstiltak 2021, i november.

Status mål

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
1.1 Lierdalen skal være et produksjonsområde for frukt, bær og grønnsaker av nasjonal betydning.	Lier kommune vil sikre tilgjengelige og tilstrekkelige anlegg for allsidig aktiviteter innenfor idrett, friluftsliv, fysisk aktivitet i samarbeid med lokale foreninger og andre aktører innenfor de rammer som finnes.	HP. Merket kyststi Engersand-Lahell, samt skilting flere steder				Utsatt kyststimerking pga grunneierprosess
		HP. Nye løyper og ny utfartsparkering på Eiksetra		Ferdigstilt	Ferdigstilt	
		HP. Nymerket pilegrimsled gjennom Lier		Ferdigstilt	Ferdigstilt	
		HP. Opprusting av tunnel på Gamle Drammensbanen		Ferdigstilt	Ferdigstilt	
	Praktisere et strengt jordvern, redusere omdisponering og nedbygging av dyrket mark.	HP. 1. Lokalt mål <6 daa årlig utover kommuneplanens arealdel.	5,7		2,9	
		HP. Antall dispensasjoner for tiltak som bidrar til aktiv landbruksdrift	2		2	
		HP. Dyrka mark omdisponert som følge av byggesaker		<6 daa	0	
1.2 Naturen skal være lett å ta i bruk gjennom et allsidig og attraktivt friluftslivstilbud.	Gode og alsidige kultur, idrett og friluftslivstilbud er viktige forutsetninger for god folkehelse og livsmestring. Bredde i tilbud er viktig, det skal finnes noe for alle, unge som gamle.	HP. Rekkefølgekrav i bestemmelser	Iht. plan	100		Inngår i alle relevante plansaker
		HP. Vise hvordan en kan ta seg frem til	Ferdigstilt	100		Inngår i alle relevante plansaker

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
		"marka"/friområder i alle arealplaner				
	Økt kunnskapen om og forståelsen av landbruket	HP. % deltakelse fra skoler på skogdager	ca 90 %	80		Avlyst på grunn av Covid 19
2.2 Lier skal være blant Norges fremste frivillighetskommuner.	Kommunen kan inngå partnerskapsavtaler/samarbeidsavtaler med foreninger og frivillige på områder der dette er naturlig og ønskelig for alle parter. Avtalene skal sikre felles mål og avklarte forventninger og oppgavefordelinger. Samarbeidet må bygge på prinsippet om at frivillige ikke skal erstatte offentlige tjenester, men bidra til å øke tilbudene og kvaliteten på disse	HP. Gjennomføre årlig frivillighetsmøte og frivilligbørs	2		1	Gjennomført frivilligmøte, utsatt frivilligbørs pga koronasituasjonen
2.3 Lier skal bruke kulturarven som en identitetsbærende ressurs	Kultur som utviklingskraft: Vekst og utvikling gir nye utfordringer og nye muligheter der kultur kan bidra positivt både i planleggings- og prosessfasen, ved etablering og gjennom ordinær drift av arenaer og tjenester. For å skape positiv oppmerksomhet rundt potensialene for nye utbyggingsområder, kan også ulike arrangements- og aktivitetstilbud være aktuelle både i planfasen og fram mot ferdigstillelse.	HP. Egen evaluering av stedsutviklingsprosjekter	Ihht. plan			Er vektlagt i stedsutviklingsprosjektene, for tidlig å evaluere
	Markere St.Hallvardjubileet 2020 samt videreutvikle Husebyområdet og pilegrimsleden.	HP. Gjennomføre St. Hallvardjubileet. Fordelt over to år.	Ihht. plan		ihht. plan	Åpnet Rommet i Husebyhaugen og St.Hallvardrunden
	Sikre langsiktig vern og bruk av viktige kulturminner og kulturmiljøer i Lier	HP. Antall bygg med svært høy verneverdi revet	0		0	
		HP. Antall godkjente byggetiltak som kan medvirke til bevaring av	0		2	

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
		verneverdige kulturminner				
	Sørge for bedre koordinering, oversikt og samhandling i kommunens folkehelsearbeid.	HP. FHI folkehelseprofil	> 2018	>= 2018		Lier ligger fortsatt over landsgjennomsnittet, og det er forbedringer på enkelte indikatorer i forhold til 2019
2.6 Liersamfunnet skal skjermes mot forurensning.	Følge opp miljøkrav ifht. drift av kunstgressbaner og uteanlegg og føre restriktiv praksis mht. motorferdsel i utmark og på vann.	HP. Planlegge og gjennomføre tiltak i henhold til ny forskrift.	Iht. plan	25	iht. plan	Kunstgress ressursgruppe skal sikre etterlevelse av forskrifter og inneha kunnskap om nye kunstgressløsninger. Alle krav i «handlingsplan mot plastforurensning» følges opp.
	Landbruksproduksjon skal innrettes slik at kulturlandskapet blir ivaretatt og at det blir minst mulig belastning på miljøet og det biologiske mangfold.	HP. Arealer langs Lierelva opp til samløpet med Glitra er befart.		Gjennomføre befaringer		Gjennomført
2.7 Innbyggerne skal ha tilgang på attraktive arenaer for sosialt samvær og aktivitet	Tilbudene skal utvikles i så tett samarbeid med ungdom som mulig, og slik at vi både kan ivareta behovene for dem som trenger særlig tilrettelegging og sikre åpne og gode tilbud og muligheter for all ungdom med utgangspunkt i deres individuelle ressurser	Antall publikum og uformelle brukere. Egen måling.		8 000,0		Grunnet Covid19 har vi ikke fått telt dette på samme måte i år som tidligere.
		HP Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år			2,5 %	151 elever
3.1 Lier skal ha helsefremmende og inkluderende	Kulturskolen vil være et ressurscenter for integrering og samhandling mellom	Antall elever i fordypning			18,0	18 elever per dags dato. 20 plasser. Mål ikke oppnådd.

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
barnehager og skoler som gir de beste muligheter for læring og sosial utvikling.	barn og unge med forskjellige oppvekstvilkår og kulturer.					
3.2 Liunger skal gis muligheter for utdanning, jobb eller annen meningsfull aktivitet.	En hovedprioritering skal være tilbud til barn og unge. Det skal legges vekt på det lokale perspektivet og viktige hverdagstilbud og aktiviteter der folk bor, først og fremst for barn og de minst mobile blant oss. Arenaer for allsidig aktivitet skal prioriteres i tilknytning til skolene som hovedarena.	HP. Antall på arbeidstrening.	3	3	5	Fem på arbeidstrening og en på annen, varig arbeidsavtale
3.5 Kommunen skal bidra til bedre helse og livssituasjon for Liunger med oppfølgingsbehov.	Kulturskolen vil være et ressurscenter for integrering og samhandling mellom barn og unge.	HP. Ingen måling.				
4.1 Liersamfunnet skal omstille reisemønsteret ved å prioritere grønne mobilitetsløsninger.	Utrede potensialet for fortetting av eksisterende boligarealer, med mål om at veksten i persontransporten skal tas kollektiv, sykkel eller gange.	Andel daglige reiser på sykkel		> 2020	2%	
		Kjørelengde personbiler per innbygger		< 2020	7032	
4.2 Nullvekstmålet for personbiltransporten skal være førende for kommunens utbyggingsmønster.	Gjennom digital samhandling med næringslivet skal kommunen legge til rette for at det blir enklere og mer attraktivt å etablere og fortsette drift av næringsvirksomhet i Lier kommune. Digitale løsninger skal tas i bruk med mål om å redusere byråkrati og forenkle samhandlingen med kommunen for næringsliv og frivillige organisasjoner.	HP. Antall dispensasjoner utenfor prioriterte utviklingsområder	4		4	
	Næringslivet skal oppleve Lier kommune som en utviklingsorientert samarbeidspartner.	NHO Kommune NM	10. plass (2,8 %)			2020: 10. plass totalt, 3. plass knyttet til næringsliv

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
4.5 Lier skal være en foregangskommune for gjennomføring av klimatiltak i produksjon av frukt, bær og grønnsaker.	Redusere klimagassutslippene fra landbruket gjennom en økt satsing på klimagassreducerende tiltak.	HP. Informasjon og fokus på klimatiltak ved gjennomføring av årlig klimaforum	1		1	Klimaforum gjennomført høsten 2020. Klimaarbeidet følges opp gjennom klimasatsprosjekt og tilskuddsordninger
5.1 Lier kommune skal være en utviklingsorientert næringslivspartner	Bidra til innovasjon i næringslivet	HP. Behandlingstid byggesak (12-ukers saker)		12	6,6	
		HP. Behandlingstid oppmåling		<16 uker	9,6	
		HP. Omgjøring i klagesak hos FM	0	<10 %	12,5%	
5.5 Lier kommune skal være en pådriver for samfunnsinnovasjon i møte med framtidens utfordringer.	Gjennom digital samhandling med næringslivet skal kommunen legge til rette for at det blir enklere og mer attraktivt å etablere og fortsette drift av næringsvirksomhet i Lier kommune. Digitale løsninger skal tas i bruk med mål om å redusere byråkrati og forenkle samhandlingen med kommunen for næringsliv og frivillige organisasjoner.	HP. Digitalt byggesaksarkiv tilgjengelig for publikum				Digitaliseringen av byggesaksarkivet (t.o.m. 2008) er ferdig og tilgjengelig for intern bruk. Kapasitetsproblemer og et utfordrende år har gjort at innsynsløsningen for publikum foreløpig ikke har blitt prioritert.
		HP. Innsynsløsning planprosesser		Ferdigstilt		Innsynsløsningen skal integreres med kommunens sak-arkiv system. Implementering av nytt sak-arkiv system har medført forsinkelser og utfordringer som leverandørene foreløpig ikke har klart å løse.
5.6 Lier kommune skal arbeide aktivt for en bærekraftig samfunnsutvikling.	Fremme grønn og bærekraftig næringsutvikling.	HP. Inspirasjonsseminar for nye og kommende gårdbrukere hvert andre år				Avlyst på grunn av covid-19

Innsatsområde	Delmål	Indikator	2019	Ønsket resultat 2020	Oppnådd resultat	Beskrivelse mål
		Kontaktarena mellom Lier kommune og Næringslivet				Har god dialog med næringslivsforeningen, hvor grønn og bærekraftig næringsutvikling er et sentralt tema
6.1 En attraktiv og nyskapende organisasjon med gjennomføringskraft.	HP felles - Høyt nærvær blant kommunens ansatte	HP Felles Nærværspersent		97,0 %	96,2 %	
	Organisasjonsutvikling	HP Felles Mestringsklima (annethvert år)	4,5	4,2		Ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2020
		HP Felles Mestringsorientert ledelse (annethvert år)	4,5	4,1		Ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2020
		HP. Felles Etablere tilbakemeldingskultur, øke meldte avvik	32	0	18	

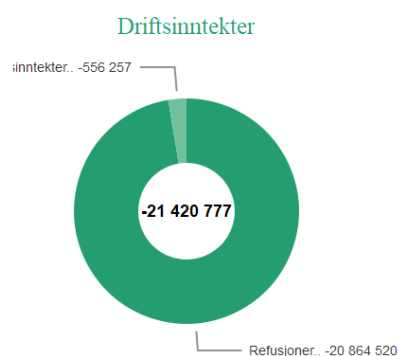
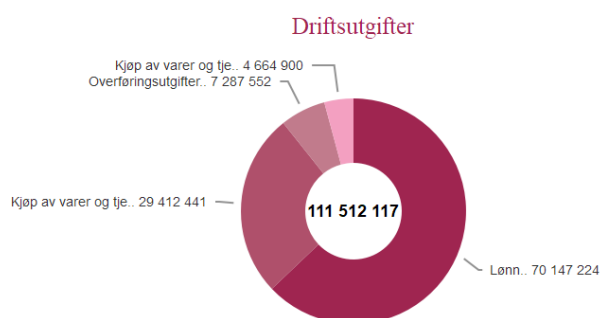

Organisasjon og utvikling

Økonomisk resultat:

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	67 841	70 147	69 310	-837	-1,2 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	26 285	29 412	26 680	-2 733	-10,2 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	6 361	4 665	5 822	1 157	19,9 %
Overføringsutgifter	6 492	7 288	850	-6 438	-757,4 %
Finansutgifter	0	0	0	0	0,0 %
Sum Driftsutgifter	106 979	111 512	102 662	-8 850	-8,6 %
Salgsinntekter	-1 465	-556	-1 068	-512	47,9 %
Refusjoner	-11 932	-20 865	-5 446	15 419	-283,1 %
Overføringsinntekter	0	0	-300	-300	100,0 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0	0,0 %
Sum Driftsinntekter	-13 397	-21 421	-6 814	14 607	-214,4 %
Netto resultat	93 582	90 091	95 848	5 757	6,0 %

Lønn utgjør 63 % av driftsutgiftene til Organisasjon og utvikling.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon utgjør 4,2 % av driftsutgiftene.

Overføringsutgifter er i hovedsak mva.

Salgsinntekter er blant annet gebyrer for innfordring og salg av regnskapstjenester.

Refusjoner er blant annet mva refusjon og overheadinntekt, inntekt for frikjøp av tillitsvalgte, lærlingetilskudd mm.

Kommentar økonomi

Samlet sett har fellestjenestene avsluttet året med et mindreforbruk på 5,7 millioner kr. Dette avviket skyldes i hovedsak tilbakeføring av feriepenger hos kemneren etter flytting av kemnertjenestene til stat, høyere tilskudd til lærlinger enn budsjettet, at flere planlagte aktiviteter ble avlyst grunnet covid-19, sykkelønsrefusjon uten innleie/ansettelse og inntekter for administrasjonstjenester for vann og avløpssektoren som ikke var budsjettet.

Status politiske vedtak

HP Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 19 2.04 Tiltak for å tiltrekke kvalifiserte og engasjerte medarbeidere	HP 19 2.04 For å tiltrekke seg kvalifiserte og engasjerte medarbeidere og sikre god rekruttering iverksettes/videreføres følgende tiltak: Videreutvikling og økt bruk av alternative turnusordninger. Tilrettelegging for flere heltidsstillinger. Vikarpool-ordning. Kompetanseplan og etterutdanning i hver virksomhet. Styrke læreplassordningen (1: 500) og økt bruk av praksisplasser. Etterstrebe tilbud om fast jobb etter endt utdanning. Iverksette et prosjekt «Menn i Skolen» for å sikre en kjønnsfordeling som i større grad gjenspeiler kjønnsfordeling blant elevene.	Forsinket	For å tiltrekke kvalifiserte og engasjerte medarbeidere er det innført et rekruttere- og beholde tillegg for sykepleiere og vernepleiere. Helhetlig rekrutteringsstrategi er ferdigstilt og oppfølgings-prosjekt for å utvikle nye forbedrede prosesser og verktøy er iverksatt. Prosjekt for heltidskultur er ikke startet opp igjen. Prosjektet skulle evalueres og reorganiseres høsten 2020, men er utsatt under korona-pandemien. Her ligger arbeid med videreutvikling og økt bruk av alternative turnusordninger, vikarpool-ordning og tilrettelegging for flere heltidsstillinger. Lier kommune er nå godkjent som selvstendig lærebedrift innen fem fagretninger. Fra 1.7.2020 driftes og utvikles lærlingeordningen i egen regi og er styrket med en lærlingekoordinator i 40 % i HR, fagansvarlig for helsefag 40 % i HOV, fagansvarlig for barne- og ungdomsarbeid 20 % i oppvekst og fagansvarlig for kontorfag og IKT 10 % i HR. Kommunens deltakelse i prosjekt "Menn i helse" er i rute.

HP 19 2.11 Heve kvaliteten på saksdokumenter	HP 19 2.11 Lier kommunens saksdokumenter er av varierende kvalitet. Dette gjelder alt fra oppbygging og struktur til språk, formulering og rettskrivning samt forvaltningslovens bestemmelser om utredningsplikt. Rådmannen iverksetter tiltak for å heve kvaliteten i løpet av 2019.	Iht. plan	Ny mal for saksfremlegg er implementert. Den nye malen har en hjelpetekst som skal bidra til en bedre forståelse for hvordan skrive et saksfremlegg. Det er laget en opplæring som er sendt ut til aktuelle saksbehandlere. I tillegg skal det opprettes et saksbehandlerforum. Dette vil trolig ikke komme på plass før til høsten nå virksomheten har alle sine medarbeidere tilbake etter arbeid tilknyttet covid 19.
HP 19 2.22 Sak om utreden av Kontrollutvalgs-sekretariatet i Buskerud	HP 19 2.22 Rådmannen legger frem en egen sak om utreden av Kontrollutvalgs-sekretariatet i Buskerud og muligheten for å organisere tjenesten på annen måte gjennom konkurranseutsetting i løpet av 2019.	Ferdigstilt	Kommunedirektøren bestilte en utredning fra BDO. Sak basert på rapporten fra BDO ble behandlet i kommunestyret 5. mai 2020. Kommunestyret fattet da følgende vedtak: "Kommunen går inn på eiersiden i Viken kontrollutvalgssekretariat og kjøper tjenesten derfra, som det anbefales av BDO".
HP 20 2.04 Gjennomgang budsjett i Hovedutvalgene	Hovedutvalgene gjennomgår budsjett for de virksomheter som sorterer under hvert hovedutvalg i løpet av 1. kvartal 2020, ref vedlegg 4 – Utvalgsoversikt.	Ferdigstilt	Utvalgenes budsjetter for 2020 - 2023 ble behandlet i alle hovedutvalg første halvår 2020.

HP 20 2.05 Innarbeiding av nye måleindikatorer 2021	1.1. Rådmannen får i oppdrag å forbedre Lier kommunes resultater innen følgende tjenesteområder fra og med 2020, med vekt på gode og tilgjengelige tjenester til våre innbyggere: Pleie og omsorg: Årsverk av ergoterapeut pr 1000 innbygger over 80 år, Årsverk av geriatrikisk sykepleier pr 1000 innbygger over 80 år, Andel vedtak om hjemmetjeneste som iverksettes innen 15 dager. Sosialtjenesten: Gj. snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 – 66 år, Mottakere med individuell plan, målt mot mottakere som går mer enn 6 måneder på sosialhjelp, Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 måneder på sosialhjelp. Saksbehandling: Andel byggesaker med overskredet frist, Behandlingstid saker med 3 ukers frist. Måleindikatorer innarbeides i HP 2021 – 2024 med kobling til innsatsområde, delmål og kommuneplanens mål.	Ferdigstilt	Innført som indikatorer i HP 21-24
HP 20 2.28 Midler til disposisjon for råd	Det etableres en egen ordning hvor Eldrerådet, Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og Ungdomsrådet får et fast, årlig beløp til disposisjon. Rådene avgjør selv hvordan midlene benyttes.	Ferdigstilt	Midler fordelt i budsjett.

Status mål

Innsatsområde	Delmål	Indikator	Ønsket Oppnådd Beskrivelse mål		
			2019 resultat	2020 resultat	
3.2 Liunger skal gis muligheter for utdanning, jobb eller annen meningsfull aktivitet.	Kommunen skal tilby en lærlingplass pr. 750 innbygger	HP. Antall lærlinger.	30	35	35
6.1 En attraktiv og nyskapende organisasjon med gjennomføringskraft.	HP felles - Høyt nærvær blant kommunens ansatte	HP Felles Nærværsprosent	97,0 %	96,0 %	
	Organisasjonsutvikling	HP Felles Mestringsklima (annethvert år)	4,1	4,2	Ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2020
		HP Felles Mestringsorientert ledelse (annethvert år)	3,7	4,1	Ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2020
		HP. Felles Etablere tilbakemeldingskultur, øke meldte avvik	89	2 500	82

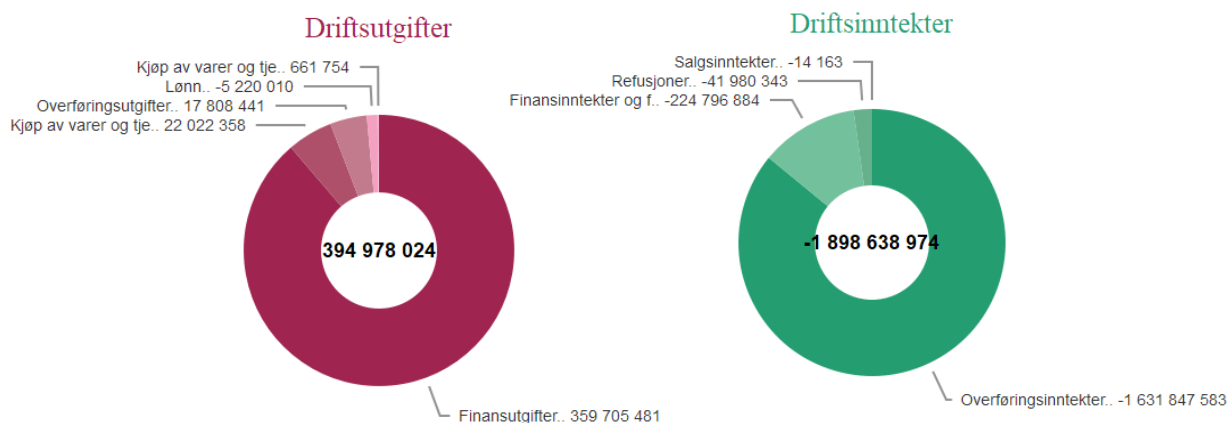

FELLESOMRÅDET - SELSKAPER, FINANS,
FRIE INNTEKTER OG OVERFØRINGER

Økonomisk resultat:

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	-11 640	-13 107	31 491	44 598	141,6 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	321	269	217	-52	-23,9 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	21 531	5 764	0	-5 764	0,0 %
Overføringsutgifter	9 296	6 059	50 933	44 874	88,1 %
Finansutgifter	94 258	102 357	2 275	-100 082	-4399,1 %
Sum Driftsutgifter	113 766	101 343	84 916	-16 427	-19,3 %
Salgsinntekter	0	-14	0	14	0,0 %
Refusjoner	-9 475	-41 980	-129 085	-87 105	67,5 %
Overføringsinntekter	0	0	0	0	0,0 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-123 702	-150 163	-50 353	99 810	-198,2 %
Sum Driftsinntekter	-133 177	-192 158	-179 438	12 719	-7,1 %
Netto resultat	-19 411	-90 815	-94 522	-3 707	3,9 %

Fellesområdet kommenteres også under økonomikapittelet.

MEDARBEIDERE,
HMS OG INTERNKONTROLL

Antall ansatte og årsverk

Tabellen under viser antall ansatte og årsverk som er virksomme i kommunens lønnssystem pr. 31.12.

	2018	2019	2020	2020 <i>konsoliderte tall*</i>
Årsverk fast ansatte	1 222,9	1 210,8	1 276,7	1 335,9
Årsverk midlertidig ansatte	108,2	105,1	117,1	118,1
Årsverk totalt	1 331,1	1 315,9	1 393,8	1 454,0
Antall fast ansatte	1 511	1 478	1 542	1 602
Antall midlertidig ansatte	145	138	157	158
Antall ansatte totalt	1 656	1 616	1 699	1 760

Tabell 6 Utvikling i antall årsverk og ansatte hentet fra kommunens HRM-system. * inkluderer KF-ene

Det ble i 2019 gjennomført et arbeid for å få en mer presis og konsistent definisjon av årsverk og antall medarbeidere på tvers av organisasjonen. Dette medførte en økning i antall ansatte og årsverk fra tidligere års rapporteringer. Tall bakover i tid ble endret til ny definisjon.

Kjønnsbalanse, likestilling og mangfold

Lier kommune skal bidra til å forebygge diskriminering og skape gode holdninger til mangfold. I rekrutteringsarbeidet legges det vekt på mangfold og kjønnsbalanse. Tjenesteområdet oppvekst har et eget prosjekt for flere menn i skolen, og kommunen deltar i prosjektet «Menn i helse» hvor flere menn rekrutteres til helse og omsorg ved å ta fagbrev som helsefagarbeidere.

Kjønnsbalanse

I 2020 var 79,1 % av Lier kommunes faste ansatte medarbeidere kvinner og 20,9 % menn. Av midlertidige ansatte er 70,1 % kvinner og 29,9 % menn.

Kommunen samarbeider med NAV og tiltaksvirksomheter for å legge til rette for arbeidstrening og hindre utenforskap fra arbeidslivet. Dette kan være tiltak som er opprettet gjennom prosjekter i NAV eller direkte kontakt med tiltaksvirksomheter. Mange av virksomhetene i Lier kommune har høy andel ansatte med flerkulturell bakgrunn.

Arbeidsgivers aktivitetsplikt i forhold til diskriminering og likestilling

Arbeidsgiver skal jobbe aktivt og målrettet for å fremme likestilling og motvirke diskriminering.

I Lier kommune er arbeidsgiverstrategien et overordnet og styrende dokument som vektlegger at kommunen som arbeidsgiver skal verdsette mangfold. Det rapporteres på

dette i de ulike virksomhetene med tall på uønsket deltid fordelt på kjønn, utdannelsespermisjon fordelt på kjønn, samt rekruttering av andre enn etnisk norske. Dette er med å øke både bevissthet og fokus rundt tematikken hos ledere i de ulike virksomhetene.

Lærlinger

Pr. 31. desember 2020 har Lier kommune totalt 35 lærlinger fordelt i følgende løp:

Fag	Antall
Barne- og ungdomsarbeiderfag (BUA)	7
Helsefagarbeider (HFA)	21
IKT-servicefag	1
Kontor og administrasjon (KOA)	6

13 av lærlingene går det 4-årige lærlingeløpet ved Lier videregående skole.

Kommunens interne lærlingeundersøkelse viser at:

- 74 % av lærlingene opplever at det er satt av tilstrekkelig med tid til veiledning
- 70 % rapporterer at det er avsatt tid til å dokumentere opplæringen
- 74 % opplever at de får den opplæringen de trenger
- 81 % føler seg inkludert i arbeidsmiljøet

Rekruttering

Lier kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver og har som mål å sikre tilfang av engasjerte og kompetente medarbeidere. Interessen for ledige stillinger er fortsatt god, men det er krevende å rekruttere til enkelte faggrupper og nøkkelstillinger.

Ny helhetlig rekrutteringsstrategi ble ferdigstilt i 2020, og videreføres gjennom utvikling av en forbedret rekrutteringsprosess og et forsterket felles introduksjonsprogram. Begge deler skal ferdigstilles og implementeres i løpet av 2021.

Kommunen har etablert et nytt lønnsstillegg (engangsutbetalinger) for å rekruttere og beholde sykepleiere og vernepleiere i turnus. Hensikten er å sikre tilgang av denne kompetansen. Nytt rekrutteringsløp for lærere ble videreført i 2020, og med det har lierskolen sikret seg dyktige lærere med motivasjon for å arbeide med våre elever.

Antall	2016	2017	2018	2019	2020
Utlyste stillinger	152	162	193	197	160

Kompetanse

Arbeidet med kompetansestrategi fortsatte i 2020. Koronasituasjonen gjorde imidlertid at arbeidet måtte settes i bero store deler av året.

Strategien skal ivareta områder som ikke berøres i arbeidsgiverstrategi og rekrutteringsstrategi. Strategien skal være et verktøy for ledere, som skal være enkelt å ta i bruk. Det vil i etterkant av dette arbeidet vurderes digitale verktøy for kompetansestyring.

Kommuneorganisasjonens nye lederprinsipper ble etablert i 2020. Det gjenstår et arbeid med å operasjonalisere prinsippene i virksomhetene. Lederprinsippene bygger på kommunens verdier. I det videre arbeidet vil involvering av virksomhetene og øvrige medarbeidere være sentralt.

Felles opplæringsplan for medarbeidere og ledere innen HR-relaterte temaer, er gjennomført så langt mulig i 2020, covid-19 har likevel ført til et etterslep inn i 2021. Her er planen å utvikle digitale løsninger som sammen med tradisjonell undervisning, kan bidra til fremtidig styrking av nødvendig kompetanse i organisasjonen.

Videreutvikling av kommuneadministrasjonen

Organisasjonsutviklingsprosjektet som ble igangsatt i 2018 med målsettingen: «*Sikre en fremtidsrettet organisasjon med gjennomføringskraft*», ble videreført også i 2020. Målet er også forankret med et organisasjonsmål i kommuneplanens samfunnsdel. Aktivitetsnivået i 2020 har imidlertid vært preget av behov for å omdisponere medarbeidere til arbeid med tiltak rundt pågående samfunnssituasjon med covid-19, herunder vaksinasjonsprogrammet.

Kvalitetsarbeidet

Kommuneplanens samfunnsdel, som ble vedtatt våren 2019, fastslår at «*organisasjonen skal levere kvalitet og ta grønne og bærekraftige valg. «Fokus skal ligge på kontinuerlig forbedring, effektive arbeidsprosesser, læring, samarbeid og deling av kompetanse.»*

Det har i 2020 vært arbeidet med en kvalitetspolicy for Lier kommune. Policyen legger kravene i standarden ISO 9001:20151 til grunn og sikrer dermed at kommunen følger en anerkjent internasjonal standard for et helhetlig ledelsessystem for kvalitet. Arbeidet med policyen har vært organisert som et prosjekt med bred deltakelse fra organisasjonen.

Policyen vektlegger ledelsens ansvar for kvalitets- og forbedringsarbeidet der økt bevissthet på prosessene som utgjør tjenestene og en risikobasert tilnærming står sentralt.

Policyen vektlegger også viktigheten av en trygg kultur for å melde avvik og ledelsens ansvar for å behandle avvikene.

1 Ledelsessystemer for kvalitet KRAV

Det har vært gjennomført en utprøving av et nytt verktøy for avvikshåndtering. Verktøyet har fått gode tilbakemeldinger og vil bli iverksatt for hele kommuneorganisasjonen.

I 2020 startet det opp et arbeid med å fornye vårt digitale kvalitetssystem. Dette ble forsinket på grunn av covid-19 og omdisponering til andre oppgaver.

Lønnsoppgjør

Lønnsoppgjøret 2020 var et krevende hovedoppgjør, hvor det i sentrale forhandlinger ikke ble avsatt midler til lokale forhandlinger i hovedtariffavtalens kapittel 4. De lokale forhandlingene ble derfor gjennomført kun for medarbeidere i hovedtariffavtalens kapitler 5 og 3. Med tydelig føring fra KS sentralt om en lønnsramme i tråd med frontfaget på 1,7 %, og etter beregning av lokalt overheng og glidning, var det ikke midler til lokale tillegg. Kommunedirektøren avsatte da en lokal ramme som innebar at alle medarbeidere i disse kapitlene fikk et tillegg på 1000 kr. Det ble brudd i de lokale forhandlingene med Den norske Jordmorforening. Etter behandling i tvistenemd, ble arbeidsgivers tilbud bekreftet av kretsmekleren.

Helse, miljø og sikkerhet(HMS)

HMS er et sentralt fokusområde i kommunens planverk og arbeidsgiverstrategi, og både ledere og medarbeidere er viktige for å lykkes. Virksomhetene setter opp mål for sitt arbeidsmiljø, og det utarbeides en årlig plan for behovsrettede HMS- aktiviteter. Det er nettopp det systematiske HMS- arbeid som bidrar til kontinuerlig forbedring.

Systematisk HMS-arbeid skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse. Virksomhetens mål omfatter det fysiske- og psykososiale arbeidsmiljøet.

Arbeidsmiljøutvalg (AMU) og lokale medbestemmelsesutvalg (LMU)

Kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU) og de lokale medbestemmelsesutvalgene (LMU) har et overordnet ansvar for arbeidsmiljø og HMS i tråd med lov og avtaleverk. AMU og LMU skal ha oversikt over, og styrke virksomhetenes HMS-arbeid, arbeidsmiljø og forebygge sykefravær. Tabellen under viser aktiviteten i 2020.

HMS-rapport AMU	2016	2017	2018	2019	2020
AMU-møter	6	6	6	4	4
Antall AMU-saker	44	45	40	38	32
LMU-møter	172	204	181	156	206
Risikovurderinger	26	31	29	24	27
Vernerunder	26	41	30	24	25
Avvik vold og trusler	219	311	876	190	212
HMS-avvik	282	200	967	322	394
Personskader	77	31	35	63	88

Virksomheter med HMS handlingsplan	18	27	20	16	22
------------------------------------	----	----	----	----	----

Nærværsarbeid og sykefravær

Lier kommune har et mål om 95 % nærvær. I 2020 var nærværet totalt i kommunen på 91,7 %, altså et samlet sykefravær på 8,4 %.

Nærværsarbeidet i 2020 var utfordrende. Virksomhetenes anledning til å ha fokus på området utover pandemien har vært liten, med strenge smitteverntiltak og ansatte som måtte være hjemme fra arbeid på grunn av symptomer, samt perioder med mye smitte og flere ansatte både i karantene og med påvist smitte. Covid-19 har ført til en unntakstilstand som på ulike måter har preget alle ansatte i Lier kommune. Likevel er totalt nærvær på samme nivå som i 2019, hvor nærværet var på 91,3 %.

Sykefravær	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Egenmeldt	1,1	1,1	1,0	1,2	1,0	1,3	1,4	1,3	1,4
Legemeldt 1-16 dager	1,1	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2
Legemeldt > 16 dager	6,8	5,9	6,2	6,4	6,0	5,7	5,9	6,3	5,8
Legemeldt totalt	7,9	6,9	7,2	7,5	7,1	6,8	7,0	7,4	7,0

Kommunen gjennomfører forsterkende tiltak for å øke nærværet, for å skape et forebyggende arbeidsmiljø og for å sikre oppfølging av sykemeldte medarbeidere. Av tiltakene kan nevnes:

- Prosjekt Helsefremming og nærvær er i forberedende fase og vil ha økt fokus i 2021.
- Arbeidssteder med under 85 % nærvær følges opp særskilt; avklare årsaker, fraværsbildet og mulige tiltak. Handlings- og tiltaksplaner, engasjere LMU-ene og støtte til ledere.
- Forsterket innsats rundt grunnleggende HMS-arbeid.
- Samarbeidsprosjekt med NAV om oppfølgingsplaner direkte til lege/sykemelder.
- Samarbeidsprosjekt med NAV om at lege deltar på dialogmøter.
- Økt opplæring om oppfølging av sykemeldte på avdelingsledernivå.
- Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor integreres i nærværsarbeidet, med påfølgende tiltak, i tråd med 10-faktorresultatene på hver virksomhet.
- Det er opprettet en dedikert ressurs fra NAV Lier, som har hovedansvar for oppfølging av Lier kommunes sykemeldte ansatte. I tillegg bistår to ressurser fra NAV Lier i prosjektet Helsefremming og nærvær.
- Deltakelse i nettverk med andre kommuner for å utveksle kunnskap og erfaringer om nærværsarbeid.

Bedriftshelsetjenesten (BHT)

Avonova Helse (tidligere Stamina Helse) er Lier kommunes bedriftshelsetjeneste. De områdene hvor det har vært mest samarbeid med Anonova Helse er:

- Deltagelse i sentralt arbeidsmiljøutvalg, hvor BHT deltar fast med én representant
- Forebyggende samtaler og lederstøtte ved sykefravær
- Individuelle støttesamtaler
- Arbeidsmiljøutvikling
- Samarbeidsmøter for overordnet dialog og planlegging av BHT sin bistand til kommunen

BHT har etablert god dialog med virksomhetsledere og avdelingsledere, og er aktive med bistand til enkeltvirksomheter.

Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor

I Lier kommune gjennomføres medarbeiderundersøkelsen 10-faktor hvert andre år. Siste gjennomføring i Lier var i 2019. 10-faktor er en utviklingsorientert medarbeiderundersøkelse. Det primære fokuset ligger på oppfølgingsarbeidet av selve undersøkelsen.

Det planlegges en ny gjennomføring av 10-faktor undersøkelsen i 2021. Gitt pandemisituasjonen, og hvordan det har preget alles hverdag, vil undersøkelsen være et godt verktøy for å få enda bedre innsikt i implikasjonene pandemien har hatt for medarbeiderne i Lier kommune.

Inspirasjonsprisen

Lier kommune deler hvert år ut en inspirasjonspris til en medarbeider som har vært en helt spesiell inspirasjonskilde på sin arbeidsplass. Prisen for 2019 gikk til Hans Furuvold, byggesaksbehandler ved Bygg og Geodata.

Tildeling av inspirasjonsprisen 2020 er blitt utsatt til 2021 grunnet covid-19.

Internkontroll

Kommunen har et eget kvalitetssystem hvor virksomhetene dokumenterer sine rutiner og ROS analyser. Her meldes også eventuelle avvik.

I 2018 ble kommunens rammeverk for internkontroll vurdert og det ble utarbeidet en rapport som beskrev de funnene som ble gjort. Noen av anbefalingene ble iverksatt i handlingsprogrammet for 2020-23. Videre er rapporten brukt i arbeidet med nye virksomhetsplaner i Framsikt.

Kommunedirektøren har fulgt opp anbefalingen som ble gitt i rapporten om internkontroll. Blant annet har den nye kvalitetspolicyen vektlagt kommunelovens krav til internkontroll. Kommunedirektøren vil gjennom rapportering, ledelsens gjennomgang og intern revisjon ha fokus på at tjenesteleveransene, HMS, informasjonssikkerhet, saksbehandling, etikk, økonomi, miljø, klima og samfunnssikkerhet ivaretas i hele organisasjonen.

Internkontroll økonomi

Det arbeides kontinuerlig med å sikre høy grad av sikkerhet gitt de ressurser som er tilgjengelig. Kartlegging, risikovurdering, analyser og etterkontroll av transaksjoner i regnskapet har kontinuerlig oppmerksomhet gjennom året. Det er også vektlagt formalisering og forbedring av rutinene i økonomienheten.

Økonomienheten har årlig dialog med revisor om mulige forbedringsområder i forhold til internkontroll.

Internkontroll HMS

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Internkontrollhandlinger innenfor HMS-området gjennomføres på følgende måte:

- Årlig innhenting av dokumentasjon fra virksomhetenes internkontroll
- LMU-referater fra virksomhetene meldes til HR-enheten, som viser hvordan de ulike virksomhetene jobber med systematisk HMS og avvikshåndtering
- HMS-dokumentasjon revideres i tråd med kvalitetssystemets rutiner
- Nye rutiner for krav om sertifisering som Miljøfyrtårnsbedrift er etablert
- Rapportering av nærværstatistikk og HMS-avvik til partssammensatt utvalg
- Felles rutine for ivaretagelse av internkontrollforskriften vedtatt og innført

Internkontroll Helse, omsorg og velferd (HOV)

Kvalitetsutvalget i helse, omsorg og velferd er tjenesteområdets overordnede møtearena for kvalitetsarbeid. I dette utvalget stiller alle virksomhetsledere innen HOV, hovedtillitsvalgte i aktuelle fagorganisasjoner, rådgivere fra kommuneadministrasjonen tilknyttet HOV og kommunalsjef som leder møtet. I tillegg blir kvalitetssjef, kommuneoverlege, hovedverneombud og fag- og utviklingsansvarlige invitert inn.

Så langt har statistikk fra følgende kvalitetsparametere i HOV blitt presentert:

Nærværstatistikk, skade på ansatte og småskader, kategoriserte avvik i virksomhetene samt brudd på arbeidsmiljøloven. Kvalitetsutvalget skal også være et fora for blant annet alvorlige klagesaker når disse er ferdig behandlet, enkelte statlige tilsyn, internrevisjoner (resultater fra arbeidet i lokalt medbestemmelsesmøte, LMU), felles rutiner og prosedyrer med mere.

Strukturen på møtevirksomheten er under utvikling, og det planlegges for 5 møtepunkter per år. Virksomhetsledere skal i kvalitetsutvalget løfte frem det som er av interesse og lokale

utfordringer som bør deles for felles læring og diskusjon. Det ble gjennomført to møter i kvalitetsutvalg i 2020.

Revisjoner utført av kvalitetsrådgiver i HOV har til hensikt å ivareta kommunens plikt til å undersøke om tjenestene er organisert slik at lovkrav og faglig forsvarlighet ivaretas.

Funn i revisjonene skal benyttes aktivt i det systematiske forbedringsarbeidet, både ved hver enkelte virksomhet og sentralt. Kvalitetskontrollørene har ansvar for å gjennomføre internrevisjoner ved de 10 virksomhetene i helse-, omsorg og velferd omtrent hvert annet år. Kommunen har også plikt til å undersøke tjenestetilbudet av de private virksomhetene kommunen kjøper helsetjenester av. Antall private aktører varierer i tråd med kommunens behov. Grunnet omdisponering av personell for arbeid tilknyttet covid-19, har intern revisjoner ikke blitt gjennomført som planlagt i 2020.

I 2020 ble det gjennomført forvaltningsrevisjon innen pleie og omsorg. Revisjonen hadde som hovedmålsetting og se på forvaltningspraksis ved kommunens Vedtakskontor samt på samhandling mellom Vedtakskontoret og de utøvende leddene som gir tjenester til den eldre delen av befolkningen. Revisjonen ble gjennomført på bestilling av kontrollutvalget.

På grunn av covid-19, samt at revisjonsleder for eksterne tjenester har vært konstituert som virksomhetsleder deler av året, har det i 2020 ikke blitt gjennomført revisjoner av eksterne leverandører. Fylkesmannen gjennomførte et stedlig tilsyn i henhold til Helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9 (Rettsikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemning) ved dette tilsynet ble det ikke gitt avvik.

Internkontroll oppvekst

Skolene og de kommunale barnehagene har felles overordnede kvalitetsdokumenter som tilpasses til lokale forhold av hver virksomhet. Det føres varslede tilsyn ved alle barnehagene omtrent hvert tredje år, både kommunale og ikke-kommunale. I tillegg kommer tilsyn som foretas etter klager eller meldinger om bekymringsfulle forhold både i barnehage og skole.

Ved skolene gjennomføres kartlegginger som elevundersøkelsen, undersøkelser som avdekker mobbing eller krenkelser og ulike kunnskapstester som følges opp både av skolens ledelse og administrasjonen i kommunen. I barnehagene gjennomføres foreldreundersøkelsen annet hvert år. Den følges opp i den enkelte barnehage og i tilsyn. I 2020 ble det for første gang gjennomført en trivselsundersøkelse blant de eldste barna i barnehagen.

Varsling av kritikkverdige forhold

I 2020 er det mottatt og behandlet to varsler om kritikkverdige forhold i Lier kommune. Kommunens varslingsinstitutt er etablert i tråd med arbeidsmiljølovens kapittel 2 A om arbeidstakers rett til å varsle om kritikkverdige forhold. Ordningen består av eksternt varslingsmottak med digital varslingsportal etter rammeavtale med advokatfirmaet Hammervoll Pind. Eksternt varslingsmottak leder det interne varslingssekretariat hvor kommuneadvokat, HR-sjef og hovedverneombud deltar.

Etikk og antikorrupsjon

Lier kommunes medlemskap i Transparency International Norge og kommunens vedtatte etiske retningslinjer forplikter både folkevalgte og medarbeidere å følge kommunens grunnleggende verdier, prinsipper og retning for høy etisk praksis.

For å styrke kommunes bevissthet og kompetanse på etikk og antikorrupsjon har kommunedirektøren startet arbeid med et antikorrupsjonsprogram. Programmet vil ha kommunenes medarbeidere, selskaper og folkevalgte som målgruppe.

I 2020 har arbeidet med antikorrupsjonsprogrammet vært stilt i bero på grunn av koronapandemien og håndteringen av denne.

Beredskap

Koronapandemien

Året 2020 har, med unntak av januar og februar, vært sterkt preget av håndtering av covid-19. Store deler av året har det vært avholdt daglige statusmøter i kriseledelsen der smittestatus, drøfting av tiltak og håndtering av ulike innmeldte saker har vært på agendaen. Det er vært avholdt hyppige møter i regi av Statsforvalteren og Helsedirektoratet der Lier kommune har deltatt sammen med øvrige kommuner i Viken og Oslo.

Øvelser

Det har ikke vært avholdt øvelser i 2020, men det ble planlagt for en øvelse tidlig i november, som ble avlyst grunnet covid-19 utbruddet på Liertun.

Beredskapsrådet

Beredskapsrådet hadde ett møte høsten 2020. Det avtalte møtet på våren 2020 ble avlyst. Rådet ledes av ordfører, og består for øvrig av deler av kommunens kriseledelse sammen med viktige eksterne samarbeidende beredskapsaktører. I møtet ble det gitt grundig orientering om koronasituasjonen og to andre hendelser.

Helhetlig ROS

I kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse ble analysen knyttet til en pandemihendelse supplert med nye faktaopplysninger og nye tiltak. Kommunedirektøren orienterte formannskap og kommunestyre om dette i egen melding.

ØKONOMI

Økonomi

Økonomien i Lier kommune har ulike styrker og utfordringer. Under har vi satt opp en oversikt over viktige og sentrale faktorer visualisert med farger. Rødt indikerer utfordringer, mens grønt indikerer styrker.

Kommuneøkonomien i Lier	
Investeringsbehov ink. selvkost neste 10 år	
Budsjetterte netto driftsresultat framover	
Inntekter pr innbygger	
Finanskostnader	
Premieavvik på pensjon	
Disposisjonsfond	
Kostnadsnivå i tjenestene	
Netto driftsresultat i 2020	
Ikke balanseførte verdier kommunen har	
Ikke eiendomsskatt	

Øverst i listen, og på relativt utfordrende nivå, ligger investeringsbehovet for de neste ti årene. Dette er høyt både når det gjelder kommunens investeringer og investeringer som finansieres ved selvkost. Økt investeringsnivå finansiert med opptak av lån, vil øke finanskostnadene for kommunen og gebyrene på selvkostområdet.

En annen utfordring er at budsjett og handlingsplan har et svakt og stadig

synkende beregnet netto driftsresultat fremover. I 2021 er budsjetterte NDR på kun 1,17 % og synkende til 0,18 % i 2024. Anbefalt nivå er på 1,75 %.

Lier har også lavere inntekter pr innbygger enn de kommunene og gruppene av kommuner Lier sammenlignes med.

Nederst på listen ovenfor finner vi kommunens økonomiske styrker. Markert med grønt her er et relativt høyt netto driftsresultat for 2020 og høye ikke bokførte verdier balansen. De ikke balanseførte verdiene er eierandeler i Vardar AS og Eidos Eiendomsutvikling AS som er bokført til lavere verdi enn virkelig verdi. I tillegg velger vi å trekke frem det faktum at Lier, i motsetning til mange av kommunene i samme kommunegruppe (KOSTRA), ikke har innført eiendomsskatt.

Økonomien i regnskapsåret – sammendrag

Økonomiske begrep

Å sammenligne økonomien i kommunene er krevende. Kommunene har ulike løsninger for organisering av tjenestene. Tidligere ble det publisert tall for kommunen som egen kasse og konserntall. I ny kommunelov skal økonomien også presenteres og kommenteres ut som konsoliderte tall, kommunen som kasse («egen kasse») og kommunale foretak.

Lier kommune (egen kasse)	Det er kun på dette nivået kommunen har budsjett og kommenterer avvik fra budsjett.
+ Kommunale Foretak	Lier Vei, Vann og Avløp KF og Lier Eiendom KF
= Konsolidert	Nytt lovpålagt nivå for rapportering
+ Interkommunale selskaper	Drammensregionens brannvesen IKS, Glitrevannverket IKS, Renovasjonsselskapet for drammensregionen IKS, Viken kontrollutvalgssekretariat IKS
= Konsern	KOSTRA

Avvik mellom budsjett og regnskap kommenteres ut for kommunen som egen kasse i og med at budsjett ikke settes på konsolidert nivå. Avvik i budsjett for KF-ene og interkommunale selskap kommenteres ut i deres respektive årsrapporter.

Regnskapsavvik i forhold til budsjett

Regnskapsåret endte med et mindreforbruk på 25,7 millioner kr i forhold til regulert budsjett for kommunen som egen kasse og 28,6 millioner kr konsolidert. Forskjellen mellom netto driftsresultat og regnskapsmessig mer/mindreforbruk er satt opp under.

Virksomhetene har et netto mindreforbruk på 0,9 millioner kr tilsvarende 0,1 % av deres samlede budsjetter. KF-ene omtaler dette i sine årsrapporter. Avvikene kommenteres under tjenesteområde kapitlene.

Det har vært et utfordrende år med høye kostnader og stor aktivitet knyttet til covid-19 (se eget kapittel om koronapandemien under).

I forhold til justert budsjett endte Lier med et mindreforbruk på 25,7 millioner kr, som i hovedsak skyldes høyere skatteinntekter og lavere pensjonskostnader.

Resultatet er 18 millioner kr bedre enn de siste prognosene fra månedsrapportene.

- Skatten ble 5 millioner kr bedre.
- Det kom et uventet sluttoppgjør fra Viva på 7,7 millioner kr.
- Resultatet for virksomhetene ble bedre enn forventet og kompensasjon for koronakostnader ble noe høyere enn beregnet.

Netto driftsresultat:

Netto driftsresultat er inntektene fratrasket driftsutgifter og netto finansutgifter. Netto driftsresultat benyttes til avsetninger og investeringer.

Netto driftsresultat er det viktigste nøkkeltallet i vurderingen av kommuneøkonomien, dette nøkkeltallet vektet derfor høyt i kommunebarometeret.

For å ha en sunn kommuneøkonomi er den generelle anbefalingen et netto driftsresultat på 1,75 % av driftsinntektene, dette er også nivået Lier har som handlingsregel. Lier har de seks siste årene hatt et netto driftsresultat som ligger over anbefalt nivå på 1,75 %. I HP 20-23 ble det vedtatt et budsjett med netto driftsresultat på 19,3 millioner kr, tilsvarende 0,96 % av inntektene.

Positive tall er mindreforbruk/merinntekt, minus er merforbruk/mindrerinntekt

Tall i 1000 kr	Avvik	Avvik %
Oppvekst	-7 444	-1,2 %
Helse omsorg og velferd	-2 322	-0,4 %
Steds- og samfunnsutvikling	4 880	7,3 %
Organisasjon og utvikling	5 757	6,0 %
Virksomhetene totalt	870	0,1 %

Skatt og rammetilskudd	15 607
Pensjon/lønn	13 017
Renter, rentekomp og avdrag	2 185
Integreringstilskudd	-2 919
Vei	1 801
Utbytte	-4 622
Trossamfunn	-912
Annet	686
Totalt fellesområdene	24 842

Mindreforbruk/merinntekt	25 713
---------------------------------	---------------

Netto Driftsresultat Lier kommune (egen kasse)

Resultatet for Lier endte med et netto driftsresultat på 86 millioner kr (4,29 %). Dette er vesentlig høyere enn det som ble vedtatt i handlingsprogrammet for 2021 (0,96 %). For å se resultatet på ordinær drift alene, er det nødvendig å korrigere for ubrukte tilskuddsmidler og ekstraordinære inntekter.

	Mill. kr	% av innt
Netto driftsresultat totalt	86,0	4,29 %
Netto avsetning til fond overføring investering*	-13,7	-0,68 %
Netto driftsresultat justert netto fond	72,3	3,61 %
Ekstraordinære inntekter**	-52,2	-2,60 %
Netto resultat justert for ekstraordinære inntekter.	20,1	1,01 %

*Avsetning til bunnede fond og investering er tilskudd som ikke er brukt opp og må overføres til neste år eller tilbakebetales. Dette er midler som ikke er kommunens før kravet til midlene er oppfylt. Inntektene føres i driftsregnskapet og ubrukte midler påvirker netto driftsresultat.

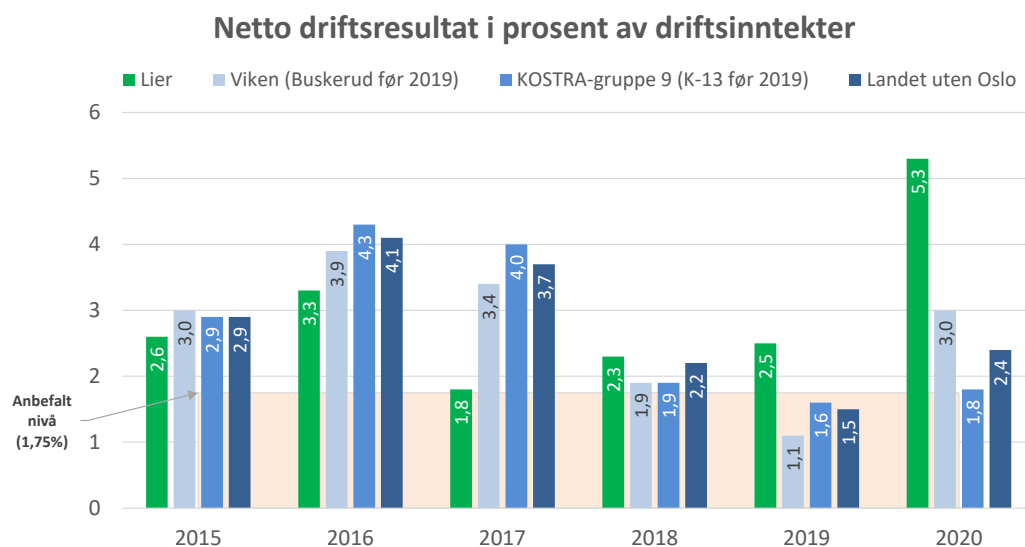
**Aksjesalg Eidos og sluttoppgjør VIVA engangsinntekt, engangsinntekter kun i 2020.

Netto driftsresultat endte på nivå med det som ble vedtatt i handlingsprogrammet 2020, hvis man isolerer ordinær drift. Det er eksterne forhold som gjør at resultatet ble så høyt som 4,29 %.

Netto driftsresultat sammenlignet med andre (konserntall)

presentert i tabellen over.

	Mill. kr	% av innt
Lier kommune (egen kasse)	86,0	3,90 %
Kommunale Foretak	26,6	1,20 %
Netto driftsresultat konsolidert	112,6	5,10 %
Interkommunale selskaper	4,6	0,21 %
Netto drift konsern	117,2	5,31 %

Netto driftsresultat viser resultatet inkl. finanstransaksjoner (renter og avdrag) uten avskrivninger (nedbetalingen på lån, avdragene, «erstatte» avskrivningskostnaden)

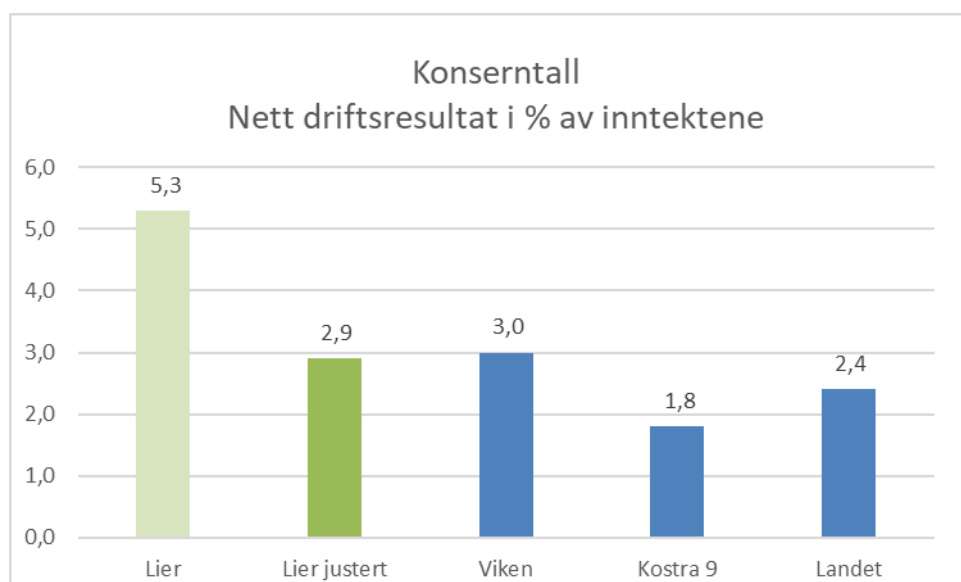

Som konsern (inkl. kommunale foretak og interkommunale selskaper) endte Lier med et netto driftsresultat på 5,3 % av inntektene. Dette er vesentlig høyere enn Viken, Kostragruppe 9 og landet.

Hvis vi justerer for ekstraordinært utbytte (44,5 millioner kr), sluttoppgjør Viva (7,7 millioner kr), ender netto driftsresultat på 2,9 %. Dette er på nivå med snittet for Viken.

	Mill. kr	% av innt
Lier kommune (egen kasse)	86,0	3,90 %
Kommunale Foretak	26,6	1,20 %
Netto driftsresultat konsolidert	112,6	5,10 %
Interkommunale selskaper	4,6	0,21 %
Netto drift konsern	117,2	5,31 %
Justerte engangsinntekter	-52,2	-2,37 %
Justert netto driftsresultat	65,0	2,94 %

Inntekten for dette tallet er høyere enn for egen kasse, derfor er prosenttallene lavere enn det som er presentert i kapitelet over.

Koronapandemien

Grovt sett er Lier kompensert 88,2 millioner kr over rammetilskuddet og reduserte kostnader.

Tall i millioner kr.

Tilskudd	52,2
Redusert lønnsvekst	23,0
Redusert arbeidsgiveravg mai og juni	7,0
Reduserte pensjonskostnader	6,0
Totalt	88,2

Disse midlene er fordelt på følgende områder

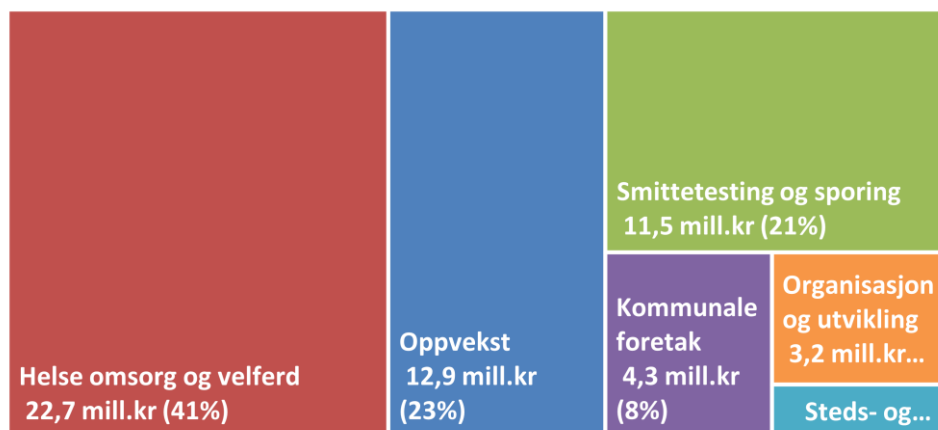
Tall i millioner kr.

Redusert skattebudsjett	34,8
Vedlikeholdsprosjekter	12,2
Kompensert virksomhetene	38,0
Annet	3,2
Totalt	88,2

Registrerte utgifter på tjenesteområdene

	Registrerte utgifter	Kompensert	Avvik
Oppvekst	12,9	10,0	-2,9
Helse omsorg og velferd	22,7	15,2	-7,5
Smittetesting og sporing	11,5	11,5	0,0
Kommunale foretak	4,3	1,0	-3,3
Steds- og samfunnsutvikling	1,3	0,0	-1,3
Organisasjon og utvikling	3,2	0,3	-2,9
	55,8	38,0	-17,8

Tjenesteområdene har registrert utgifter på 55,8 millioner kr knyttet til koronapandemien. 38 millioner kr av dette er kompensert i rammene, resten måtte håndteres innen eksisterende rammer ved omdisponering av personell, redusert aktivitet og/eller innkjøp.

De største utgiftene er knyttet til

- Personell og utstyr til smittesporing og testing
- Brukerbetaling i nedstengt periode for SFO og barnehage
- Vikarer for personell i karantene
- Ekstraordinære tjenester
- Smittevernsutstyr
- Utvidet vasking og tilpasning bygg (Investering)

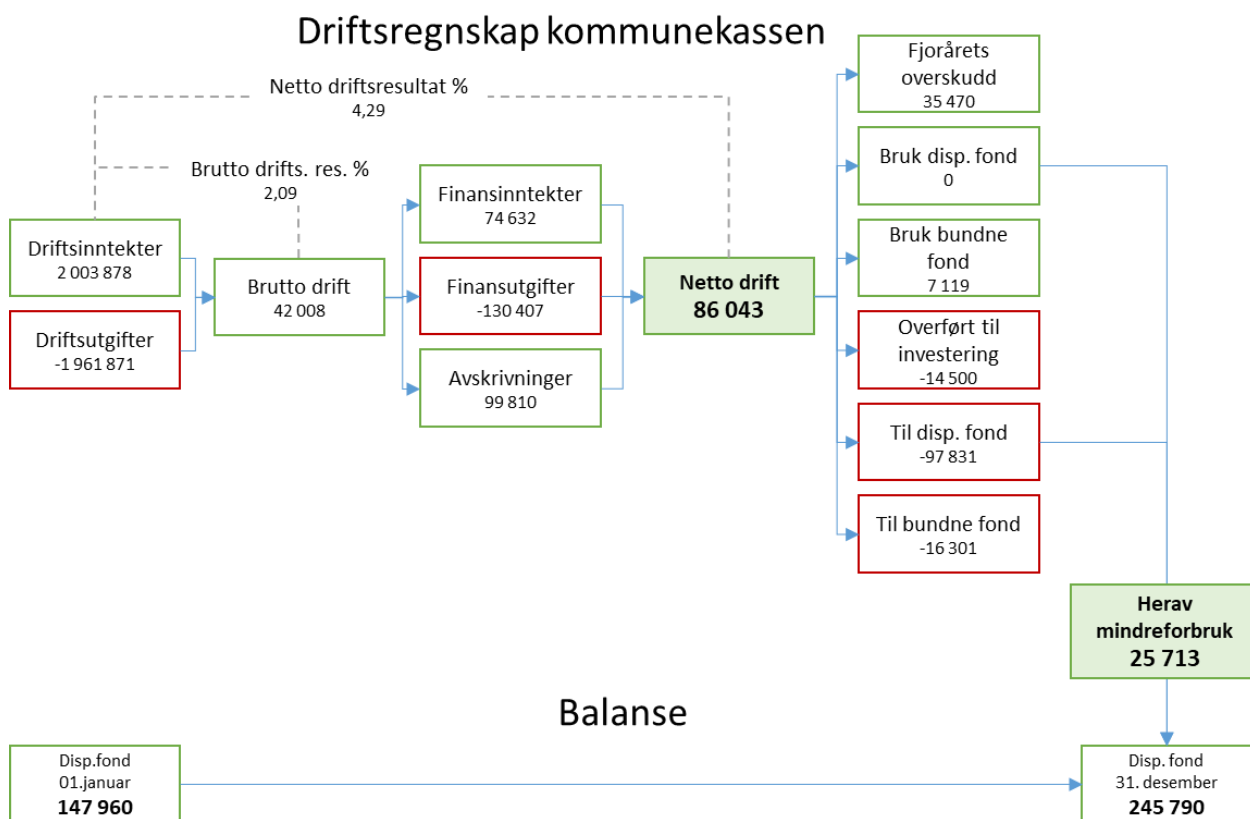
Driftsregnskap 2020

Hovedtall fra regnskap 2020

1000 kr	Konsolidert	Kommunen som egen kasse				
	Regnskap 2020	Regnskap 2020	Bud. 2020 revidert	Avvik i kr.	Bud. 2020 opprinnelig	Regnskap 2019
Driftsinntekter	2 167 637	2 003 878	1 970 205	33 673	1 948 006	1 932 486
Driftsutgifter	2 107 857	1 961 871	1 863 083	98 787	1 849 285	1 876 980
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	59 780	42 008	107 122	-65 114	98 721	55 507
Finansinntekter	75 082	74 632	76 537	-1 905	44 220	31 819
Finansutgifter	130 677	130 407	130 635	-228	123 635	121 774
Motpost avskrivninger	108 407	99 810	0	99 810	0	93 947
NETTO DRIFTSRESULTAT	112 591	86 043	53 024	33 019	19 306	59 499
Overføring til investering	-14 500	-14 500	-14 500	0	-10 000	-16 195
Til eller bruk av bundne driftsfond netto	-32 779	-9 182	-1 876	-7 306	0	-10 456
Netto til eller bruk av disposisjonsfond	-72 118	-72 118	-72 118	0	-9 306	-27 134
Bruk av tidligere års mindreforbruk	35 470	35 470	35 470	0	0	29 755
REGNSKAPSMESSIG RESULTAT	28 665	25 713	0	25 713	0	35 470

Brutto driftsresultat er overskuddet av driftsinntektene kommunen har igjen etter at de løpende driftsutgiftene er dekket (utenom renter og avdrag, inklusiv avskrivninger). Netto driftsresultat er overskudd etter rente- og avdrag (eksklusiv avskrivninger). Dette tilsvarer omtrent den andelen av driftsinntektene som kommunen fritt kan benytte til finansiering av investeringene eller avsetninger til senere bruk.

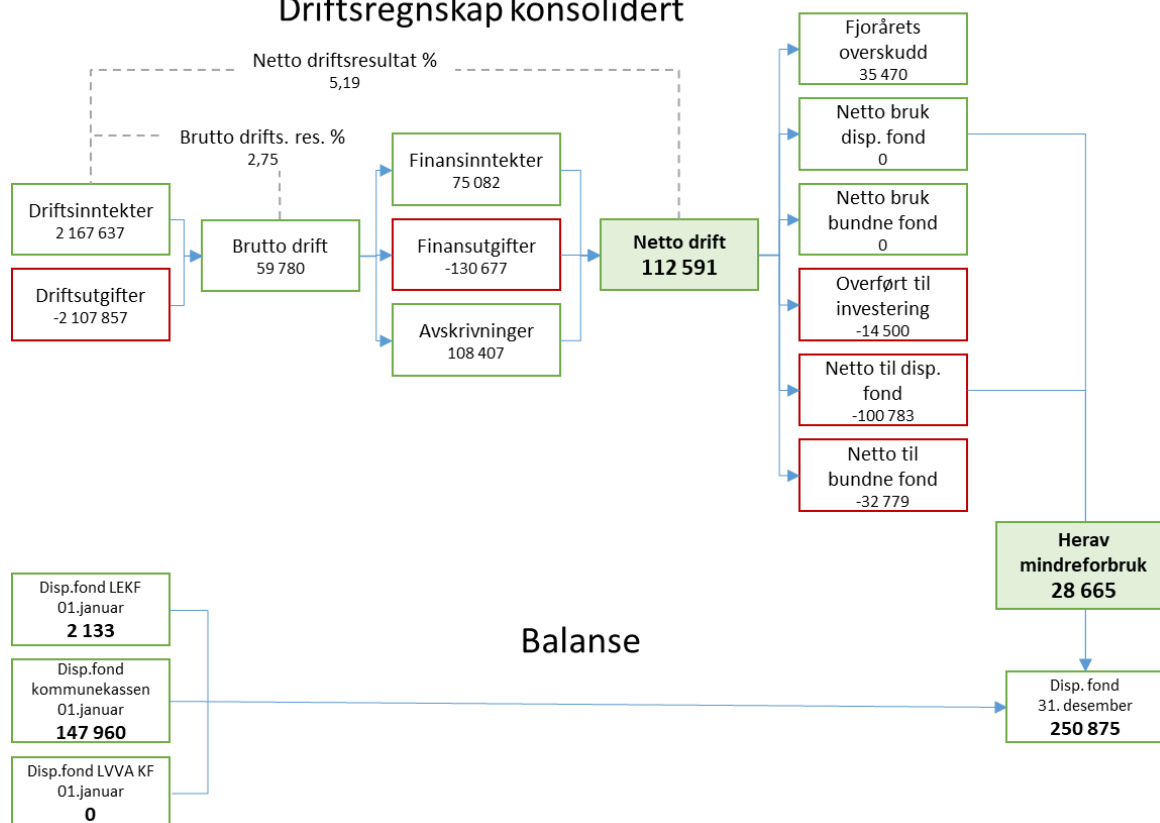
Sammenhengene mellom regnskapstallene, drift, balanse og disposisjonsfondet

I matrisen over har vi vist hvordan de ulike elementene i regnskapet henger sammen.

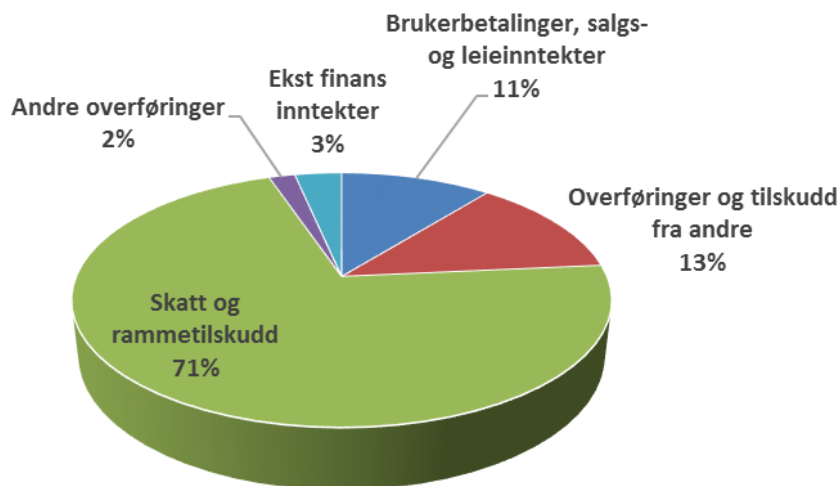

Driftsregnskap konsolidert

Inntektssiden

Inntekter fordelt etter art (konsolidert)

Kommunens største inntekter er skatt og rammetilskudd. Av overføringer og tilskudd fra andre utgjør syke-/fødselspenger, tilskudd ressurskrevende tjenester og refusjon for merverdiavgift de største postene. Av brukerbetalinger, andre salgs- og leieinntekter utgjør brukerbetalinger mesteparten av inntektene. Ellers utgjør husleieinntekter og kapitalinntekter fra vann- og avløpsgebyrer de største postene.

	Konsolidert	Kommunen som egen kasse			
	2020	Endring 2019-2020	2018	Andel 2019	2020
Brukerbetalinger, salgs- og leieinntekter	10,79 %	-9,0 %	6,4 %	5,6 %	4,7 %
Overføringer og tilskudd fra andre	12,74 %	4,1 %	13,8 %	13,8 %	12,8 %
Skatt og rammetilskudd	71,26 %	5,0 %	75,4 %	76,4 %	76,9 %
Andre overføringer	1,86 %	-25,0 %	3,6 %	2,6 %	2,0 %
Ekst finans inntekter	3,35 %	91,2 %	0,9 %	1,6 %	3,6 %
Totalt	100,0 %	3,6 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Salg av aksjer i Eidos og økt utbytte gir en stor økning i eksterne finansinntekter.

Skatt og rammetilskudd

1000 kr	Regnskap 2020	Bud. 2020 revidert	Avvik i kr.	Bud. 2020 opprinnelig	Regnskap 2019
Rammetilskudd	656 684	654 064	2 620	597 340	574 781
Skatteinntekter	941 550	928 563	12 987	963 360	925 263
Sum	1 598 234	1 582 627	15 607	1 560 700	1 500 044

Budsjettet for skatt og rammetilskudd ble lagt 10 millioner kr over statsbudsjettets anslag for 2020. Gjennom året har det vært usikkerhet om skatteinntangen. Covid-19 har også hatt effekt på skatteinntektene. I 1. tertial ble budsjett for skatteinntekter redusert med 32 millioner kr, og ytterligere 2,3 millioner kr i 2. tertial. Dette ble kompensert med økte rammeoverføringer i form av tiltakspakker, samt lavere pris- og lønnsvekst.

Skatt og rammetilskudd var lenge på justert budsjettert nivå, men i de siste månedene var inngangen bedre enn forventet. Sluttresultatet ble 15,6 millioner kr over budsjett.

Lier hadde en skatteinngang som var på 11,6 % over landsgjennomsnittet i 2020. Dette er en økning fra de to siste årene hvor resultatet var 10,4 % i 2018 og 9,9 % i 2019.

I inntektssystemet er det en inntektsutjevning mellom kommunene. Kommuner med høyere skatt enn landsgjennomsnittet blir trukket 60 % av inntekten over landssnittet for å kompensere de kommunene som har inntekter under landsgjennomsnittet. Det er også en kompensasjonsordning for å løfte kommuner med inntekter under 90 % av landsgjennomsnittet. Lier satt igjen med 3,5 % høyere skatteinntekter enn landsgjennomsnittet etter disse trekkene i rammetilskuddet. Dette gjør at skatteinngangen for landet får den største påvirkningen på Liers frie inntekter.

Andre generelle statstilskudd/refusjoner

1000 kr	Konsolidert	Kommunen som egen kasse				
	Regnskap 2020	Regnskap 2020	Bud. 2020 revidert	Avvik i kr.	Bud. 2020 opprinnelig	Regnskap 2019
Tilskudd ressurskrevende tjenester	-74 262	-74 262	-83 860	9 598	-77 175	-70 266
Komp. tilskudd omsorgsboliger	-1 608	-1 608	-1 587	-21	-1 587	-1 636
Integreringstilskudd flyktninger	-38 976	-38 976	-40 230	1 254	-40 111	-44 614
Rentekompensasjon skolebygg	-505	-505	-436	-69	-436	-627
Rentekompensasjon kirkebygg	-231	-231	-149	-82	-149	-259
Sum	-115 582	-115 582	-126 262	10 680	-119 458	-117 401

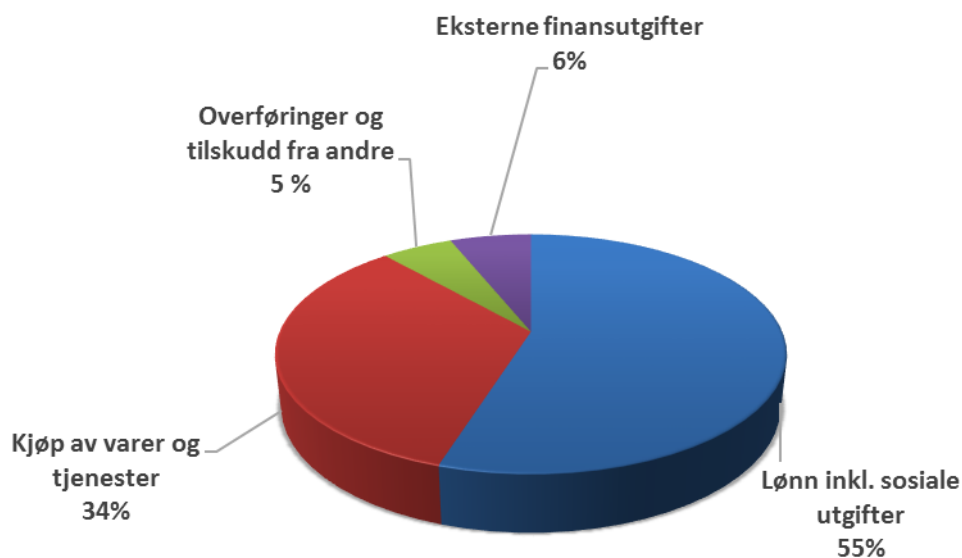
Tabellen over viser andre generelle statstilskudd og refusjoner. KF-ene har ingen vesentlig poster av denne art og konsoliderte tall blir dermed det samme som kommunen som egen kasse.

Dette inntektsområdet fikk totalt sett mindreinntekter på 10,7 millioner kr, som i hovedsak skyldes lavere tilskudd for ressurskrevende tjenester.

Utgiftssiden

Utgifter fordelt etter art (konsolidert)

Lønn inklusive sosiale kostnader utgjør 55 % av kommunens utgifter.

	Konsolidert	Kommunen som egen kasse			
	2020	Endring 2019-2020	2018	Andel 2019	2020
Lønn inkl. sosiale utgifter	54,90 %	3,1 %	75,5 %	56,7 %	55,9 %
Kjøp av varer og tjenester	33,58 %	8,1 %	10,3 %	32,0 %	33,1 %
Overføringer og tilskudd fra andre	5,38 %	-4,5 %	6,6 %	4,9 %	4,5 %
Eksterne finansutgifter	6,13 %	7,1 %	7,7 %	6,4 %	6,5 %
Totalt	100,0 %	4,6 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Lønn og sosiale kostnader

Tabellen under gir oversikt over lønnsutgiftene. En del inntekter har direkte sammenheng med lønnsutgiftene. Noen av disse er tatt med i oppstillingen.

	Konsolidert	Kommunen som egen kasse				
1000 kr	Regnskap 2020	Regnskap 2020	Bud. 2020 revidert	Avvik i kr.	Bud. 2020 opprinnelig	Regnskap 2019
Lønn fast ansatte (010-019)	786 241	746 054	733 637	12 417	726 189	703 121
Vikarer (020-029)	64 926	64 660	65 779	-1 118	63 941	70 231
Ekstrahjelp (030)	11 065	10 162	6 214	3 948	3 878	6 454
Overtid (040)	16 299	14 770	3 955	10 815	3 003	8 854
Annet (050-070,089)	52 083	50 446	42 750	7 696	42 153	52 530
Godtgjøring folkevalgte (080)	7 111	7 111	6 036	1 076	6 794	6 335
Sum lønn	937 725	893 202	858 370	34 832	845 958	847 524
Pensjonspremie (090-094)	96 601	91 086	105 178	-14 092	108 685	100 792
Arbeidsgiveravgift (099)	129 500	123 020	125 052	-2 032	130 036	124 835
Sum sosiale utg.	226 101	214 106	230 230	-16 124	238 721	225 627
Oppgaveplikt. utg./godtgjøringer (160-1)	5 876	5 762	8 036	-2 274	8 045	6 005
Sum oppgaveplikt. utg./godtgjøringer	5 876	5 762	8 036	-2 274	8 045	6 005
SUM UTGIFTER	1 169 703	1 113 071	1 096 637	16 434	1 092 725	1 079 155
Refusjon sykkelønn (710-711)	-46 628	-45 118	-45 609	491	-45 609	-45 623
Refusjon lærlinger (731)	-2 106	-2 106	-1 543	-563	-1 543	-1 196
NETTO UTGIFTER	1 120 969	1 065 847	1 049 485	16 362	1 045 573	1 032 336

Refusjon sykkelønn må ses i sammenheng med vikarer, ekstrahjelp og overtid.

Brutto lønnsutgifter viser et forbruk på 1,11 milliarder kr for kommunen som egen kasse og 1,17 milliarder kr konsolidert. Korrigert for de mest lønnsrelaterte refusjonene, er det et netto forbruk på 1,07 og 1,12 milliarder kr. Totalt sett er det brukt 16 millioner kr mer enn budsjettet.

Pensjon:

Kommunen har pensjonsordning for lærere i Statens pensjonskasse og øvrige ansatte i Kommunal landspensjonskasse (KLP).

Kommunene utgiftsfører en beregnet langsiktig pensjonskostnad, uavhengig av det enkelte års utbetalinger til pensjonsleverandørene. Beregningen er etter statlige føringer.

Den beregnede pensjonskostnad får kommunen oppgitt fra sine pensjonsleverandører mot slutten av hvert år, med endelige tall først i januar året etter (aktuarberegninger).

Differansen mellom hva kommunen utgiftsfører og det som faktisk utbetales til pensjonsleverandørene må dekkes inn i løpet av kommende syv års periode (tidligere ti og 15 års periode). Med denne ordningen «dytter» kommunene vesentlige pensjonskostnader foran seg.

I 2020 var innbetalingene lavere enn utgiftsføringen, slik at premieavviket ble redusert med 7,9 millioner kr. Samlet sett utgjør premieavviket ved utgangen av år 2020 101,6 millioner kr for kommunen som egen kasse. Akkumulert premieavvik ses i sammenheng med disposisjonsfond i avsnitt om disposisjonsfond.

Lønnsreserven:

1000 kr.	Beløp
Budsjettert lønnsreserve opprinnelig budsjett	25 074
Justert 1. tertial	-25 000
Justert 2. tertial	2 000
Korrigerings lønnsvekst	109
Lønnsreserve pr. 31.12	2 183

Lønnsreserven er en avsetning av midler for å kompensere virksomhetens økte utgifter som følge av lønnsoppgjør. Budsjettering skjer ut i fra makrotall for forventet lønnsutvikling, hovedsakelig fra signalene i statsbudsjettet. Virksomhetene kompenseres etter faktisk

konsekvens av lønnsoppgjøret, og det vil normalt være noe avvik.

I statsbudsjettet var det kalkulert med en lønnsvekst på 3,6 % og det var satt av 25 millioner kr for å kompensere for veksten. Med koronapandemien ble det i starten av året signalisert et lønnsoppgjør på 1,6 %, dette tilsvarer overhenget fra 2019 som virksomhetene allerede var kompensert for. Reserven ble derfor brukt til å kompensere for koronarelaterte konsekvenser. Sentralt lønnsoppgjør endte på 1,7 %. Oppgjøret utgjorde liten økonomisk konsekvens, av tekniske årsaker er ikke virksomhetene kompensert for endringen i 2020, men vil bli fullt ut kompensert i 2021.

Netto utgifter pr. virksomhet og utvalg

I dette avsnittet presenteres økonomiske resultater pr. virksomhet og politisk utvalg.

Alle virksomheter omfattes av den vedtatte ordningen med overføring av over- og underskudd. Ordningen er slik at virksomheten får overført det årlige over- eller underskudd innenfor en beløpsgrense på 300 000 kr. I følgende tabeller er det i tillegg til årets resultat derfor vist hva som er saldo over-/underskudd ved årets slutt (UB).

Når man går igjennom tabellene, er det også viktig å være klar over at en virksomhet bruker av tidligere års overskudd når man går med underskudd i regnskapsåret. Dette innebærer at vi skiller mellom underskudd og udekket underskudd, der kun sistnevnte betraktes som negativt (i forhold økonomistyringen) ettersom virksomheten da ikke har tidligere års overskudd å bruke av. Virksomheter med fondsmidler som går med underskudd er ikke skjermet av begrensningen på 300 000 kr med hensyn til hva som trekkes fra overskuddsfondet til virksomheten. Det er ingen begrensning på hvor mye fondsmidler som trekkes ved merforbruk for virksomheter som kan dekke merforbruket med bruk av overskuddsfond.

For 2020 er ikke underskudd som skyldes kostnader til Korona belastet virksomhetenes over-/underskuddsmidler.

Detaljert regnskap, budsjett og avvik - Tjenesteområdene

Pluss er overskudd, minus er underskudd 1000 kr.	Regnskap 2020	Bud. 2020 revidert	Resultat	UB over- /undersk.	Utv
Felles Grunnskole	22 990	24 182	1 192		OKI
Gullaug skole	15 264	15 384	119	2 154	OKI
Hegg skole	35 068	34 426	-642	-300	OKI
Egge skole	9 568	9 032	-536	-103	OKI
Oddevall skole	8 801	8 868	67	116	OKI
Nordal skole	4 262	4 282	20	274	OKI
Hallingstad skole	20 984	21 029	45	488	OKI
Hennummarka skole	21 882	21 964	82	-1 722	OKI
Heia skole	17 909	17 708	-201	1 543	OKI
Lierbyen skole	20 825	21 670	845	746	OKI
Tranby skole	38 024	37 429	-595	-300	OKI
Høvik skole	80 209	75 189	-5 020	-1 664	OKI
Syiling skole	22 268	22 449	181	687	OKI
PP-tjenesten	12 594	13 003	410	1 588	OKI
Felles Barnehage	227 469	223 431	-4 038		OKI
Linnesstranda barnehage	5 970	5 941	-29	1 891	OKI
Dambråtan barnehage	5 980	6 234	254	3 535	OKI
Hennummarka barnehage	7 423	7 423	0	479	OKI
Helsetjenesten	22 338	22 729	391	1 686	OKI
Barnevernstjenesten	45 571	45 574	3	12	OKI
Voksenopplæringen	8 896	8 902	6	1 222	OKI
Sum Oppvelst	654 292	646 847	-7 444	12 332	
Felles velferdstjenester	71 829	67 980	-3 849		HOV
Tjenester til barn og ungdom med funksjo	25 482	25 944	462	300	HOV
Psykisk helse og rus - Tjenester til voksne	50 136	58 861	8 725	2 715	HOV
NAV	48 722	46 379	-2 344	-3 600	HOV
Vedtakskontor	10 219	9 552	-667	930	HOV
Felles omsorg	-5 890	-5 143	747		HOV
Lege, legevakt og samhandlingsreformen	41 893	40 636	-1 257		HOV
Hjemmetjenesten	67 433	69 856	2 423	300	HOV
Nøstehagen	43 503	42 016	-1 487	-900	HOV
Liertun og Bratromveien BFF	67 761	66 318	-1 443	-300	HOV
Sentralkjøkken	9 203	10 612	1 409	3 995	HOV
Fosshagen	75 139	72 430	-2 709	-300	HOV
Personer med funksjonsnedsettelse vok	84 717	82 384	-2 333	-300	HOV
Sum Helse omsorg og velferd	590 147	587 825	-2 322	2 840	

Plusstall er overskudd, minustall er underskudd 1000 kr.	Regnskap 2020	Bud. 2020 revidert	Resultat	UB over- /undersk.	
VIVA IKS	27 749	27 749	0		FM
LIER EIENDOMSSKAP KF	79 096	79 096	0		FM
Sum Kommunale foretak	106 845	106 845	0		
Kulturskolen	7 521	7 544	22	428	OKI
Kultur - fritid, park og idrett	24 825	25 997	1 172	1 131	OKI
Kultur og fritid - Park og idrett	9 178	9 183	5		MPU
Bygg og geodata	3 732	4 420	689	2 758	MPU
Landbruk og miljø	5 836	5 964	128	2 916	LBU
Stedsutvikling og plan	11 193	14 057	2 864	2 335	MPU
Sum Steds- og samfunnsutvikling	62 286	67 166	4 880	9 568	
Kemnerkontoret	3 038	4 739	1 701	0	FM
Rådmannsteamet	13 516	14 354	838	300	FM
Lier IKT	19 642	18 883	-758	-2 456	FM
Utviklingsenheten	6 565	7 386	821	1 100	FM
Økonomienheten	9 169	9 584	416	3 050	FM
Innbyggerservice	19 737	20 334	598	2 725	FM
HR enheten	18 425	20 567	2 142	2 728	FM
Sum Organisasjon og utvikling	90 091	95 848	5 757	7 447	
Fellesområdet	-1 503 661	-1 504 531	-870		FM felles
Sum Fellesområdet - Overordn., selskap	-1 503 661	-1 504 531	-870		
Sum Totalt	0	0		32 187	

*Over-/underskuddsfondet er summen av Kultur og Park og idrett

Under «Fellesområdet – Generelt» er overskuddet mot budsjett på 25,7 millioner kr regnskapsført.

Over-/underskudd fordelt på politiske utvalg

Plusstall er overskudd, minustall er underskudd 1000 kr.	Regnskap 2020	Bud. 2020 revidert	Resultat	UB over- /undersk.
Utvalg for Oppvekst, Kultur og Idrett	686 638	680 388	-6 250	13 891
Utvalg for Helse, Omsorg og Velferd	590 147	587 825	-2 322	2 840
Utvalg for Miljø og Plan	24 103	27 661	3 558	5 093
Landbruksutvalget	5 836	5 964	128	2 916
Formannskapet	90 091	95 848	5 757	7 447
Formannskapet - Fellesområder og komn	-1 396 816	-1 397 686	-870	0
Sum utvalg	0	0	0	32 187

Avvik på utvalgsnivå er kommentert under tjenesteområdene. Fellesområdet er kommentert under økonomikapittelet.

Lier Eiendomsselskap KF og Lier Vei, Vann og Avløp KF er ikke del av over-/underskuddsordningen. Mindreforbruk i disse selskapene føres i sin helhet til egenkapital i selskapenes egen balanse.

Overføring av over- og underskudd

Virksomhetene får overført årlige over- eller underskudd innenfor en beløpsgrense på 300 000 kr til et fond.

Over- og underskudds fondet utgjør 32,2 millioner kr i overskudd ved utgangen av 2020.

1000 kr.	
Saldo IB 2020	31 332
Saldo UB 2020	32 187
Diff. (endring i o/u fond)	855

Virksomhetene, som er en del av over- og underskuddsordningen, har samlet sett et regnskapsmessig mindreforbruk på 8 millioner kr. Av mindreforbruk på enkeltvirksomheter går 0,8 millioner kr til inndekning av tidligere års merforbruk. Av merforbruk på enkeltvirksomheter dekkes 2,0 millioner kr av tidligere års overskuddsfond.

Fondet er justert ned med 1,8 millioner kr hvor 2 fond er justert for ny leder og ett fond er fjernet da virksomheten opphørte. Fondene er også justert slik at merforbruk grunnet korona ikke har påvirket fondene. Totalt øker fondet med 0,855 millioner kr.

Budsjettjusteringer uten vedtak

Rammene som vedtas i Handlingsprogrammet vedtas på tjenesteområdenivå. For å endre på disse rammene kreves vedtak. Gjennom året har det vært gjort noen administrative justeringer som har påvirket rammeområdene uten vedtak.

Tall i 1000 kr.

Nr	Tekst	Oppvekst	Helse omsorg og velferd	Kommunale foretak	Steds- og samfunnsutvikling	Organisasjon og utvikling	Fellesområdet	Totalsum
1	Delfinansiering av aktivitet	0	0	0	10	-10	0	0
2	Feil lønnskomp tilbake til lønnsreserve	0	0	0	-109	0	109	0
3	Ramme kriseteam fra rådm til mangfold	0	400	0	0	-400	0	0
4	Flytte feil ansvar for inv prosjekt	0	0	-1 542	1 542	0	0	0
5	Bruker fra Flyktning til barnevern	119	-119	0	0	0	0	0
6	Flytte utg friskliv fra stes/samfunn til mangfold/mestring	0	315	0	-315	0	0	0
7	Bruk av arbeidskraft mellom ansvar	0	24	0	0	-24	0	0
8	Pensjon	-14 697	-15 544	0	-2 159	-2 198	34 598	0
9	Tiltakspakke Covid	1 244	9 656	0	0	0	-10 900	0
Totalsum		-13 334	-5 268	-1 542	-1 031	-2 632	23 807	0

1. Overføring av midler for del finansiering av fagdag.
2. Feil lønnskompensasjon ble tilbakeført til lønnsreserve.
3. Overføring av ramme til kriseteam (justert varig i HP 21-23).
4. Rette ansvars plassering på investeringsprosjekt
5. Overføring av midler for tjeneste utført av barnevernet for flyktningetjenesten.
6. Flytting av ramme til Frisklivstjenesten.
7. Overføring av ramme for utlån av arbeidskraft.
8. Årlig korrigering av pensjon (premieavvik og premiefond)
9. Sent på året fikk kommunen tilskudd på 10,9 millioner kr over rammetilskuddet. Disse midlene ble fordelt på «Oppvekst» og «helse omsorg og velferd» etter registrert forbruk og om tjenesteområdet hadde overforbruk. Fordelingen ble ansett å gi et mer korrekt resultatbilde, og ikke vesentlig i forhold til kravet om vedtak.

Finansforvaltningen

I henhold til finansforskriften er det utarbeidet en egen rapport for finansforvaltningen som behandles politisk samtidig med årsrapporten.

Lånegjeld

Lånegjelden har økt med kr 40,4 millioner kr i 2020. Økningen er innenfor selvkost. Kommunens netto lånegjeld (uten selvkost og videreformidlingslån/Husbanken) i prosent av brutto driftsutgifter synker fra 73,3 % i 2019 til 69,5 % i 2020. Kommunen har tidligere ligget med en god del ubrukte lånemidler. Dette er ikke tilfelle lenger og ubrukte lånemidler på investeringer pr. 31.12.20 er bokført med kr 0.

Netto lånegjeld er budsjettert å stige vesentlig i neste fireårsperiode. Dette vil gi kommunen betydelige finanskostnader. Store deler av disse investeringene ligger innen selvkostområdene vann og avløp og kan i prinsippet gebyrfinansieres.

Avdrag

Lier betaler minimumsavdrag på låneporteføljen. I 2020 ble det nedbetalt 77,5 millioner kr i avdrag, som tilsvarte lovens krav om minsteavdrag.

Renter

Netto rentekostnad i 2020 gav et overskudd på 3,0 millioner kr, herav kr 2,6 millioner kr lavere rentekostnader på gjeld enn budsjettert.

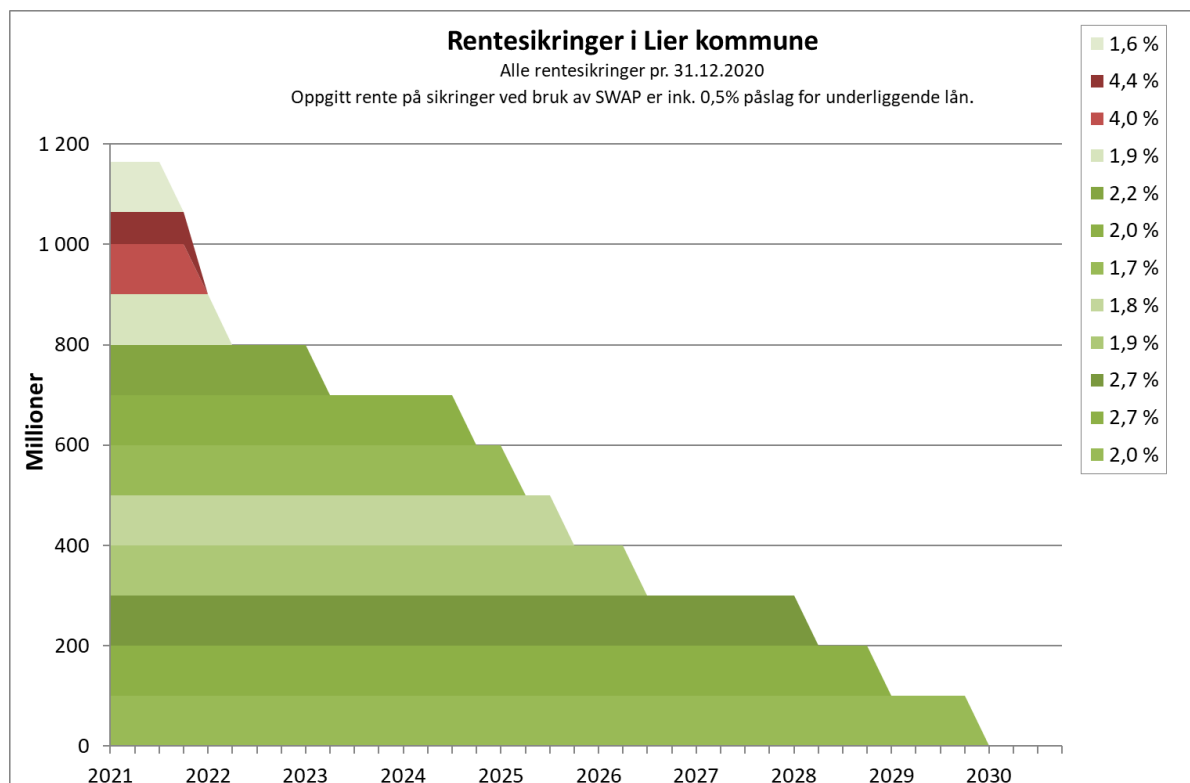
Kommunen hadde rentesikringer på 1 165 millioner kr per 31.12.2020, eksklusive lån i husbanken. Dette tilsvarer ca. halvparten av kommunens bruttogjeld. To sikringer på til sammen 165 millioner kr hadde rentekostnader godt over dagens markedsrente. Begge disse opphører i løpet av 2021. Disse sikringene har liten risikoreduserende effekt, ettersom rentenivået er vesentlig lavere i dag enn når disse sikringene ble inngått. Om vi ser bort fra disse to gjenværende sikringene, ser vi at profilen for når de øvrige sikringene løper ut er relativt konsistent med ca. 100 millioner kr per år fra 2022 til 2029.

De nyeste sikringene er mer relevante for dagens rentenivå og flere av dem strekker seg lengere frem i tid. Samtidig som rentesikringer gir en forutsigbarhet, er det krevende for flere kommuner at samlet gjeldsgrad ikke nødvendigvis er mindre når sikringene går ut, og at

rentekostnader da kan gå mer opp over kortere tid. Kommunen er oppmerksom på denne potensielle utfordringen.

Intensjonen med sikringsstrategien er å minimere risiko for en finansiell stressituasjon, der rentekostnaden stiger mye på kort tid. At sikringene løper ut jevnt over tid, åpner også for å inngå nye årlige sikringer uten at sikringsgraden endrer seg vesentlig.

Investeringsregnskapet

Lier har en praksis på at budsjettene til investeringsprosjekter følger prosjektets faktiske gjennomføringstakt, hvor prosjektene blir gjort opp ved ferdigstillelse. Dette gjør at prosjekter i investeringsoversikten (regnskapshefte) kan fremstå med vesentlig avvik i forhold til budsjett, uten at prosjektet derav har overdekning.

Prosjekter som får forskyvning frem i tid fremstår i regnskapet med overskudd. I praksis blir ubrukte midler på prosjektet overført til kommende år slik at det foreligger midler når gjennomføringen skjer.

I forslaget til vedtak blir ubrukte midler, for prosjekter som ikke er avsluttet, bevilget opp på respektive prosjekt i 2021.

Hovedtall fra regnskap 2020

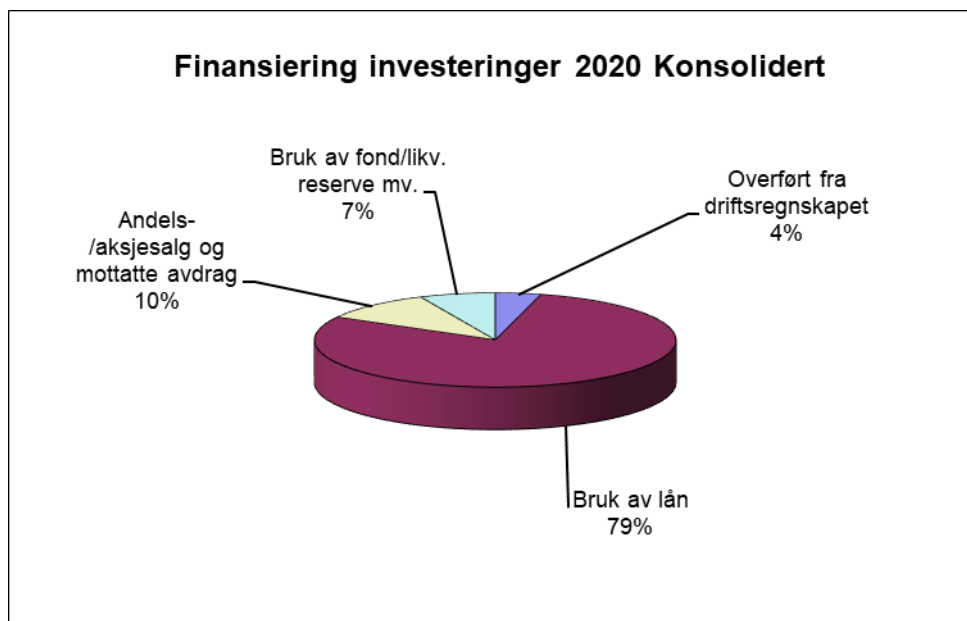
	Konsolidert	Kommunen som egen kasse			
	Regnskap 2020	Regnskap 2020	Bud. 2020 revidert	Bud. 2020 opprinnelig	Regnskap 2019
1000 kr					
Utgifter	354 502	569 550	720 177	266 373	541 857
Inntekter	136 828	129 351	189 217	145 156	316 558
Finansieringstransaksjoner	136 076	136 026	83 152	83 152	372 304
Finansieringsbehov	353 750	576 225	614 112	204 369	597 603
Finansiering:					
Bruk av lån	280 497	280 497	396 051	194 369	467 686
Andels-/aksjesalg og mottatte avdrag	36 096	246 777	210 681	0	59 945
Overført fra driftsregnskapet	14 500	14 500	14 500	10 000	16 195
Bruk av fond mv.	22 611	34 451	-7 120	0	53 777
Sum finansiering	353 704	576 225	614 112	204 369	597 603
Udekket(-)/til disposisjon (+)	-46	0	0	0	0

Udekket/til disposisjon i investeringsregnskapet er totalt mindre- og merforbruk på prosjekter hvor det har vært aktivitet i 2020. Forskjellen mellom hva som er planlagt brukt på investeringer (revidert budsjett) og hva som er faktisk brukt i ett år (regnskap) skyldes vanligvis tidsmessige forskyvninger av investeringsprosjektene. Dette gjelder også finansieringspostene. Underskudd/overskudd registreres normalt når et prosjekt er avsluttet.

Investeringsregnskapet posteres per prosjekt. Dette medfører at det gjennomføres fondsavsetninger hvis finansiering som salgsinntekter, refusjoner osv. overstiger årets utgift. Tilsvarende vil det bli brukt fra fond året etter for å finansiere utgiftene som forutsatt. Slike posteringer, sammen med tidsmessige forskyvninger, innebærer at det gjennomgående vil være høyere summer i regnskapet enn budsjettet på disse postene. Totalt mer-/mindreforbruk på prosjektene rapporteres underveis når dette avdekkes, eller ved prosjektets slutt.

De siste årene har det vært økt fokus på å holde prosjektgjennomføringen oppe og å avslutte ferdige prosjekter. Etterslepet i forhold til prosjektgjennomføring var i 2018 ca. 300 millioner kr, i 2019 ca. 272 millioner kr og i 2020 ca. 150 millioner kr etter utsettelse av prosjekter i 2. tertial. 77 % av etterslepet ligger hos LEKF og VIVA/LKKF. Status på investeringsprosjekter presenteres i vedlegg 2 til 4.

Det vil også i tiden fremover være en målsetting om å fullføre en større andel av prosjektene, og redusere etterslepet.

Finansiering av investeringer

Figuren over viser hvordan investeringene i 2020 ble finansiert. 79 % av investeringene ble finansiert med lån mot 78 % i fjor.

Prosjektavslutning LEKF og basis

Prosjektnr.	Prosjektnavn	Avvik fra bevilgning
8497	Sylling BS - Nytt ventilasjonstillegg	-71 197,93
8519	Tranby skole - oppgradering ventilasjon	57,23
8521	Stoppen skole, velkomstklasse	1 628 588,75
8533	Storsalamander Lahelldammen	1 441 100,00
8535	Flytting av hjemmetjenesten	3 633 638,07
8554	Sylling skole - lekeanlegg	-95 834,38
9451	Hjemmetjenesten (Lier sykehus bygg M)	-694 925,28
9514	Oppgadering Heggbro	-37 456,73
9549	Oppgradering Gifstadbakken 9	-1 868 184,27
9567	Glitre Bofellesskap	4 372 460,68
8503	Hegg skole	3 312 776,12
8530	Paviljong Høvik skole	953 488,22
9486	Fosshagen fase 1	573 092,98
8512	Sikring av tunnel på turvei	-742 840,21
9494	Flåtan Tursti	573 092,98
8523	Meråpent bibliotek	41 698,06
		<u>13 019 554,29</u>

LVVAKF har ingen prosjekter som skal avsluttes.

Likviditet

Likviditet er et mål for kommunens evne til å møte utbetalinger. Minstekravet er at kommunen til enhver tid skal kunne betale sine forpliktelser ved forfall.

Kommunestyret har ansvar for å sikre at kommunen har så god likviditet at de løpende forpliktelser kan dekkes. Likviditetssituasjonen rapporteres til politisk nivå i forbindelse med tertial- og årsrapporteringen, samt i forbindelse med budsjettarbeidet.

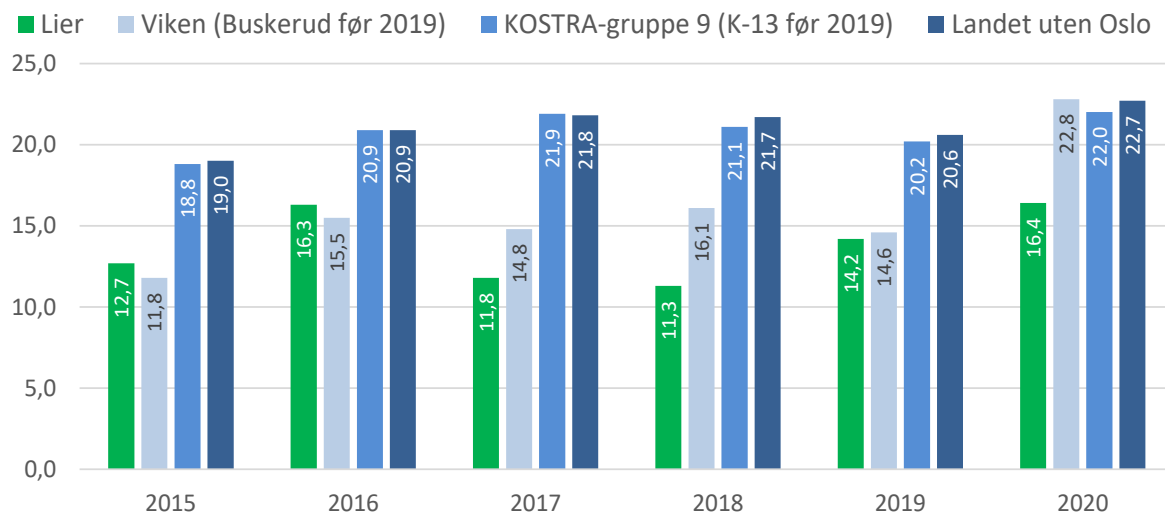
		Konsolidert	Kommunen som egen kasse				
Likviditetsanalyse	Anbefaling	2020	2020	2019	2018	2017	2016
Likviditetsgrad 1: OML/KG	>2	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,8
Likviditetsgrad 2: (Likvider + KF)/KG		2,0	2,0	1,9	1,8	1,9	2,2
Likviditetsgrad 3: Likvider/KG	>1	1,5	1,5	1,4	1,3	1,1	1,3
Likvider i forhold til driftsinntektene		24,3 %	24,3 %	21,0 %	17,9 %	14,8 %	17,5 %

Likviditeten har vært stabil de siste årene. Dette til tross for at kommunen har redusert ubrukte lånemidler. I 2020 er ubrukte lånemidler tilnærmet lik 0,-. Det vil si at kommunen har tilpasset låneopptak for investeringer til behov og forfall, og dermed utsatt en rekke låneopptak i forhold til vedtakstidspunktet og tidligere praksis for maksimering av låneopptak innen vedtatte rammer i begynnelsen av året. Dette er gjort i henhold til anbefaling fra revisor, og sammenfaller med mindre lønnsomhet på bankinnskudd ved dagens bankavtale i forhold til bankavtalen kommunen hadde før.

Lier har de siste årene hatt en kassakreditt på 100 millioner kr. Kassakreditten har ikke vært benyttet i 2020. Det er allikevel et behov for å ha denne bufferen, hvis det i en kortere periode skulle bli negativ likviditet. Kassakreditten må vedtas årlig, dette blir vedtatt i forbindelse med Handlingsprogrammet.

Arbeidskapitalen

Arbeidskapital (eks premieavvik)
i prosent av driftsinntekter

Arbeidskapitalen (omløpsmidler, eksklusive premieavvik, minus kortsiktig gjeld) skal dekke kommunens daglige pengebehov, det vil si likviditet. Arbeidskapitalen styrket seg noe i 2019 og 2020. Nedgangen i 2017 og 2018 kom som følge av at kommunen la om praksis på gjennomføring av vedtatte låneopptak i henhold til anbefaling fra revisor.

Fond

Fondsmidlene er penger kommunen har reservert for fremtidige formål. Utviklingen bestemmes av hvor mye som avsettes og hvor mye som brukes til årets drifts- og investeringsformål.

Tabellen under viser hovedtallene for fondene 31.12.2020:

1000 kr	Konsolidert	Kommunen som egen kasse				
	Beholdning 2020	Beholdning 2019	Avsetning 2020	Bruk 2020	Beholdning 2020	Endring netto kr
Disposisjonsfond	250 875	147 960	97 831	0	245 790	97 831
Ubundne investeringsfond	23 276	11 519	1 404	0	12 923	1 404
Bundne driftsfond	68 937	36 158	16 301	7 119	45 340	9 182
Bundne investeringsfond	13 826	12 100	37 580	35 855	13 826	1 725
Sum	356 914	207 737	153 115	42 973	317 879	110 142

Avsetninger til fond:

Virksomhet/område	Til bundet fond	Til disp.fond	Begrunnelse
Felles grunnskole	52 025		Den Kulturelle Skolesekken
Felles grunnskole	631 677		Tilskudd nyutdannende lærere
Gullaug skole	150 000		Prosjekt grønnsakhage
Lierbyen skole	17 324		Ungdommenes kommunestyre
Lierbyen skole	138 149		SAL midler
Lierbyen skole	27 012		Tilskudd nyutdannende lærere
Kulturskolen	309 549		Den kulturelle trillebagen/spaserstokken
PP-tjenesten	400 000		PPT Oppfølgings- og losfunksjoner for ungdom
Felles barnehage	169 750		SAL svømming
Felles velferdstjenester	300 000		Demensløftet - Innovasjonstilskudd
Felles velferdstjenester	89 856		Kompetansetilskudd
Helsetjeneste barn og unge	443 544		Barn og familiehjelpen
NAV	321 738		Arbeidstilknytning i barnefamilier
Flyktningetjenesten	1 268 300		Introduksjon flyktninger
Felles omsorg	1 561 396		Besøksverter - tiltak korona (covid 19)
Felles omsorg	217 400		Fysisk aktivitet i grupper - tiltak Korona (covid 19)
Felles omsorg	95 151		Musikk og leseglede - tiltak Korona (covid 19)
Lier bibliotek	55 000		Digihjelpen
Kultur og fritid - Kultur	600 000		Gapahuker
Kultur og fritid - Kultur	38 779		Liunggjengen
Kultur og fritid - Kultur	400 000		Lier Bygdetun
Kultur og fritid - Kultur	10 000		Eplefondet
Kultur og fritid - Kultur	35 000		Ungdomshuset V2
Kultur og fritid - Kultur	61 064		Kiwanismidler
Kultur og fritid - Kultur	25 000		UKM Norge
Kultur og fritid - Kultur	813 069		Kunst på Lierstranda
Voksenopplæringen	834 755		IMDI Covid 19
SPREDT AVLØP	3 866 860		Selvkost spredt avløp
Landbruksforvaltningen	546 279		Vannområdekoordinator Liervassdraget
Landbruksforvaltningen	100 000		Prosjekt Ren mat
Landbruksforvaltningen	58 000		Fremmede arter
Landbruksforvaltningen	113 042		Drift skogeiendommer
Stedsutvikling og plan	275 799		Livsmestring SAL
Fellesområdet	815 916		Barnevern avsetning fra 2019 ref. årsrapport 2019
Fellesområdet	1 459 124		Psykisk helse/rus avsetning fra 2019 ref. årsrapport 2019
Fellesposter ansvar 700		33 195 331	Overskudd 2019
Fellesposter ansvar 700		44 500 000	Salg aksjer Eidos Eiendomsutvikling
Fellesposter ansvar 700		-14 883 000	Strykning ihht. § 4-3
Fellesposter ansvar 700		9 306 000	Opprinnelig budsjett
Fellesposter ansvar 700		25 712 525	Overskudd 2020
Sum	16 300 558	97 830 856	

Overføringer til bundet driftsfond er ubrukte midler fra overføringer kommunen har mottatt til et bestemt formål. Overføring til disposisjonsfond er etter vedtak med unntak av strykning og overskudd 2020 som føres etter kommuneloven.

Disponering av disposisjonsfond:

Disponeringer av disposisjonsfondet krever vedtak. Deler av overskuddet er knyttet til formål som vil ha utgifter i kommende år. Kommunedirektøren foreslår at følgende formål kan disponeres fra disposisjonsfondet:

- **Forsinket prosess planarbeid Tranby beløp 500 000 kroner.** Tenkt benyttet i 2020/2021.
- **Forsinket prosess planarbeid Lierbyen beløp 200 000 kroner.** Tenkt benyttet 2020/2021.
- **Forsinket prosess planarbeid Gullaug beløp 500 000 kroner.** Tenkt benyttet 2020/2021.
- **Energirådgivning, 100 000 kroner.** Skyldes covid-19 situasjonen. Tenkt benyttet i 2020/2021.
- **Prosjekt SAL 675 000 kroner:** 2020 har vært et annerledes år hvor smitteverntiltakene har begrenset mulighet for gjennomføring av fellestiltak livsmestring ved SAL-veiledere i barnehager og skoler. Vi har likevel med ulike alternative løsninger gjennomført ca. 3/4 av planlagt SAL aktivitet. Rammene til SAL aktiviteter i 2020 var 2,75 millioner kr (2 millioner kr i kommunale midler og 750.000 kr i tilskudd) Det er benyttet 1,6 millioner kr av de kommunale midlene og 475.000 kr av tilskuddsmidlene. Det betyr at 675.000 kr er ubrukte midler i 2020, 275.000 kr er knyttet til prosjektet sammen om livsmestring ungdom. Midlene vil bli benyttet til livsmestringstiltak for barn og unge i årene som kommer. Noe av midlene er ønsket til delfinansiering av sommeraktiviteter og sommerskole tilbud i 2021.
- **Prosjekt ABC 51 000 kroner:** Midlene var i 2020 planlagt til finansiering av befolkningsrettet markering av Verdensdagen for psykisk helse, dette ble ikke gjennomført på grunn av covid-19. Det betyr at 50.000 kr er ubrukte midler i 2020. Midlene vil bli benyttet befolkningsrettet arbeid med ABC for mental sunnhet i 2021.
- **Kultur og fritid, anleggsinvesteringer 360 000 kroner og tilskudd 400 000 kr:** tilskudd til anlegg, aktiviteter og arrangementer foreninger og frivillige i 2021. Dette vil gjøre det mulig å styrke finansieringsgrunnlaget for viktige og prioriterte aktivitetsanlegg og gi foreningslivet økt rom for å komme i gang med aktiviteter og arrangementer når det åpnes for dette.
- **Overskudd på flyktningtjenesten på 3 millioner kroner** avsettes på disposisjonsfond, grunnet sent mottak med inntekter i 2020 og utgifter i 2021.
- **Overskudd på Vestsideveien på 2 millioner kroner** avsettes på disposisjonsfondet for å dekke underdekning i 2021.
- **Overskudd på Landbruk 100 000 kroner** avsettes til ravinedaler i 2021. I 2020-budsjettet bevilget midler til utarbeidelse av et faggrunnlag for en skjøtselsplan for ravinedaler. Oppstart ble forsinket på grunn av covid-19, og arbeidet startet opp andre halvår 2020. Det er behov for restbeløpet på 100.000 kr til sluttutbetaling.

Disposisjonsfond:

Overskudd fra 2019 på 33,2 millioner kr, salg aksjer i Eidos eiendomsutvikling på 44,5 millioner kr, strykning av budsjetterte føringer fra disposisjonsfondet på -14,9 millioner kr, budsjettert avsetning på 9,3 millioner kr og årets overskudd på 25,7 millioner kr utgjorde avsetningen til disposisjonsfond for kommunen som egen kasse.

Disposisjonsfondet utgjør ved utgangen av 2020 245,8 millioner kr for kommunen som egen kasse og 250,9 millioner kr konsolidert.

Disposisjonsfond 31/12/20 Kommunen som egen kasse	245 790
Disposisjonsfond 31/12/20 Lier Eiendomsselskap KF	3 653
Disposisjonsfond 31/12/20 Lier Vei, Vann og Avløp KF	1 432
Herav	
Over/underskuddsordningen	32 187
Tilknyttet formål	18 936
Generelt disposisjonsfond	199 753
Akkumulert premieavvik (utbetalte pensjonskostn	102 415
Penger i banken til fri disposisjon	97 338

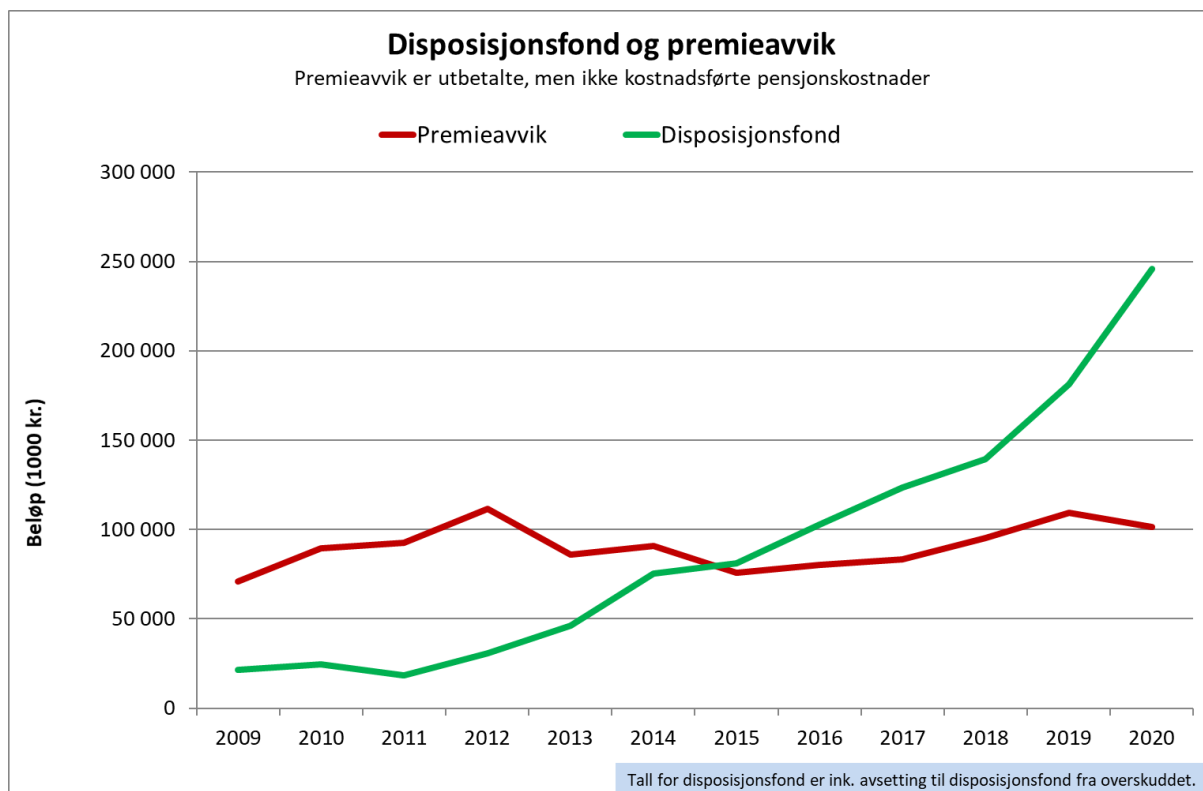
Tall i 1000 kr

32,2 millioner kr av disposisjonsfondet er bundet til over-/underskudd ordningen og 18,9 millioner kr er satt av til planlagt aktivitet (inkl. forslag til vedtak 2020). Disposisjonsfond uten forpliktelser utgjør 199,8 millioner kr. Dersom vi også trekker fra utbetalte, men ikke regnskapsførte pensjonskostnader på 102,4 millioner kr, det vil si det akkumulerte premieavviket, er det igjen 97,3 millioner kr i banken til fri dispensasjon.

Premieavvik:

Kommuner utgiftsfører ikke hele pensjonskostnaden hvert år. Dette er en ordning som ble etablert for å unngå at svingninger i pensjonskostnader skulle få for stor påvirkning på driften. Fra 2006 har det akkumulerte avviket i hovedsak økt og utgjør ved utgangen av 2020, 102 millioner kr. Siden 2015 har Lier hatt et større disposisjonsfond enn premieavvik, 251 millioner kr i 2020. Det vil si at kommunen kunne regnskapsført hele pensjonskostnaden ved bruk av disposisjonsfondet uten å få et udekket underskudd.

Som det fremgår av figuren under er disposisjonsfondet nå mye større enn premieavviket, det vil si ikke innbetalt pensjonskostnad. Utviklingen mellom disse to størrelsene har vært svært god for kommunen de siste ti årene.

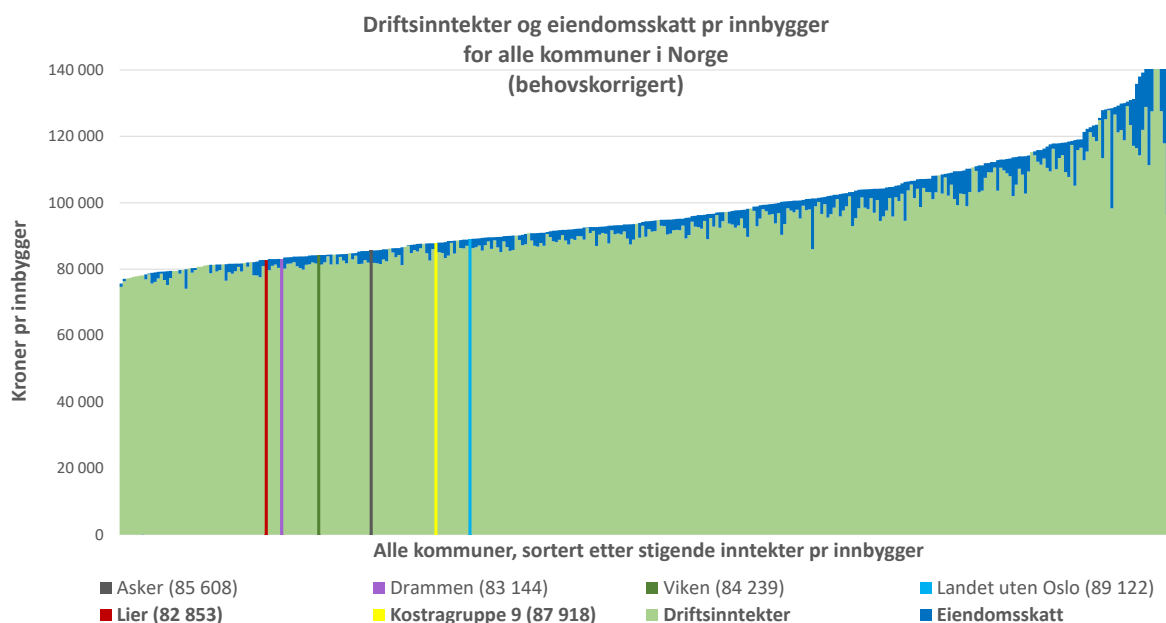

Sammenlikning med andre kommuner

Lier sammenlikner seg med andre kommuner for å vurdere kvalitet og kostnadsnivå i tjenestene. I målekortene er flere kvalitetsindikatorer benyttet, og der sammenlikner vi oss med gjennomsnittet i landet. For kostnader som vi skal se på her i dette avsnittet, sammenlikner vi oss med gjennomsnittet i landet (uten Oslo), nabokommunene våre Asker og Drammen, samt gjennomsnittet i Kostragruppe 9 og Viken. Kostragruppe 9 består av kommuner som likner på Lier med hensyn til innbyggertall og inntekter per innbygger. Lier har riktig nok noe lavere inntekter per innbygger enn gjennomsnittet i landet og Kostragruppe 9, samt Asker kommune.

Kostratallene foreligger per 26. mars i en foreløpig versjon. Det må derfor tas noe forbehold om mulige endringer i tallene. Normalt blir det noen mindre justeringer frem til de endelige kostratallene publiseres medio juni.

Inntekter pr innbygger i alle landets kommuner

I figuren over har vi sortert alle kommuner etter stigende inntekter per behovskorrigert innbygger. For de kommunene som har eiendomsskatt er dette vist med blå farge på toppen av inntekten.

Lier er markert med rødt i figuren. Gjennomsnittet i Kostragruppe 9 er markert med gult, Viken – mørk grønn, Landet uten Oslo er markert med turkis, mens Drammen er markert med lilla og Asker – med mørk grå. Som vi ser ligger Lier relativt lavt på inntekter per behovskorrigert innbygger og godt under gjennomsnittet i Kostragruppe 9, Viken, Landet uten Oslo, samt under Drammen og Asker.

En rekke kommuner har smådriftsulempet og får høyere inntekter fra staten for å kompensere for dette. Når vi sammenlikner kostnader i tjenestene, ser vi derfor på

gjennomsnittet i Kostragruppe 9, kostnadsnivået i Asker og Drammen, i tillegg til gjennomsnittet i Viken fylke og Landet uten Oslo.

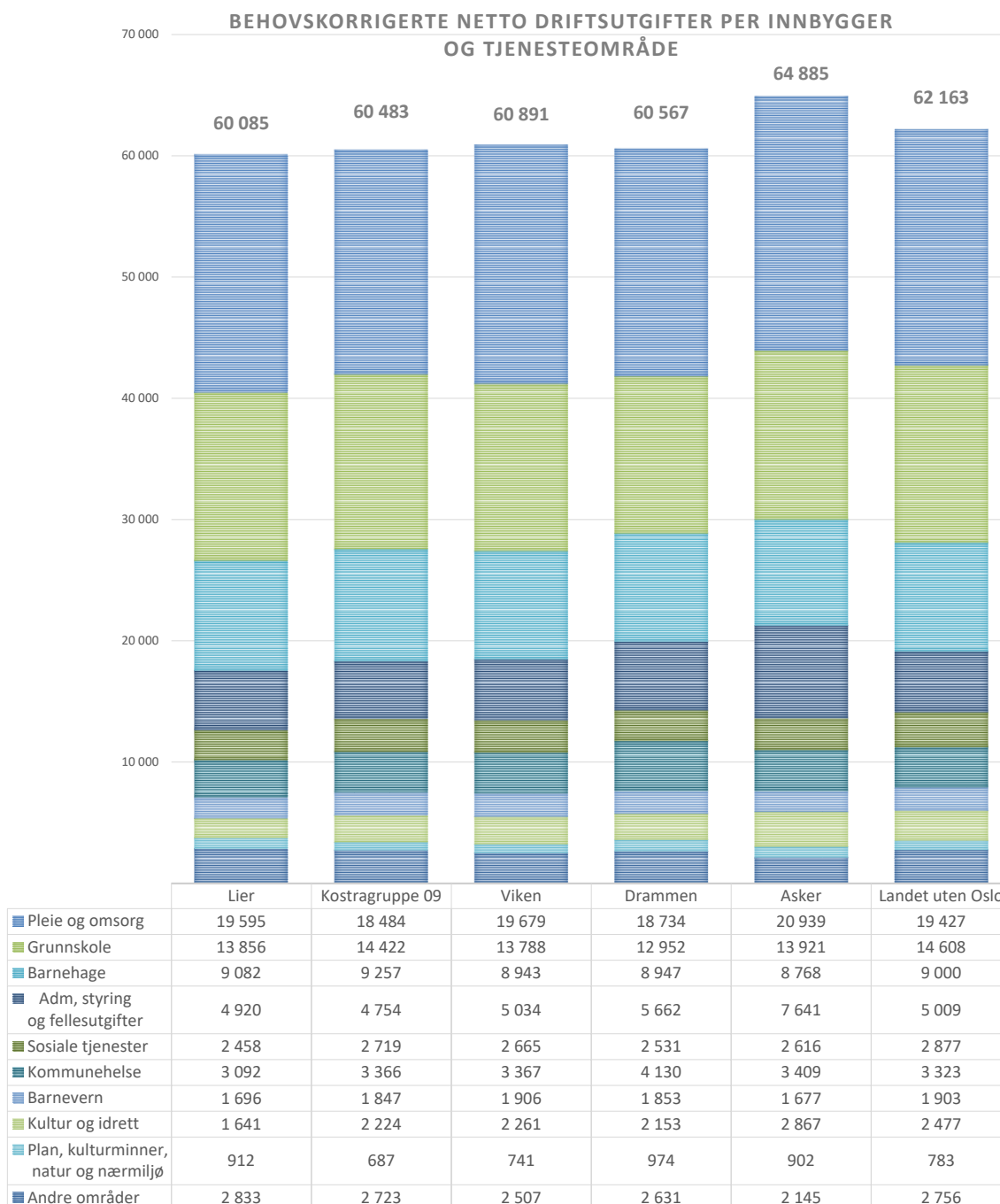
Lier kommune benytter en modell fra Framsikt for å sammenligne netto driftsutgifter per innbygger og tjenesteområde.

Når netto kostnader er høyere i Lier enn andre kommuner, kan det komme av tre årsaker:

- Lier gir et mer omfattende tilbud til våre innbyggere enn andre kommuner gjør
- Lier produserer ikke tjenestene like rimelig som andre kommuner
- Lier har lavere brukerbetalinger enn andre kommuner

I figuren under ser vi på kostnadsnivå per behovskorrigert innbygger per tjenesteområde.

Som forventet gjenspeiler de lave inntektene i Lier seg i kostnadsnivået. Lier må ha et lavt kostnadsnivå i alle tjenester for å gå med overskudd.

Kostnader til tjenestene per innbygger (behovskorrigert)

Vi har tatt med nye Drammen og nye Asker som enkeltkommuner i sammenlikningen. Dette er store naboer vi ofte ser til, men vi skal være oppmerksomme på at deres kostnadsnivå ikke er representativt for kommuner som likner på Lier med hensyn til kvalitet i tjenesteproduksjonen, innbyggertall og inntekter per innbygger.

Grunnskolen i Lier driftes billigere enn gjennomsnittet i Kostragruppe 9, omtrent likt med Asker og Viken, og godt under Landet uten Oslo. Drammen, derimot, driver grunnskole rimeligere per innbygger enn hva Lier gjør. Kostnadsnivået innen grunnskole i Drammen representerer det største teoretiske innsparingspotensialet i sammenlikningen av alle

kostnader. Omregnet til behovet i Lier, driver Drammen grunnskole 26 millioner kr billigere enn Lier. Vi vet fra tidligere at kostnader til lokaler i lierskolen ligger høyt sammenliknet med andre kommuner. Kostnader til lokaler vil i hovedsak si avskrivninger, som omtrent tilsvarer renter og avdrag. Dette er ikke kostnader kommunen kan effektivisere bort på kort sikt, og ikke noe som kan forsvinne innen eksisterende skolestruktur.

Pleie og omsorg driftes med pluss/minus de samme kostnadene per behovskorrigerte innbygger i gjennomsnittet i Viken og gjennomsnittet av landets kommuner uten Oslo. I Drammen og Kostragruppe 9 driftes pleie og omsorg noe billigere enn i Lier.

Barnehage driftes billigere enn gjennomsnittet i Kostragruppe 9, men dyrere enn gjennomsnittet av landets kommuner uten Oslo, Viken, Drammen og Asker.

Plan, kulturminner, natur og nærmiljø drives rimeligere i Asker, samt i gjennomsnittet for landet, Viken og Kostragruppe 9. Imidlertid bruker Drammen mer enn Lier til dette. For kostnader til plan, kulturminner, natur og nærmiljø kan det være mer snakk om prioriteringer og omfang av utførte oppgaver, enn det er snakk om kostnadseffektivitet i det man faktisk gjennomfører.

For alle andre tjenester, samt i totale utgifter per innbygger, ligger kostnadsnivået lavt i Lier sammenliknet med de andre kommunene i utvalget og gjennomsnittet for landet, Viken og Kostragruppe 9.

Generelt om budsjettavvik og premisser/premissavvik

I henhold til ny kommunelov skal det rapporteres på vesentlige beløpsmessige avvik i forhold til hva som er vedtatt i Kommunestyrets årsbudsjett og avvik i premisser for budsjettet. Økonomikomiteet er i seg selv en rapport som skildrer hva som er de største avvikene mot budsjett. Dette summeres opp innledningsvis i økonomikomiteet. I tillegg rapporteres det på avvik på investeringsprosjekter i vedlegg. De kommunale foretakene rapporterer på de investeringsprosjektene de er ansvarlige for.

Premissene for årsbudsjettet er satt gjennom den rammen hver virksomhet har fått til å drifte sitt ansvarsområde samt de måltall og politiske oppdrag som er kommet gjennom handlingsprogrammet. Disse premissene rapporteres det på i de respektive kapitlene for hvert tjenestoområde før økonomikomiteet.

Utover vedtatte premisser i Handlingsprogrammet er det følgende endringer i premisser:

Vestviken Interkommunale Vei Vann og Avløpsselskap IKS opphørte og Lier Vei, Vann og Avløp KF hadde sitt første driftsår som KF i 2020. Som del av driften støtter begge KF-ene seg på kommunen sine administrasjonstjenester fra kommunens basisorganisasjon. Vann og Avløpssektoren er fakturert for disse tjenestene gjennom en overheadmodell i 2020 basert på selvkostforskriftens krav, og krav om at området skal være 100 % selvkostfinansiert.

Kemneren ble flyttet til stat i løpet av 2020 og innfordringsdelen som ligger igjen i kommunen er flyttet til økonomienheten med 1 ansatt.

Øvrige endringer er vedtatt som del av behandling av 1. og 2. tertialrapporter.

VEDLEGG

Vedlegg 1 Kjønnnsbalanse

Tallene i oversikten er hentet fra registreringer i kommunens lønssystem. Det er gjennomført et arbeid for å få en mer presis og konsistent definisjon av årsverk og antall medarbeidere på tvers av organisasjonen. Arbeidet har medført en endring i definisjon i uttrekket av data. Blant annet telles nå personer med faste stillinger som har midlertidig opphør i lønn f.eks. ved permisjon. Dette medfører at en økning i antall ansatte og årsverk fra tidligere års rapporteringer. Tall bakover i tid er endret til ny definisjon.

Kommunen som egen kasse

Årsrapport likestilling 2020

Rapportering i henhold til Likestillingsloven, Diskrimineringsloven og diskriminerings og tilgjengelighetsloven.

Tabellene viser personer og årsverk hvor det foreligger en ansettelsesavtale på uttrekksdagspunktet. Ledige stillinger er ikke med i tallmaterialet.

år	Antall personer			Antall årsverk			Kjønnssford. antall		Kjønnssford. årsverk	
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
2020	1 329	370	1 699	1 093,3	300,5	1 393,8	78,2 %	21,8 %	78,4 %	21,6 %
2019	1 270	346	1 616	1 042,0	273,9	1 315,9	78,6 %	21,4 %	79,2 %	20,8 %
2018	1 312	344	1 656	1 054,6	276,5	1 331,1	79,2 %	20,8 %	79,2 %	20,8 %

Kjønnssfordeling totalt

	Antall personer			Antall årsverk			Kjønnssford. antall		Kjønnssford. årsverk	
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Fast ansatte	1 219	323	1 542	1 011,7	265,1	1 276,7	79,1 %	20,9 %	79,2 %	20,8 %
Vikarer	110	47	157	81,6	35,5	117,1	70,1 %	29,9 %	69,7 %	30,3 %
Totalt	1 329	370	1 699	1 093,3	300,5	1 393,8	78,2 %	21,8 %	78,4 %	21,6 %

De kommende tabellene gjelder fast ansatte

Diff lønn i menns favør er hvor mye høyere/lavere menns gjennomsnittslønn er i forhold til kvinner

Tallet er basert på lønnsnivå pr. person og følgende formel: (menns gj.snitt.lønn - kvinners gj.snitt.lønn)/menns gj.snitt.lønn

Total stillingsstørrelse

	2020						2019			2018		
	Antall personer			Andel			Andel			Andel		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
<35%	126	53	179	10,3 %	16,4 %	11,6 %	10,9 %	17,3 %	12,2 %	11,7 %	16,1 %	12,6 %
36-49%	33	4	37	2,7 %	1,2 %	2,4 %	2,5 %	1,7 %	2,3 %	2,9 %	2,0 %	2,7 %
50-75%	163	28	191	13,4 %	8,7 %	12,4 %	14,5 %	8,6 %	13,3 %	16,1 %	9,4 %	14,8 %
76-99%	184	20	204	15,1 %	6,2 %	13,2 %	15,2 %	5,6 %	13,3 %	14,3 %	6,0 %	12,6 %
100%	713	218	931	58,5 %	67,5 %	60,4 %	56,9 %	66,8 %	58,9 %	55,0 %	66,6 %	57,3 %
Totalt	1 219	323	1 542	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Kjønnssfordeling og lønnsforskjell - Ledernivå

	2020						2019			2018		
	Antall personer			Kjønnssfordeling		Diff lønn i menns favør	Kjønnssfordeling		Diff lønn i menns favør	Kjønnssfordeling		Diff lønn i menns favør
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn		Kvinner	Menn		Kvinner	Menn	
Virksomhetsleder	34	5	39	87 %	13 %	3,13 %	84,6 %	15,4 %	1,7 %	86,8 %	13,2 %	1,5 %
Toppleder	4	1	5	80 %	20 %	-6,85 %	80,0 %	20,0 %	-6,4 %	100,0 %	-	-
Totalt	38	6	44	86 %	14 %	3,73 %	84,1 %	15,9 %	1,7 %	88,4 %	11,6 %	-3,6 %

Kjønnssfordeling og lønnsforskjell - tjenesteområder (ekskl. ledere)

Tjenesteområde	2020						2019			2018		
	Antall			Årsverk			Andel årsverk			Andel årsverk		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Diff lønn i menns favør	Kvinner	Menn	Diff lønn i menns favør
Oppvekst	517	124	641	476,5	115,1	591,6	80,5 %	19,5 %	2,1 %	82,2 %	17,8 %	2,6 %
Helse omsorg og velferd	582	142	724	421,9	95,6	517,5	81,5 %	18,5 %	-4,1 %	81,6 %	18,4 %	-4,3 %
Steds- og samfunnsutvikling	56	38	94	43,3	29,4	72,7	59,6 %	40,4 %	-6,0 %	60,6 %	39,4 %	-3,1 %
Organisasjon og utvikling	33	19	52	32,0	19,0	51,0	62,7 %	37,3 %	2,3 %	61,2 %	38,8 %	7,8 %
Totalsum*	1 188	323	1 511	973,7	259,1	1 232,7	79,0 %	21,0 %	0,7 %	79,7 %	20,3 %	1,2 %

* Personer som arbeider i flere tjenesteområder medfører at antallet personer i denne tabellen er høyere enn kommunens totaltall.

Kjønnssfordeling og lønnsforskjell - utdanningsnivå (ekskl. ledere)

	2020						2019			2018		
	Antall personer			Årsverk			Kjønnssfordeling av			Andel av fordelt på kjønn		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Diff lønn i menns favør	Diff lønn i menns favør	Diff lønn i menns favør
ufaglært	256	77	333	177,7	50,6	228,3	78 %	22 %	19 %	21 %	19 %	-1,7 %
faglært	313	58	371	238,3	48,0	286,3	83 %	17 %	25 %	20 %	24 %	0,9 %
høgskole int. 3 år	252	62	314	222,4	49,2	271,5	82 %	18 %	24 %	20 %	23 %	2,2 %
Universitet/hs over 3 år	322	101	423	302,6	95,2	397,7	76 %	24 %	32 %	39 %	34 %	-0,6 %
annet	33	14	47	28,8	11,8	40,6						
Totalt	1 176	312	1 488	969,7	254,7	1 224,4	79 %	21 %	100 %	100 %	100 %	0,7 %

* Personer med utdanning som ikke passer i gruppene, eller som ikke har fått registrert utdanningskode ved uttrekksdagspunkt

Kjønnssfordeling - Fravær pga. barns sykdom

	2020		2019		2018	
	Dagsv	Fravær%	Dagsv	Fravær%	Dagsv	Fravær%
Kvinner	1 098	0,42 %	1 004	0,39 %	957	0,37 %
Menn	265	0,36 %	246	0,36 %	222	0,32 %
Totalt	1 363	0,41 %	1 250	0,39 %	1 179	0,36 %

Konsoliderte tall – Kun 2020

Årsrapport likestilling 2020

Rapportering i henhold til Likestillingsloven, Diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Tabellene viser personer og årsverk hvor det foreligger en ansettelsesavtale på uttrekksstidspunktet. Ledige stillinger er ikke med i tallmaterialet.

år	Antall personer			Antall årsverk			Kjønnssford. antall		Kjønnssford. årsverk	
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
2020	1 334	426	1 760	1 098,3	355,7	1 454,0	75,8 %	24,2 %	75,5 %	24,5 %

Kjønnssfordeling totalt

	Antall personer			Antall årsverk			Kjønnssford. antall		Kjønnssford. årsverk	
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Fast ansatte	1 224	378	1 602	1 016,7	319,3	1 335,9	76,4 %	23,6 %	76,1 %	23,9 %
Vikarer	110	48	158	81,6	36,5	118,1	69,6 %	30,4 %	69,1 %	30,9 %
Totalt	1 334	426	1 760	1 098,3	355,7	1 454,0	75,8 %	24,2 %	75,5 %	24,5 %

De kommende tabellene gjelder fast ansatte

Diff lønn i menns favør er hvor mye høyere/lavere menns gjennomsnittslønn er i forhold til kvinner

Tallet er basert på lønnsnivå pr. person og følgende formel: (menns gj.snitt.lønn - kvinners gj.snitt.lønn)/menns gj.snitt.lønn

Total stillingsstørrelse

	2020					
	Antall personer			Andel		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
<35%	126	54	180	10,3 %	14,3 %	11,2 %
36-49%	33	4	37	2,7 %	1,1 %	2,3 %
50-75%	163	28	191	13,3 %	7,4 %	11,9 %
76-99%	184	20	204	15,0 %	5,3 %	12,7 %
100%	718	272	990	58,7 %	72,0 %	61,8 %
Totalt	1 224	378	1 602	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Kjønnssfordeling og lønnsforskjell - Ledernivå

	2020					
	Antall personer			Kjønnssfordeling		Diff lønn i menns favør
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	
Virksomhetsleder	34	7	41	83 %	17 %	12,6 %
Toppleder	4	1	5	80 %	20 %	-6,8 %
Totalt	38	8	46	83 %	17 %	10,2 %

Kjønnssfordeling og lønnsforskjell - tjenesteområder (ekskl. ledere)

Tjenesteområde	2020								
	Antall			Årsverk			Andel årsverk		Diff lønn i menns favør
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	
Oppvekst	517	124	641	476,5	115,1	591,6	80,5 %	19,5 %	2,1 %
Helse omsorg og velferd	582	142	724	421,9	95,6	517,5	81,5 %	18,5 %	-4,1 %
Steds- og samfunnsutvikling	56	38	94	43,3	29,4	72,7	59,6 %	40,4 %	-6,0 %
Organisasjon og utvikling	33	19	52	32,0	19,0	51,0	62,7 %	37,3 %	2,3 %
Kommunale foretak	5	53	58	5,0	52,2	57,2	8,7 %	91,3 %	1,4 %
Totalsum*	1 193	376	1 569	978,7	311,3	1 289,9	75,9 %	24,1 %	3,9 %

* Personer som arbeider i flere tjenesteområder medfører at antallet personer i denne tabellen er høyere enn kommunens totaltall.

Kjønnssfordeling og lønnsforskjell - utdanningsnivå (ekskl. ledere)

	2020										
	Antall personer			Årsverk			Kjønnssfordeling av		Andel av fordelt på kjønn		Diff lønn i menns
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	
ufaglært	257	102	359	178,7	74,8	253,5	70,5 %	29,5 %	18,9 %	25,6 %	5,5 %
faglært	314	66	380	239,3	56,0	295,3	81,0 %	19,0 %	25,3 %	19,2 %	3,0 %
høgskole int. 3 år	254	76	330	224,4	63,2	287,5	78,0 %	22,0 %	23,7 %	21,6 %	8,2 %
Universitet/hs over 3 år	322	104	426	302,6	98,2	400,7	75,5 %	24,5 %	32,0 %	33,6 %	0,7 %
annet	34	14	48	29,8	11,8	41,6					
Totalt	1181	362	1543	974,7	303,9	1278,6	76,2 %	23,8 %	100,0 %	100,0 %	3,9 %

* Personer med utdanning som ikke passer i gruppene, eller som ikke har fått registrert utdanningskode ved uttrekksstidspunkt

Vedlegg 2 Investeringsstatus og oversikt LVVA KF

Vei

Hoved-prosjekt	Prosjekt	Bevilgn. totalt	Bevilgn. 2020	Ekstern finans.	Totalt finans.	Brukt i 2020	Prognose forbruk 2020	Hva som gjøres	Kommentarer
	Årsrapport 2020								
	Vei								
700	Etableringskostnader kommunalt foretak	5 600	5 600		5 600	5 039	5 600	Finansiering av maskiner og utstyr fra Viva IKS, etc	Gjelder blant annet utstyr som har blitt fordelt mellom Nye Asker kommune og Lier kommune, samt etableringskostnader for KF'et. Det er også investert i noen nye maskiner.
701	Veglys	29 400	5 600		29 400	8 107	5 600	Oppgradering av lysarmatur, stolper, kabler, måling av forbruk, programvare, etc	Fortsettelse av prosjekt som ble påbegynt i Viva IKS. Prosjektet fortsetter i 2021. Merforbruket i forhold til årets bevilgning finansieres med ubrukte investeringsmidler.
702	Nye veier	1 500	1 500		1 500	187	1 500	Veiplanlegging i forbindelse med Fjordbyen og gatebruksplan Sylling	Prosjektet i Fjordbyen følger framdriften til Lier kommune og prognosen er usikker. Arbeidet med gatebruksplan for Sylling er forsinket pga. korona-pandemien.
703	Asfaltering og mindre tiltak		4 000		0	11 838	4 000	Forsterkning og asfaltering av veier, samt midler for gjennomføring av mindre tiltak (samarbeidsprosjekter med andre etater)	Videreføring av tidligere vedtak i HP. Alle planlagte asfaltarbeider er gjennomført. Det er gjennomført mer broutbedringer enn tidligere antatt. Merforbruket i forhold til årets bevilgning dekkes med ubrukte investeringsmidler. Prosjektet med utbedring av broer fortsetter i 2021.
704	Trafikksikkerhet		13 658		0	4 120	6 000	Løpende bevilgning til trafikksikkerhetstiltak og arbeid med gang- og sykkelveier	Det har "samlet seg" bevilgninger over flere år og allerede bevilgede midler er tilstrekkelig for planlegging og gjennomføring av klargjorte oppgaver. Strategidelen i trafikksikkerhetsplanen skulle rulleres i løpet av 2020. Denne har blitt forsinket pga. korona-pandemien. Trafikksikkerhetsplanen er planlagt ferdig i løpet av 1. halvår 2021.
705	Overvannstiltak	28 800	5 000		28 800	841	5 000	Tiltak i hht. tiltaksplanen i "Temaplan overvann"	Det planlegges med å gjennomføre tiltakene som vist i framdriftsplanen i "Temaplan overvann". Enkelte tiltak må koordineres mot vei- og va-prosjekter. Prosjektarbeidet for Fagerliåsen er påbegynt, men tiltaket vil ikke komme til utførelse i 2020. Bevilgede midler ble derfor ikke brukt i 2020.
706	Utbedring av eksisterende veier	84 610	20 600		84 610	31 190	20 600	De største tiltakene er utbedring av Grøttegata og Årkvislaveien. Oppgradering Baneveien og veiarbeider i forbindelse med Nøsteprosjektet inngår også.	Arbeidet med Grøttegata er ferdig. Detaljregulering av Årkvislaveien ble vedtatt av Kommunestyret i september 2020. Det er mottatt to klager på vedtaket. Detaljprosjektering av Årkvislaveien pågår. Nytt kostnadsestimat blir gjennomført mot slutten av detaljprosjekteringen. Risikoen i prosjektet er anslått til medium. Dette gjelder både i forhold til framdrift og økonomi. Baneveien er utbedret fram til krysset med Åmotveien
707	Prosjekter på vei med utgåtte bevilgninger					267		Opprydding i grenser for veiareal.	Tiltakene som rapporteres under dette hovedprosjektet har fått alle sine bevilgninger før etableringen av Lier VVA KF. Det er ikke planlagt med nye bevilgninger (Oppryddingsprosjekt i forhold til grenser). Oppryddingsprosjektet fortsetter i 2021.

Vann og avløp

Hoved-prosjekt	Prosjekt	Bevilgn. totalt	Bevilgn. 2020	Ekstern finans.	Totalt finans.	Brukt i 2020	Prognose forbruk 2020	Hva som gjøres	Kommentarer
	Årsrapport 2020								
	Vann og avløp								
750	Løpende investeringer	34 000	8 000		34 000	2 594	8 000	Midler for gjennomføring av mindre tiltak og samarbeidsprosjekter med andre etater	Videreføring av tidligere vedtak i HP. Flere tiltak er i utredning, men har ikke kommet til utførelse. Tiltakene fortsetter i 2021.
751	Etableringskostnader kommunalt foretak	4 400	4 400		4 400	770	4 400	Finansiering av maskiner og utstyr fra Viva IKS, etc	Gjelder blant annet utstyr som har blitt fordelt mellom Nye Asker kommune og Lier kommune, samt etableringskostnader for KF'et. Det er også investert i noen nye maskiner.
752	Renseløsning	460 000	0		460 000	5 930	5 000	Gjennomføring av overordnet avløpsplan	Arbeidet omfatter ny renseløsning i ytre Lier, samt overføring av avløpsvannet fra Sylling og Tronstad til Sjøstad renseanlegg. Områderegulering og forprosjekt pågår for ny renseløsning i ytre Lier. Arbeider følger planlagt framdrift (det vises til melding i Kommunestyret MS 6/2021). Forprosjekt for overføring av avløpsvann fra Sylling og Tronstad til Sjøstad er gjennomført.
753	Sikringstiltak	4 100	2 400		4 100	901	1 000	Objektsikring av vann- og avløpsobjekter	Planleggingen har tatt lengre tid enn tidligere antatt. Gjennomføringen av det fysiske arbeidet er forventet ferdig i løpet av 2021.
754	Nytt ledningsnett - utvidelse - avkloakking	48 500	1 250		48 500	1 046	2 000	Avkloakking av spredt bebyggelse og områder uten kommunal vann- og avløpsinfrastruktur.	Arbeidet med området Sjøstad - Delekanter er prioritert og samordnes med overføring av glitrevann til Sylling, samt overføring av avløpsvann fra Sylling og Tronstad til Sjøstad.
755	Saneringsplan	250 980	3 500		250 980	10 665	3 500	Fornylse av eksisterende anlegg	Mesteparten av saneringsplanen gjelder fornyelse av eldre ledningsanlegg, men gjelder også stasjoner på transportsystemet. Sanering Nøste er forsinket pga. manglende tilbakemeldinger fra samarbeidspartnere (det vises til melding i Formannskapet MS 2/2021). Tiltaket "Overvann Sjøstad" er under utførelse og er planlagt gjennomført innen sommeren 2021. Merforbruket i 2020 dekkes med ubrukte investeringsmidler.
756	Prosjekter på VA med utgåtte bevilgninger					18 641	24 000	Diverse prosjekter for fornyelse av eksisterende anlegg og etablering av nye anlegg	Tiltakene som rapporteres under dette hovedprosjektet har fått alle sine bevilgninger før etableringen av Lier VVA KF. Det er ikke planlagt med nye bevilgninger (Tronstad RA, Vannledning Sylling - Tronstad, Sanering Engersand, Skolejordet, m.fl.) Sanering Engersand og Tronstad RA er ferdig.

Vedlegg 3 Investeringsstatus og oversikt Lier Eiendomsselskap KF**Bygg**

Prosjekt	Prosjektnavn	Kommentar	Bevilgning	Bokført	Avvik
8546	Sylling ungdomsskole solskjerming	Ikke påbegynt. Planlagt utført sommer 2021.	2 000 000	0	2 000 000
8552	Sylling skole - oppgradering ventilasjon	Sees i sammenheng med prosjekt 8497. Skulle ikke vært opprettet som eget prosjekt.	2 747 000	0	2 747 000
8553	Rehab. Rådhuset	Det utarbeides skisse med påfølgende sak. Ytterligere bevilgning ble forskjøvet i HP 21-24.	3 500 000	0	3 500 000
9329	Vestsideveien 100	Prosjekt ferdigstilt. Tvist med POB ang. sluttoppgjør. Foreslått kr 900' til inndekning av proj. 9567/9549.	36 975 000	33 578 244	3 396 756
9550	Fosshagen fase 2	Prognose 226 000'. Planlagt ferdigstillelse februar 2022.	166 000 000	91 657 844	74 342 156
9551	Fosshagen fase 3	Snart ferdig med riveprosjekt. Foreslått kr 1 800' til inndekning av prosjekt 9567/9549.	10 000 000	7 069 588	2 930 412
9559	Enøk varmepumper	Store prosjekter ble ikke satt i gang i 2020 pga. Covid-19. Tiltak gjennomføres sommer 2021.	4 500 000	2 488 843	2 011 157
9561	Etablering av kontorer for LKKF	Sannsynlig merforbruk. Rødbygget på Bilbo og E-verksbygget skal også pusses opp innenfor gitt ramme i 2021.	25 000 000	20 470 645	4 529 355
9569	Kjellstad gård	Prosjektet er i tidligfase. Avtale om prosjektering under utarbeidelse.	3 000 000	0	3 000 000
9570	Liertun Cafe	Prosjektet er påbegynt. Revet innvendig vegger.	2 500 000	31 168	2 468 832
9303	Tiltaksplan kommunale bygg	Løpende prosjekt. Kr 7 879' overføres fra 2020 til 2021.	26 157 000	18 277 942	7 879 058

Vedlegg 4 Investeringsstatus og oversikt basisorganisasjonen

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Regulert budsjett 2020	Regnskap 2020	Avvik/ubrukt	Avvik i prosent	Kommentar
9564	KJØP AV BUSS	2 400 000	867 100	1 532 900	64 %	Her ble det fra politisk bestilt at kommunen skulle få en minibuss for å kunne kjøre på turer med beboere på institusjoner. Det ble satt av til to busser da man ønsket å se på muligheten til å ta over drosjekjøring i egen regi. Dette ble ikke mulig å effektivere før ny kontrakt måtte inngås. Kommunen så at det vil være krevende å få til god effektivitet på denne kjøringen i egen regi, virksomhetsleder skal se på muligheten av å ta egen regi på kjøring kun til Fosshagen.
8410	KOMMUNEDELPLAN IDRETT / FRILUFTSLIV	2 411 800	- 795 289	3 207 089	133 %	Det varierer mye fra år til år hva vi får gjennomført, delvis av plankapasitetsgrunner, delvis pga behov for avklaringer før investeringer og/eller lang planprosess. Vi har flere større prosjekter prosjekter for oppstart i 2021, bl.a. kunstgressbane ved Gullaug skole, lys på kunstgressbane på Tranby og flere friluftslivsprosjekter. Pengene vil da bli brukt på en prioritert og planmessig god måte.
9515	Aktivitetspark foran ungdomshuset V2	2 500 000	-	2 500 000	100 %	Fjoråret ble brukt til planlegging med høy grad av medvirkning. Etter tilleggsfinansiering fra staten i høst, ble prosjektet utvidet, men vil bli gjennomført høsten 2020..
9450	SYKEHJEMSUTSTYR - KJØKKEN	2 633 650	-	2 633 650	100 %	Vi har mindre behov til kjøp av nytt utstyr etter vi flyttet inn i nye lokaler på Fosshagen, men det blir nå behov for mer oppgradering etter hvert.
9520	KARTVERK	2 667 850	-	2 667 850	100 %	Prosjekt 9520 Kartverk er en løpende investering hvor det avsettes 600 000 kr pr. år. Investeringsmidlene er avsatt til kartlegging og oppdatering av kommunens kartverk. Kartlegging er noe som gjennomføres med jevne mellomrom og henhold til vedtatte planer (Geodataplan for Buskerud). Følgende prosjekter er planlagt de neste årene: •Elyfotografering (skråfoto) 2021. •EKB-kartlegging i 2022. •Elyfotografering (ortofoto) i 2022 Slike kartleggingsprosjekter medfører ofte store kostnader. I stedet for å bevilge en større sum i forbindelse med enkeltprosjektene, avsettes det midler hvert år slik at vi til enhver tid kan ha et oppdatert kartverk.
8542	LADEPUNKTSTRATEGI/ELSYKLER	2 930 150	207 303	2 722 847	93 %	Midlene ble avsatt som en samlepott i handlingsprogrammet for 2019-2022. Temaplan for elbilladepunkt og sak med forslag til fordeling av disse midlene, ble begge politisk vedtatt i 2020. Bruk av midlene har derfor måtte avvente til dette var vedtatt.
8539	Opprusting av uteanlegg ved skoler mm.	3 084 000	2 049 867	1 034 133	34 %	Her har selve planprosessen tatt lengre tid enn ønsket, men prosjektene er nå avklarte og avtaler inngått for gjennomføring i år.
8437	KULTURINVESTINGER	4 439 500	2 261 358	2 178 142	49 %	Her har vi også bl.a. to store prosjekter foran oss som begge krever avklaringer vi ikke har fått – et knyttet til tilgjengelighet og formidlingstiltak ved helleristningsfeltet (elgfeltet) ved Utenga/Tronbergfjell og et knyttet til flytting av Lars Sørums samling til bygdetunet. Det første avventer vi for medfinansiering og ansvarsavklaringer fra Viken fylkeskommune, det andre krever også mer avklaring mht. ny bygning og finansiering ved bygdetunet. Siden begge prosjektene har en usikker framdrift så ser vi nå også på andre prosjekter, men vi vet at disse to vil bli dyre, og tenker at det vil være nyttig å ha en grunnfinansiering sikret også som grunnlag for supplerende finansieringer.
8200	IKT-handlingsplanen	6 452 700	5 185 961	1 266 739	20 %	Avviket skyldes at det i året 2020 ikke har kommet inn like mange søknader som det var forventet. Flere digitalisering- og utviklingsprosjekter har blitt satt på vent grunnet omdisponering og koronasituasjonen. Det er ikke forventet at avviket vil bli hentet inn, men det vil heller bli satt opp et nytt budsjett for 2021. Det må skilles på at IKT handlingsplan ikke er et prosjekt, men noe som er kontinuerlig der man søker om midler til å dekke sitt prosjekt. Noen prosjekter i IKT handlingsplan er avsluttet, noen er ikke påbegynt og det er også forventet at det vil komme inn ny søknader i løpet av 2021.
9498	Velferdsteknologi - Ihht sak 44/2014 i FS	11 208 500	1 485 143	9 723 357	87 %	Kommunen har her sett at det i større grad leases enn å kjøpe denne type utstyr, men noe forventes det helt klart at skal investeres fremover. Det er foreløpig usikkert hvor stort behovet er.

Vedlegg 5 Konsulentkostnader

Konsulentkostnader Drift 2020

Utvalg	Beløp	Innhold
FORMANNSKAPET	5 237 784	Juridisk bistand salg av aksjer i Eidos, selskapsrettslige vurderinger, support fagsystemer, bedriftshelsetjeneste, leverandør av varslingstjeneste mm.
FORMANNSKAPET - FELLESOMRÅDER OG KOMMUNALE FORETAK	153 906	Diverse bistand Visma (Kommunale foretak rapporterer i sine årsrapporter)
OPPVEKST-, KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET	809 642	Hovedsakelig musikklerere, lys/lydteknikk kulturscenen og tolketjenester.
HELSE-, OMSORG- OG VELFERDSUTVALGET	1 267 055	I hovedsak utredninger barnevern og rådgivning Covid 19.
MILJØ- OG PLANUTVALGET	3 169 046	Overordnet plansaksbehandling, plansaksbehandling fjordbyen og Klimaomstilling i matnæringen og kartleggingsprosjekt, mm.
LANDBRUKSUTVALGET	444 716	WinGis bistand spredt avløp, Ren smak, restaurering Haugerudmyra
Sum drift (inkludert KF)	11 082 149	

Konsulentkostnader investering 2020

Utvalg	Beløp	Innhold
FORMANNSKAPET	1 734 561	eByggesak, nytt sak og arkivsystem Elements mm.
FORMANNSKAPET - FELLESOMRÅDER OG KOMMUNALE FORETAK	-	(Kommunale foretak rapporterer i sine årsrapporter)
OPPVEKST-, KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET	21 761	
HELSE-, OMSORG- OG VELFERDSUTVALGET	87 085	Visma Flyt Digital Post
MILJØ- OG PLANUTVALGET	1 001 540	Prosjekttilskudd områderegulering av Lierstranda til Fjordbyen Lier Drammen. Digitalisering byggesaksarkiv
LANDBRUKSUTVALGET	-	
Sum investering (inkludert KF)	2 844 947	